



**Etteplan** on koneiden ja laitteiden suunnitteluun ja teknisen tuoteinformaation ratkaisuihin ja palveluihin erikoistunut asiantuntijayritys.

## Sisällys

Etteplan vuonna 2008	4
Missio, Visio, Strategia, Arvot	5
Toimitusjohtajan katsaus	6
Tekninen suunnittelu ja tuoteinformaatio – kasvava toimiala	8
Etteplan – tekniikan huipputaajia	10
Ammattitaitoinen henkilöstö kilpailuvalttina	16
Hallituksen toimintakertomus 1.1.–31.12.2008	18
Tietoa osakkeenomistajille	22

<b>TILINPÄÄTÖS</b>	<b>23</b>
Konsernin tuloslaskelma	24
Konsernitase	25
Konsernin rahavirtalaskelma	26
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	27
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	28
Emoyhtiön tuloslaskelma	45
Emoyhtiön tase	45
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	46
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	46
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	51
Osakekohtaiset tunnusluvut	51
Tunnuslukujen laskentakaavat	52
Osakkeet ja osakkeenomistajat	53
Hallituksen voitonjakoesitys	56
Tilintarkastuskertomus	56
Yhtiön hallinnointi	57
Hallitus 1.1.2009	60
Johtoryhmä 1.1.2009	61
Yhteystiedot	62

# Etteplan vuonna 2008

Etteplan Oyj:n liikevaihto kasvoi 29,1% ja oli 161,6 (1–12/2007: 125,2) miljoonaa euroa. Liikevoitto jatkuvista toiminnoista kasvoi 14,5 % ja oli 12,3 (10,8) miljoonaa euroa. Kasvusta 10,6 % oli orgaanista ja loppuosa oli seurausta toteutetuista yrityskaupoista. Palvelutarjonnan kehittämistä jatkettiin johdonmukaisesti ja katsauskaudella konsernin suunnittelukapasiteetin käyttöaste oli keskimäärin hyvä. Etteplan uudisti toimintaansa siten, että palvelut tuotetaan avainasiakkaittain.

## OSAAMINEN VAHVISTUI

Vuoden aikana Etteplan Oyj vahvisti osaamistaan ostamalla ruotsalaisen Cool Engineering AB:n ja Eteco Oy:n koko osakekannan sekä osake-enemmistön ruotsalaisesta Innovation Team AB:sta. Vuoden aikana saatettiin myös loppuun Lutab Professor Sten Luthander Ingengörbyrå AB:n kauppa ja Etteplan Oyj:n omistus-

osuus Etteplan Technical Information Oy:ssä kasvoi 70 %:sta 100 %:iin.

Etteplan vahvisti vuonna 2004 käynnistettyä toimintaansa Kiinassa. Etteplanin ja Vatable Groupin yhteisyrittäjä Etteplan Vatable Technology Centre Ltd aloitti toimintansa elokuun alussa Kiinan Kunshanissa. Yhteisyrittäjä tarjoaa teknisen suunnittelun ja tuoteinformaation palveluita Etteplanille ja sen tytäryhtiöille.

## 25 VUOTTA KANSAINVÄLISTYVÄÄ LIIKETOIMINTAA

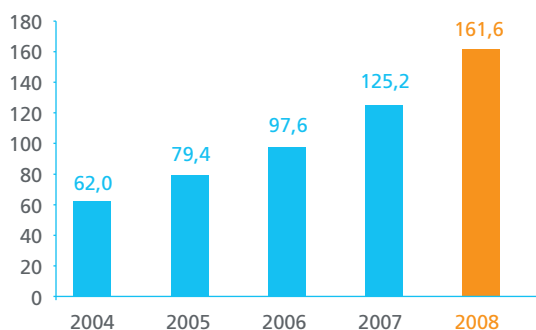
Vuoden alussa Suomen Tasavallan Presidentti Tarja Halonen luovutti Etteplanille vuoden 2007 kansainvälistymispalkinnon. Palkinnon tavoitteena on edistää yritysten toimintaa kansainvälisessä ympäristössä sekä kykyä kehittää ja soveltaa uusia toimintamalleja. Syyskuussa Etteplan vietti 25-vuotismerkkipäiväänsä. Neljännesvuosisadan aikana konserni on kasvanut nykyiseen muotoonsa ja sillä on tänä päivänä yli 60 toimipistettä ja yli 2 000 työntekijää.

## AVAINLUVUT

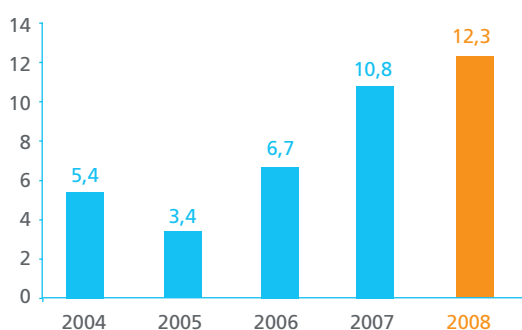
milj. euroa	2008	2007	muutos %
Liikevaihto	161,6	125,2	29,1
Liikevoitto	12,3	10,8	14,5
Tulos/osake, euroa	0,41	0,38	7,9
Sijoitetun pääoman tuotto %	28,7	30,4	
Bruttoinvestoinnit	12,1	13,2	-8,5
Henkilöstö keskimäärin	2 188	1 895	15,5

Vuoden 2007 vertailuluvuista on eliminoitu NATLABS Oy:n myynti.

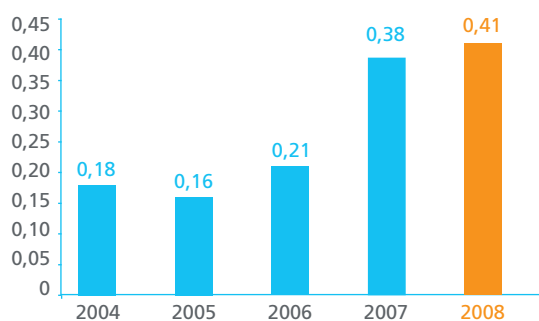
LIKEVAIHTO 2004–2008 (milj.euroa)



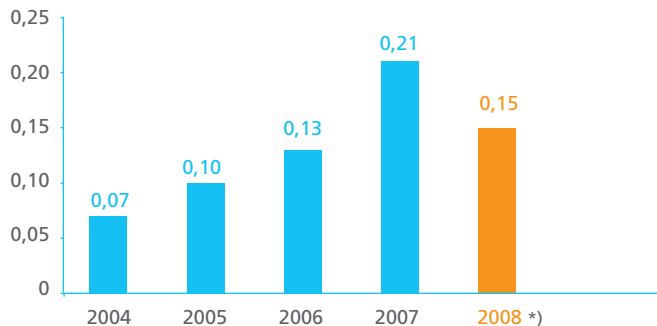
LIKEVOITTO 2004–2008 (milj.euroa)



OSAKEKOHTAINEN TULOS 2004–2008 (euroa)



OSINGOT 2004–2008 (euroa/osake)



\*) hallituksen ehdotus

## Missio

- Etteplan tehostaa teollisten asiakkaidensa liiketoimintaa toteuttamalla asiakkaiden ideat ja tuotteet. Saavutamme tavoittemme kattavien elinkaariratkaisujen, globaalin suunnittelukapasiteetin, paikallisen sitoutumisen ja alan parhaiden tekijöiden avulla.

## Visio

- Etteplan on jokaisen asiakkaan ensisijainen kumppani.

## Strategia

- Etteplan on koneiden ja laitteiden suunnitteluun ja teknisen tuoteinformaation ratkaisuihin ja palveluihin erikoistunut asiantuntijayritys. Etteplanin tavoitteena on kasvaa kannattavasti. Kasvutavoite saavutetaan orgaanisella kasvulla ja kasvattamalla huippuosaamista yritysostoin.  
Etteplanin asiakkaat ovat eri teollisuuden alojen globaaleja yrityksiä.  
Etteplan tuottaa suunnittelupalvelut asiakkaidensa valmistamien koneiden ja laitteiden elinkaaren kaikkiin vaiheisiin tuotekehityksestä tuotteiden markkinoilta poistamiseen asti. Suunnitteluratkaisujemme tuloksena syntyy asiakkaan liiketoimintaa parantavia älykkäitä ja ekotehokkaita koneita ja laitteita, joissa koko elinkaaren aikainen kustannustehokkuus on optimoitu.

## Arvot

Etteplan on palvelualtis, hyvin hoidettu, innostuneiden ammattilaisten yritys, jonka arvot ovat:

- asiakastyytyväisyys
- henkilöstön hyvinvointi
- ammattitaitoinen toimintatapa

# Toimitusjohtajan katsaus

**E**tteplan jatkoi menestyksestä toimintaansa vuonna 2008. Vuosi oli kuitenkin Etteplanin liiketoiminnassa kaksijakoinen. Vuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana Etteplan jatkoi kannattavaa kasvuaan. Etteplanin palvelujen kysyntätilanne oli hyvä tammi-syyskuussa 2008 ja liikevaihto sekä liikevoitto olivat vertailukautta 2007 korkeammat. Koko vuoden 2008 liikevaihto kasvoi merkittävästi ja oli 161,6 miljoonaa euroa (1–12/2007: 125,2 miljoonaa euroa). Koko vuoden liikevoitto jatkuvista liiketoiminnoista parani ja oli 12,3 (10,8) miljoonaa euroa. Vuoden viimeisen neljänneksen lopussa teknisen suunnittelun ja tuoteinformaation palvelujen kysyntä heikkeni nopeasti.

Etteplanin asiakaskunta muodostuu globaaleista suurista ja keskisuurista kone- ja laitevalmistajista sekä prosessi- ja muun raskaan teollisuuden toimittajista. Alkuvuoden ajan suunnittelukapasiteetin käyttöaste oli korkea ja uusien osaajien rekrytointi toiminnassamme keskeisellä sijalla. Asiakkaidemme tulevaisuuden näkymät ja markkinatilanne muuttuivat epävarmoiksi vuoden loppupuolella, ja tämä heijastui toimeksiantojemme määrään vähenemisenä.

Tilikauden aikana Etteplanin aiemmin hankkimat liiketoiminnot menestyivät hyvin. Etteplan jatkoi vuoden 2008 yritysostoissa periaatettaan, jonka mukaisesti ostoissa keskitytään hyviin yrityksiin ja niillä kasvatetaan osaamispääomaa. Asiakkaamme ovat vastaanottaneet hyvin laajentuneen tarjontamme.

Markkinoiden ennustettavuuden haasteista ja lähiajan epävarmoista näkymistä huolimatta asiakkaamme ja heidän loppuasiakkaansa tarvitsevat edelleen uusia entistä ympäristöystävällisempiä, energiatehokkaampia ja älykkäämpiä koneita ja laitteita. Megatrendit eivät ole muuttuneet vaikka suhdannetilanteet vaihtelevat.

Etteplan organisoitui vuoden 2008 lopussa asiakastoimialoittain. Tavoitteenamme on palvella asiakkaitamme paitsi entistä laajemmalla palveluvalikoimalla niin myös tehokkaammin ajasta ja paikasta riippumatta. Olemme lähellä asiakastamme ja toimimme usein kiinteänä osana asiakkaan prosessia. Lisäksi läheisyys tarkoittaa asiakkaan tuotteiden syvällistä ymmärtämistä ja tämän ymmärryksen viemistä tarvittaessa myös muualle. Vahvistimme vuoden 2008 aikana Kiinan teknisen suunnittelun ja tuoteinformaation palvelujamme. Lisäsimme tällä tavoin sekä kykyämme tuottaa Euroopassa toimiville asiakkaillemme kustannustehokkaita suunnittelupalveluja että mahdollisuutta lokalisoida suunnittelupalvelut paikallista tuotantoa ja lopputuotetta vastaaviksi ratkaisuisiksi.

Etteplanin menestys on pohjautunut koko sen 25 vuoden toiminnan ajan hyviin asiakkaisiin ja osaavaan ammattitaitoiseen henkilökuntaan. Henkilökuntamme ansaitsee tänä vuonna suuret kiitokset kyvystään sopeutua haastaviin työmäärän muutoksiin laadukkaan työn siitä kärsimättä. Asiakkaitamme ja omistajiamme haluan kiittää luottamuksesta yhtiötä kohtaan.

**Matti Hyytiäinen**  
toimitusjohtaja







# Tekninen suunnittelu ja tuoteinformaatio – kasvava toimiala

## ETTEPLANIN TOIMINTAKENTTÄ JA ASIAKASKUNTA

Tekniset suunnittelupalvelut voidaan jakaa viiteen eri osa-alueeseen: infrastruktuurin, liikerakentamisen, teollisuuden prosessiin, energialaitosten ja teollisuustekniikan suunnitteluun. Etteplan keskittyy toiminnassaan lähinnä teollisuustekniikan suunnitteluun, jossa Etteplanin palvelut kattavat koneiden ja laitteiden teknisen suunnittelun ja tuoteinformaation palvelut.

Kone- ja laitesuunnittelun suurimpia asiakkaita ovat auto-, ilmailu-, puolustusväline- ja energiateollisuus sekä lääketieteen tekniikan laitevalmistajat ja muut teollisuuden kone- ja laitevalmistajat.

## TEOLLISUUSTEKNIIKAN SUUNNITTELUN MARKKINAT JA TOIMIJAT

Teollisuustekniikan suunnittelupalvelu on globaali, kasvava toimiala. Ala kasvaa bruttokansantuotetta nopeammin. Teollisuustekniikan markkinoiden kooksi on arvioitu yli 30 miljardia euroa vuosittain.

Teollisuustekniikan suunnittelupalveluyritysten liikevaihdosta merkittävin osa tulee Euroopan ja Pohjois-Amerikan kehittyneiltä markkinoilta. Ala kasvaa voimakkaimmin kehittyvillä markkinoilla erityisesti Aasiassa.

Suunnittelualan merkittävimmät toimijat ovat pohjoisamerikkalaisia ja eurooppalaisia yrityksiä. Suurimmat yritykset ovat sekä Euroopassa että Pohjois-Amerikassa monialaisia suunnitteluyrityksiä, joissa teollisuustekniikka edustaa yhtä palvelualueita. Etteplan on teollisuustekniikan suunnittelun kentässä merkittävä toimija.

## TOIMIALA KESKITTYY JA KANSAINVÄLISTYY

Teollisen tuotannon siirtyminen kehittyville markkinoille on vauhdittanut myös teollisuustekniikan suunnittelupalvelujen kansainvälistymistä ja suunnittelutoimialan keskittymistä kohti suurempia yrityskokoja. Asiakkaiden tehostaessa hankintaketjujaan yhteistyökumppanien määrä vähenee. Samalla suunnitteluliiketoiminnan luonne on muuttunut vastaamaan tuotannollisen toiminnan globaalia liiketoimintalogiikkaa. Asiakkaat odottavat saavansa tasalaatuisia suunnittelupalveluja aikavyö-

hykkeestä ja paikasta riippumatta. Etteplanissa tähän kehitykseen pyritään vastaamaan tuottamalla palvelut avainasiakkaitain sekä kokoamalla suunnittelupalvelut entistä suuremmiksi kokonaisuuksiksi.

## TEOLLISUUSTEKNIIKAN SUUNNITTELUN KYSYNTÄÄ OHJAAVAT TEKIJÄT

Teollisuustekniikan suunnittelualan kehitystä tukevia trendejä ovat tuoteinnovaatioiden nopea markkinoille tuonti ja kasvava tiedon määrän, hallinnan ja hyödyntämisen tarve. Entistä ekotehokkaampien laiteratkaisujen tarve sekä terveydenhuollon teknistyminen ohjaavat myös osaltaan kysyntää.

Tiukentuneet ympäristövaatimukset ja ekotehokkuusvaatimukset kasvattavat koneiden ja laitteiden koko elinkaaren hallinnan merkitystä. Elinkaaren hallinta puolestaan luo kysyntää teknisen suunnittelun ja tuoteinformaation hallinnalle elinkaaren kaikkiin vaiheisiin. Terveydenhuollon teknistyessä kasvaa suunnittelupalvelujen tarve lääketieteen tekniikan laitevalmistajien koneissa ja laitteissa.

## TOIMIALAN KEHITYS JA HAASTEET VUONNA 2008

Kasvumarkkinat ja hyvä taloudellinen tilanne loivat yhdessä vahvan kysynnän teknisen suunnittelun ja tuoteinformaation palveluille vuonna 2008. Alan hyvä kysyntätilanne muuttui nopeasti vuoden lopussa taloudellisen epävarmuuden lisääntyessä.

Suunnittelutoimialan haasteena on kehittyneissä maissa insinöörikoulutus. Insinöörejä ei valmistu riittävästi suunnittelualan tarpeisiin. Osaavan työvoiman saatavuus on teollisuustekniikan suunnittelualan haaste kehittyvissä maissa.



Etteplanin osaamisen tulokset näkyvät maailmalla nopeissa paperikoneissa, uusien junien viimeistellyissä tekniikoissa, autoteollisuuden ympäristöystävällisissä ratkaisuisa, ilmailuteollisuuden uusissa huipputekniikoissa ja kasvavassa joukossa muita kone- ja laitesovelluksia.

## Etteplan – tekniikan huippuosaja

**E**tteplan tuottaa teknisen suunnittelun ja teknisen tuoteinformaation palveluja asiakkaidensa valmistamien koneiden ja laitteiden elinkaaren kaikkiin vaiheisiin. Tarjontamme sisältää lisäksi kattavan valikoiman tehdassuunnittelupalveluja.

Kun koneiden ja laitteiden älykkäys ja ekotehokkuus kasvavat, on suunnittelussa otettava entistäkin tarkemmin huomioon eri markkinoiden tuotantotavat ja tuotestandardit. Etteplanin tekninen huippuosaminen ja asiakkaiden tuoteratkaisujen syvällinen tuntemus ovat 25 vuoden aikana kumuloitunutta tietoa, johon kilpailukykyimme ja menestyksemme pohjautuu.

### KYSYNTÄ SÄILYI HYVÄNÄ

Vuosi 2008 oli Etteplanille jälleen vahvan kasvun vuosi. Liikevaihto kasvoi 29 prosenttia edellisvuodesta. Teknisen suunnittelun ja tuoteinformaation kysyntä oli hyvä lähes koko katsauskauden ajan. Useimmilla asiakastoimialoillamme kysyntä säilyi hyvällä tasolla vuoden loppuun saakka. Henkilöautoteollisuuden vaikeudet Ruotsissa ja metsäteollisuuden laitevalmistajien tilanne Suomessa alkoivat näkyä toimeksiantojen vähenemisenä vuoden viimeisellä neljänneksellä.

## MONIPUOLISET SUUNNITTELUPALVELUT ERI TOIMIALOJEN TARPEISIIN

Etteplanin asiakkaat ovat teollisuusyrityksiä, joiden tuotteet ovat useimmiten suuria, pitkälle jalostettuja koneita ja laitteita, joissa tuotannon kappalemäärät ovat rajallisia. Tuotannon tehokkuusvaatimukset edellyttävät monistettavien tuotteiden kehittämistä, vaikka laitteet ovat suuria ja sarjat lyhyitä. Tuote sovitetaan loppukäyttäjän ja tuotteen sijoituspaikan tarpeisiin. Etteplanin suunnittelupalvelut kattavat teollisen asiakkaan koko ketjun tuotekehityksestä tuotantoon ja loppukäyttäjän tarpeisiin saakka sovellettuina.

Etteplanin keskeisiä suunnittelualueita ovat mekaniikka-, sähkö-, elektroniikka- ja automaatiosuunnittelu, sulautetut järjestelmät sekä lujuuslaskenta. Lisäksi palveluvalikoima kattaa suuren määrän erilaisia erikoissuunnittelualoja, joita eri asiakastoimialoillamme tarvitaan.

Katsauskauden 2008 lopulla Etteplan uudisti organisaatiotaan vastaamaan asiakastoimialojaan. Tavoitteena on kehittää toimintoja siten, että pysymme tarjoamaan asiakkaillemme koko osaamisemme entistäkin tehokkaammin. Etteplanin suunnittelutoimeksiannot jakautuvat verrattain tasaisesti sen eri asiakastoimialojen kesken.

### Etteplan tuottaa kone-, laite- ja tehdassuunnittelupalveluja muun muassa:

- energia- ja voimansiirtoteollisuudelle
- ilmailu- ja puolustusvälineiteollisuudelle
- hissien, liukuportaiden, nostureiden ja kuljettimien valmistajille ja metsäteollisuuden laitevalmistajille
- autoteollisuudelle
- lääketieteen tekniikan laitevalmistajille
- teräs- ja metsäteollisuudelle

## TEKNISEN TUOTEINFORMAATION HALLINTA ON OSA ONNISTUNUTTA SUUNNITTELUA

Teknisen tuoteinformaation tuottaminen ja hallinta on tärkeä osa Etteplanin ammattitaitoa ja palvelun tarjontaa. Etteplan pystyy tuottamaan teknisen tuoteinformaation tuotteen koko elinkaaren ajalta systemaattisesti, tarkasti ja ammattitaitoisesti. Asiakkaalle syntyy tärkeä tietovarasto kaikesta tuotteeseen liittyvästä teknisestä tiedosta hyödynnettäväksi mm. ostotoiminnassa, tuotannossa, logistiikassa, markkinoinnissa ja myynnissä.

Teknisen tuoteinformaation palvelujen kansainvälistymisen jatkui katsauskaudella, kun kehitystyö nykyisten asiakkaiden kanssa syveni. Yhtiön voimakas panostaminen palvelutuotteiden massaräätälöintiin MASSI-hankkeen myötä vahvistaa liiketoiminnan kasvumahdollisuuksia kansainvälisten asiakkaiden keskuudessa. Yhtiö jatkaa edelleen palvelujen tarjonnan laajentamista sekä maantieteellisesti että tarjoamalla palveluja entistä kattavammin Etteplanin eri asiakastoimialoille.



## ➤ Sandvik Mining and Constructionin kansainvälinen tietohallintaprosessi

### ETTEPLANIN JA SANDVIK MINING AND CONSTRUCTIONIN PITKÄN YHTEISTYÖN TULOKSENA

on luotu globaali dokumentointistrategia Sandvik Mining and Constructionille. Dokumentoitu tieto organisoidaan ja säilytetään elektronisissa tietojärjestelmissä. Tarkoituksena on mahdollistaa tiedonhaku, uudelleenkäyttö ja jakelu sekä toimia organisaation kollektiivisena muistina. Tietotuotteet ja -palvelut kehitetään tiedonjakelua varten eri käyttäjäryhmien tiedontarpeiden tyydyttämiseksi. Tiedon laaja jakelu lisää organisaation oppimista. Se mahdollistaa tiedon uudelleen käytön, uuden tiedon luomisen ja tiedon jakamisen niin organisaation sisällä kuin ulkoisten sidosryhmien kanssa. Sandvik Mining and Construction on maailman johtava kaivos- ja rakennusteollisuuden louhinta- ja materiaalinkäsittelylaitteiden, kovametallityökälujen sekä niihin liittyvien palveluiden tuottaja.

### VARAOSADOKUMENTOINTI HUOLTOLIIKETOIMINNAN KASVUN VAUHDITTAJANA

Hyvänä esimerkkinä Etteplanin ja Sandvik Mining and Constructionin yhteistyöstä toimivat Etteplanin kehittämät DokuPort-ohjelmistoperhe ja palveluprosessit varaosakirjojen sisällöntuotannossa. Kehitystoimien ansiosta sisällöntuotannon tuottavuus saatiin kokonaan uudelle tasolle, toimitusvarmuus täsmälliseksi ja uudet lisäarvoa tuottavat elektroniset dokumentit jokaisen laitetoimituksen mukaan jokaiseen Sandvik Mining and Constructionin Suomen, Kiinan ja Chilen tuotetehtailta lähteneisiin tuotetoimituksiin.

Modernin louhintalaitteiston käyttäminen edellyttää koulutettua ja osaavaa henkilöstöä, joka kykenee käyttämään laitteita mahdollisimman tuottavasti ilman tuotantoa vähentäviä, huonoista käyttöstandardeista johtuvia seisokkeja. Tietotuotteiden ja -palvelujen kehittäminen on lisäarvoa tuottava prosessi, joka auttaa päätöksenteossa ja tilanteikkijöiden ymmärtämisessä sekä lisää toiminnan tuottavuutta ja tehokkuutta. Kehittämisen kriteerejä ovat esimerkiksi: tiedon käytön helppous, häiritsevien tekijöiden vähentäminen, laatu, sovellettavuus sekä ajan ja kustannusten säästö.

Etteplanin kehittämä DokuPort-tuotepäri on sikäli harvinainen ammattilaisten kehittämä ohjelmisto, että huolto-ohjeet ja varaosatie-dot voidaan elektronisissa versioissa linkittää keskenään. Asiakkaiden huolto-organisaation tuottavuutta voidaan parantaa merkittävästi, kun samasta tietotuotteesta saadaan huoltotyön ohjeistus ja siihen ohjelmallisesti linkitetyt varaosatie-dot.

Teknisen tuoteinformaation palvelut auttavat asiakasta vastuullisessa ja kestävässä liiketoiminnassa. Hyvin hoidettu tekninen dokumentaatio tehostaa merkittävästi asiakasyritysten tuotepalveluja. Tieto on tallessa, yhteismitallista ja täsmällistä. Kun tuotteen tietoja koko elinkaaren ajalta käsitellään systemaattisesti, niistä on myös todellista hyötyä sekä palvelussa että jatkokehityksessä.

## KUSTANNUSTEHOKKAITA TEKNISEN SUUNNITTELUN JA TUOTEINFORMAATION RATKAISUJA KIIINASSA

Tekninen suunnittelutyö sisältää huippuosaamista vaativia ainutkertaisia tehtäviä sekä toisessa ääripäässä paljon työtä, jossa suunnittelutyön volyymit ovat suuria ja laadun on oltava tasainen ja hyvä. Suuren volyymin suunnittelutyö edellyttää vielä tavanomaistakin kustannustehokkaampia ratkaisuja. Tuotteistaminen ja suunnittelutyön tuotannon vieminen lähelle kasvavia

markkinoita parantavat työn kustannustehokkuutta. Etteplan on toiminut Kiinassa jo usean vuoden ajan ja kehittänyt tänä aikana toimintakonseptin, jolla palvellaan sekä Euroopassa että paikallisesti Kiinassa toimivia asiakkaita.

Kun Etteplan vuonna 2004 aloitti toiminnan Kiinassa Shanghaissa, oli alusta asti selvää että toimintaa kehitetään pitkällä aikavälillä. Alkuvuodet panostettiin henkilöstön koulutukseen. Henkilöstön ja toimintatapojen pitkjänteisen kehitystyön tuloksena Etteplanissa on saavutettu korkea tietoturvallisuus, hyvä laatu, suunnittelutyökalujen hyvä hallinta ja toimivat, nopeat tietoliikenneyhteydet.

Etteplan jatkoi panostustaan Kiinan toiminnan kasvattamiseen perustamalla katsauskaudella yhteisyrityksen Hong Kongissa pääkonttoriaan pitävän Vatable Groupin kanssa. Yhteisyritys Etteplan Vatable Technology Centre Ltd tarjoaa teknisen suunnittelun ja tuoteinformaation palveluita Etteplanille ja sen tytäryhtiöille.

## MONIPUOLISIA TOIMEKSIANTOJA SÄHKÖN TUOTANNON JA JAKELUN TARPEISIIN

Etteplan on sähkön tuotannossa ja jakelussa tarvittavien järjestelmien suunnittelija. Etteplan tuottaa sähkönsiirrossa tarvittavien koneiden ja laitteiden suunnittelun ja pystyy tarjoamaan kokonaisjärjestelmiä voimalaitosyhtiöille. Energia- ja voimansiirtosektorilla yhtenä Etteplanin vakiintuneena liiketoimintakonseptina on projekti- ja täydenpalvelun toimitukset. Katsauskaudella Etteplan toimitti kokonaisvaltaisia suunnitteluratkaisuja, joissa tekninen suunnittelu ja tuoteinformaatio kattoivat palvelut laitteiston kokoonpanoa ja käyttöönottoa varten. Tämä liiketoiminnan konsepti on mahdollistanut markkina-asemamme vahvistamisen olemassa olevien asiakkaiden keskuudessa ja uusien asiakkaiden hankinnan. Vuonna 2008 olemme pystyneet kasvattamaan projektihallinnon palvelujen tarjontaa nykyisille asiakkaillemme.

Energia- ja voimansiirtosektorille toteutetut hankkeet kattoivat vuonna 2008 lukuisia tuulivoiman kehittämisen hankkeita, ydinenergiailaitosten uusimiseen ja uusien laitosten suunnitteluun liittyviä toimeksiantoja ja vesivoiman hyödyntämiseen liittyviä projekteja. Energiasektorin hankkeet sisälsivät myös teollisuuden päästökaupan verifiointia ja niihin liittyviä mittauksia. Etteplan oli katsauskaudella mukana laajassa projektissa, jossa on tavoitteena käynnistää aurinkovoimalla tai biokaasulla toimivan Stirlingmoottorien valmistus sähkön tuotantoa varten.

Energian käytön tehokkuus on asiakasyrityksille merkittävä tuotantoetu. Etteplan tekee erilaisia selvityksiä energian käytön tehokkuudesta



eri toimialoille. Myös päästökauppaa varten tarvittavat teollisten yritysten auditoinnit vaativat vankkaa kokemusta ja luottamusta. Yritykset eivät voi tehdä päästökauppaa ilman todistusta. Yritykset tavoittelevat kestävästä kehitystä ja energian säästöprojektit ovat Etteplanin osaamisalue.

Kysyntätilanne ja suunnittelukapasiteetin käyttöaste säilyivät energia- ja voimansiirtosektorilla hyvällä tasolla koko katsauskauden ajan. Katsauskaudella asiakkaitamme ovat olleet mm. Vattenfall AB:n ydinvoimalat Ruotsissa, Westinghouse Atom AB ja ABB Ltd.

## HUIPPUTEKNIIKAN SUUNNITTELUA ILMAILU- JA PUOLUSTUSVÄLINETEOLLISUUDELLE

Ilmailu- ja puolustusvälineteollisuuden kysyntä jatkui hyvänä, ja ala oli yksi Etteplanin kasvun lähteistä vuonna 2008. Vuonna 2007 hankittu Gesab Engineering AB ja vuoden 2008 alussa loppuun saatettu Lutab Professor Sten Luthander Ingengörbyrå AB:n yritysosto kasvattivat merkittävästi Etteplanin ilmailu- ja puolustusvälineteollisuuden suunnittelupalvelujen liiketoimintaa. Ostetut yritykset ovat menestyneet hyvin Etteplanin omistuksessa. Lutabin 40 vuoden kokemus ilmailualan projekteista vahvistaa alan osaamista Etteplanissa.

Saab AB oli katsauskaudella merkittävä asiakas, jonka eri yksiköille Etteplan toimitti monipuolisia suunnittelupalveluja. Toimittamamme palvelut kattavat laajan valikoiman sotilaskoneiden lujuuslaskennasta lentomekaanikkojen koulutukseen. Etteplanin osaamista löytyy esimerkiksi eurooppalaisesta nEU-ROn-yhteistyöprojektista, missä Saab on mukana kehittämässä miehittämätöntä sotilaskonetta (UCAV). Ilmailu- ja puolustusvälinevalmistaja Patria Oyj:n kanssa on puitesopimus yhteistyöstä.

## AUTOTEOLLISUUDEN KYSYNTÄ VAIHTELI SUUNNITTELUALOITTAIN

Etteplan tuottaa monipuolisia palveluja auton suunnittelun ja valmistuksen eri vaiheisiin. Mallin rakentaminen, auton ilmastointijärjestelmien ja pakokaasujärjestelmien testaus ja tulosten analysointi ovat esimerkkejä Etteplanin palveluista. Etteplanin ammattitaitoa tarvitaan myös autotehtaiden suunnittelussa.

Autoteollisuuden kysyntätilanne heikkeni vuoden aikana alan suurten asiakkaiden ilmoitettua henkilövähennyksistä. Etteplan joutui sopeuttamaan toimintaansa muuttuneeseen tilanteeseen. Autoteollisuuden kysyntä vaihteli suunnittelualasta riippuen. Heikentynyt tilanne vaikutti vähiten vaihtoehtoisen käyttövoiman kehitykseen, johon kuuluvat hybriditeknologian ja sähkömoottorien kehittäminen. Raskaiden ajoneuvojen kysyntätilanne oli hyvä alkuvuoden ajan ja säilyi loppuvuoden aikana tyydyttävällä tasolla.

Muita mainittavia autoteollisuuden suunnittelukohteitamme ovat olleet muun muassa uuden ohjaamon konseptisuunnitelma ja muotoilu raskaan ajoneuvoteollisuuden asiakkaallemme sekä uuden sähköauton ilmastointijärjestelmän suunnittelu.



➤ Saab Aerosystems testasi uutta tekniikkaa miehittämättömiin lentokoneisiin

## Etteplan lennossa mukana

**KEHITYSHANKKEESSA SENSE AND AVOID TECHNOLOGY DEMONSTRATION** on kyse havaitse ja väistä -tekniikan testauksesta. Hankkeen tavoitteena on kehittää sensoritekniikkaa, jonka avulla miehittämättömät lentokoneet välttävät törmäykset ilmassa.

Projektissa Etteplanin vastuualueena olivat esitutkimukset, toimintakonsepti, vaatimusten määrittäminen ja hallinta, ennakkosuunnittelu, yksityiskohtainen suunnittelu, toteutus, toiminnan testaus, integraatiotestaus, lentotestaus ja lennon jälkeinen analyysi.

Miehittämättömiä lentoja käytetään sekä siviili- että sotilaallisiin tarkoituksiin. Esimerkiksi liikenteenvalvontaa, myrskyvahinkojen arviointia ja sotilaallista tiedustelua voidaan suorittaa miehittämättömien lentojen avulla niiden kustannustehokkuuden ansiosta.

## KEHITYSTYÖN TAVOITTEENA ON SAADA TEKNIIKKA NIIN TOIMINTAVARMAKSI,

että miehittämättömiä lentoja voidaan tehdä missä tahansa ilman törmäysvaaraa. Tämän päivän miehittämättömillä lennoilla käytetään kameraa, jonka avulla lennonjohto valvoo ympäristöä. Miehittämättömiä lentoja voidaan nyt käyttää vain sellaisilla alueilla, joilla on vähän tai ei lainkaan liikennettä.

Testilennon lisäksi myös koko testausprojekti onnistui. Projekti pysyi aikataulussaan ja budjetissaan. Saab Aerosystems aikoo kehittää havaitse ja väistä -tekniikkaa edelleen ja valmistaa siihen perustuvia tuotteita.

Etteplanilla oli katsauskaudella puitesopimukset muun muassa Volvo Car Corporationin, AB Volvon, Saab Automotive AB:n ja Scania AB:n kanssa.

## VAHVA VUOSI HISSIEN JA NOSTUREIDEN KONE- JA LAITEVALMISTUKSESSA

Etteplan tekee kone- ja laitesuunnittelua hissien, liukuportaiden, nostureiden, kuljettimien ja kaapelikoneiden valmistajille sekä prosessiteollisuuden laitevalmistajille. Metsäteollisuuden laitevalmistajia lukuunottamatta kysyntä oli vilkasta koko vuoden 2008 ajan.

Etteplan toimii suunnitteluyhteistyössä asiakkaidensa strategisena suunnittelukumppanina. Hyvin toimiva ja tiivis yhteistyö mahdollistaa asiakkaalle täyden hyödyn yhteistyöstä. Kun suunnittelu on yhteydessä sekä asiakkaan tuotetiedon hallintaan (PDM) että tuotannonohjaukseen (ERP), asiakkaan on mahdollista saavuttaa tavoittelemansa hyödyt kysynnän mukaan joustavasta kustannustehokkaasta toimitusketjusta. Onnistunut yhteistyö pohjautuu luottamukseen ja molemminpuoliseen ymmärrykseen lopputuotteen laatuvaatimuksista ja loppuasiakkaan tyytyväisyyden merkityksestä.

Suunnittelijat olivat täystyöllistettyjä ja muilta aloilta vapautunutta suunnittelukapasiteettia siirrettiin vastaamaan kone- ja laitesuunnittelun kasvaneeseen kysyntään. Katsauskaudella asiakkaitamme olivat muun muassa Metso Paper Oy, Konecranes Oy ja KONE Oy.

## TEHDASSUUNNITTELU KASVOI KATSAUSKAUDELLA

Tehdassuunnittelu oli katsauskaudella yksi Etteplanin kasvun alueista. Etteplan tarjoaa tehdassuunnittelussa monialaisia suunnittelun ja projektinjohdon palveluita asiakkaan investointiprojektien tarpeisiin. Tehdassuunnitteluun oleellisesti liittyvien sähkö-, automaatio-, LVI-, palontorjunta-, energia-, höyry-, lauhde-, vedenkäsittely- ja muiden prosessien suunnittelu on erikoisosaamistamme. Myös asennus- ja toimitusvalvonta, käyttöönotto, testaus, prosessioperaattoreiden koulutus ja erilaiset hyväksyttämismenettelyt ovat osa tehdassuunnittelun palvelujamme. Etteplanille on vuosien saatossa kertynyt merkittävää tehdassuunnittelun osaamista ja kokemusta. Asiakaskunnassa on edustettuna terästeollisuus, metsäteollisuus ja muu prosessiteollisuus.

Tehdassuunnittelun asiakas painottaa tyypillisesti kahta asiaa valitessaan toimittajaa omaan projektiinsä. Työn laatu ja aikataulujen pitäminen ovat ensisijaiset kriteerit. Asiakkaan investoinnit on saatava tuottamaan mahdollisimman tehokkaasti, joten epäonnistumisen riski on minimoitava ja tuotanto päästävä aloittamaan ajallaan.

Vuonna 2008 tehdassuunnittelun suunnittelukapasiteetin käyttöaste pysyi hyvällä tasolla. Yleisen taloustilanteen heiketessä vuoden lopussa uusien tilausten kertymä hidasi

työ. Työmäärä vaihtelee kuitenkin teollisuuden alasta riippuen. Metsäteollisuudessa kysyntä on laskenut selvemmin, kun taas terästeollisuudessa lasku on ollut maltillisempaa. Katsauskaudella asiakkaitamme olivat muun muassa Nokian Renkaat Oyj, YIT Oyj, Rautaruukki Oyj, UPM-Kymmene Oyj ja Outokumpu Oyj.

Venäjän osuus tehdassuunnittelun asiakasprojekteissa oli merkittävä vuonna 2008. Etteplanilla oli Venäjällä kaksi merkittävää projektia ja joukko pienempiä hankkeita. Etteplan on saanut Venäjä-osaamisestaan asiakkailtaan hyvää palautetta. Etteplan tuntee paikalliset standardit, ja meillä on tarvittavat lisenssit hoitaa itse viranomaisyhteistyö ilman välikäsiä.

## LÄÄKETIETEEN TEKNIIKAN LAITEVALMISTUKSEN SUUNNITTELU – UUSI TULOKAS ETTEPLANIN PALVELUTARJONTAAN

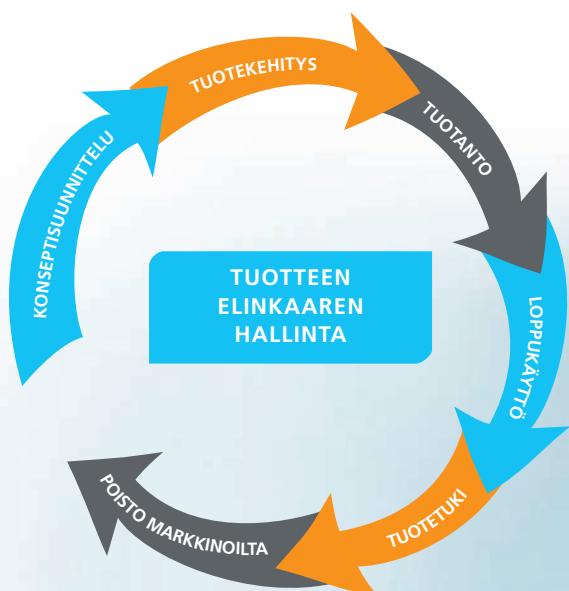
Heinäkuussa 2008 Etteplan hankki osake-enemmistön ruotsalaisesta tuotekehitysyrityksestä Innovation Team AB:stä. Yrityksen asiakkaina ovat lääketieteellisen tekniikan laitevalmistajat ja korkean teknologian yritykset energia- ja telekommunikaatioalalla. Innovation Team toimii lääketieteellisen teollisuuden keskusalueella Medicinvalleyssä Ruotsin ja Tanskan rajalla.

Lääketieteiden tekniikan laitevalmistajat ulkoistavat yhä useammin koko kehitysprojektinsa kokonaispalvelua tarjoaville sijoitusyhtiöille kuten Innovation Teamille. Innovation Team tuottaa suunnittelupalveluja kaikkein vaativimpiinkin (lääkelaiteluokitukset MDD 1-3) lääketieteellisen tekniikan laitteisiin muun muassa kardiologian, ortopedian ja haavanhoidon aloilla.

## Etteplan panostaa osaamisen laajentamiseen

Ruotsissa vuonna 2008 toteutuneet yritysostot laajensivat merkittävästi Etteplanin palveluvalikoimaa. Samalla saimme lisää myös ammattitaitoa, kokemusta ja tietotaitoa.

- Lutab AB:lla on merkittävä kokemus ja vakiintunut asema ilmailuteollisuuden projekteista.
- Cool Engineering AB:lla on ajoneuvoteollisuuden erityisosaamista testauksesta ja analyseistä, mittaus- ja hallintajärjestelmistä ja testauslaitteista.
- Innovation Team AB on lääketieteellisen tekniikan osaja, joka on lääketieteellisuuden laitevalmistajien tuotekehityskumppani.



## ➤ Suunnittelua tuotteen elinkaaren kaikkiin vaiheisiin

Järjestelmien sekä koneiden ja laitteiden elinkaaren alkuvaiheessa Etteplanin teknisen suunnittelun ja tuoteinformaation palvelut kattavat tuotteen konseptisuunnittelun, johon kuuluvat sekä teknisen toteutuksen että soveltuvuuden arviointi. Tuotekehitysvaiheessa palvelut kattavat tuotteen vaatimusmäärittelyn, järjestelmäsuunnittelun ja koko teknisen suunnittelun prototyypin valmistamiseksi. Tuotteen vieminen tuotantoon sisältää monipuolisia suunnittelu-, testaus- ja todentamisaikavaiheita sekä toimituskohtaiseen räätälöintiin liittyviä tehtäviä.

Tuotteen loppukäyttöä varten Etteplanin tuoteinformaation hallintajärjestelmät tarjoavat integroidun palvelukokonaisuuden, johon kuuluvat esimerkiksi käyttöönottoon ja koulutukseen tarvittava materiaali, tuotemarkkinoinnin materiaalia sekä huolto- ja varaosakirjoja. Järjestelmien sekä koneiden tai laitteiden käytönaikainen tuotetuki sisältää myös modernisaation, tuotteen uusien versioiden tai tuotannon kehittämiseen liittyviä suunnittelupalveluja. Teknistä tuoteinformaatiota ja tuoteosaamista pidetään yllä tuotteen markkinoilta poistamiseen saakka.



# Ammattitaitoinen henkilöstö kilpailuvalttina

Etteplan on osaamisyhtiö, jonka menestys perustuu sen asiantuntijoiden ammattitaitoon.

**E**tteplanin asiantuntijoiden osaaminen kattaa laajan joukon teknisen suunnittelun alueita, joihin kuuluvat mm. mekaniikka-, elektroniikka-, sähkö- ja automaatio suunnittelu, sulautetut järjestelmät, lujuslaskenta sekä tekninen informaatio. Keskeinen osa ammattitaitoa on asiakastoimialojen ja asiakkaiden tuoteratkaisujen syvällinen tuntemus.

Etteplanin osaamisalueita täydennettiin edelleen vuonna 2008. Yritystojen myötä yhtiön osaamista on vahvistettu mm. ajoneuvoteollisuuden testaus- ja analyysipalveluissa, lääketieteen tekniikan laitevalmistuksessa, ilmailuteollisuuden ja energiateollisuuden alueilla sekä paineenalaisten laitteiden ja putkistojen laskenta- ja suunnittelupalveluissa.

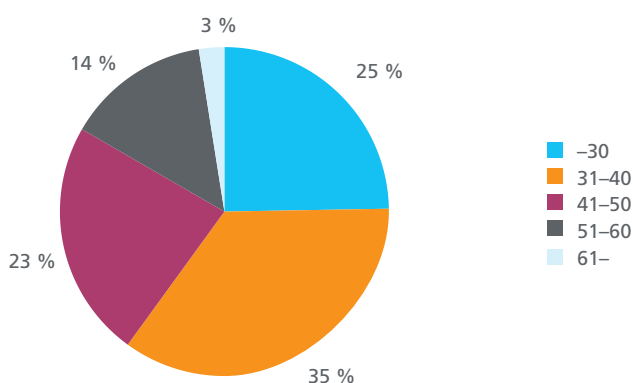
Katsauskaudella suunnittelukapasiteetin tarve vaihteli voimakkaasti. Osaavan henkilöstön riittävä saatavuus oli haaste koko alkuvuoden ajan. Vuoden viimeisen neljänneksen aikana suunnittelukapasiteetin tarve laski nopeasti. Erityisesti Ruotsissa toteutettiin vuoden 2008 alussa laajoja osaajien rekryointikampanjoita, joiden avulla yhtiö onnistui rekrytoimaan suuren joukon uusia osaajia. Katsauskauden lopussa yhtiössä jouduttiin käynnistämään yhteistoimintaneuvotteluja henkilöstön vähentämiseksi nopeasti heikentyneen markkinatilanteen vuoksi.

Henkilöstövähennykset koskevat erityisesti metsäteollisuuden laitevalmistajien sekä autoteollisuuden toimeksiantoja Suomessa ja Ruotsissa. Suomessa vähennykset ovat pääosin lomautuksia. Ruotsissa vähennykset toteutetaan lainsäädännön edellyttämällä tavalla irtisanomisina. Käynnistetyt neuvottelut koskivat vuonna 2008 yhteensä noin 190 työntekijää. Vähennysten toteuttaminen on käynnistynyt vuoden 2008 lopulla, ja toteutus jatkuu alkuvuoden 2009 aikana.

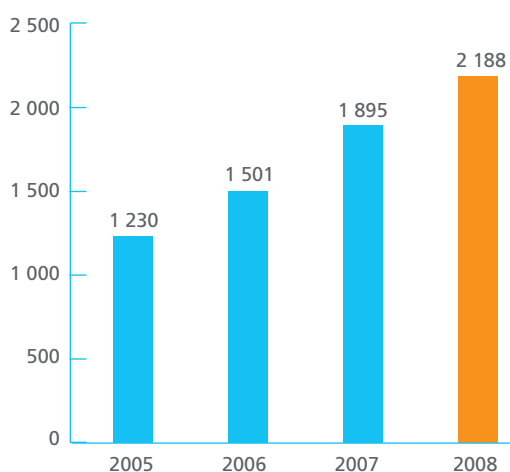
## HENKILÖSTÖJOHTAMINEN

Yhtiössä toteutettiin vuonna 2008 ensimmäisen kerran koko konsernin laajuinen henkilöstötutkimus. Henkilöstötutkimuksella mitattiin työilmapiiriin, johtamiseen, työn organisointiin ja työtyytyväisyyteen vaikuttavia asioita. Tutkimus toistetaan säännöllisesti, ja sen tulokset ohjaavat esimiestyön ja johtamisen kehittämistä yhtiössä. Henkilöstötutkimus on keskeinen työkalu kehityskohteiden tunnistamiseksi ja sovitun kehitystyön etenemisen mittaamiseksi. Ensimmäisen tutkimuksen tulokset purettiin yksiköittäin koko organisaatiossa ja tulosten mukaiset kehittämishankkeet käynnistettiin yksiköissä katsauskaudella.

Ikäjakauma 31.12.2008



Henkilöstömäärä keskimäärin





## HENKILÖSTÖN KEHITTÄMINEN

Vuonna 2008 laaditussa liiketoimintastrategiassa Etteplanin strategian keskeisenä tavoitteena on osaamisen kehittäminen. Organisaatiota vahvistettiin lokakuussa 2008 nimittämällä yhtiöön henkilöstön kehittämispäällikkö.

Vuoden 2008 aikana yhtiössä on panostettu esimiestaitojen kehittämiseen. Uutena kehitysohjelmana toteutettiin esimiesvalmennus, johon osallistui Etteplanin koko Suomen esimieskunta. Ruotsissa esimiesvalmennus aloitettiin huhtikuussa.

Konserninlaajuisen henkilöstön kehittämisohjelman Etteplan Business Academyn toteutusta jatkettiin. Ohjelmassa keskitytään johtamis- ja myyntitaitojen parantamiseen.

Kehityskeskustelujen käyminen kuuluu Etteplanissa esimiestyön keskeisiin tehtäviin. Tavoitteena on laajentaa kehityskeskustelumallia kattamaan koko organisaatio. Käytyjen kehityskeskustelujen määrää ja onnistumista seurataan henkilöstötutkimuksen avulla.

Vuonna 2008 yhtiössä tehtiin päätös sisällyttää koko konsernin henkilöstön ammatillinen osaaminen yhteiseen osaamisjärjestelmään. Osaamisen hallintajärjestelmästä on toteutettu vuoden 2007 aikana pilottihanke, jonka tuloksena yhtiöllä on 400 henkilön osaamisprofiili.

## TOIMINTA KIINASSA

Etteplan on ollut Kiinassa vuodesta 2004 alkaen. Toiminta Kiinassa on vakiintunut viimeisten vuosien aikana, ja Etteplan vahvisti katsauskaudella toimintaansa Kiinassa edelleen. Etteplanissa on ollut katsauskaudella käynnissä Train the trainee -ohjelma, jossa on koulutettu kokeneita suunnittelijoita opettamaan asiakkaidemme vaatimusten mukaisia suunnittelukäytäntöjä uusille kiinalaisille työntekijöille. Tietoturvaluokkoulutus ja huolellisesti suunnitellut ja toteutetut toimintatavat varmistavat suunnittelutyön laadun ja tietoturvallisuuden.

## HENKILÖSTÖN RAKENNE

Katsauskauden lopussa yhtiössä työskenteli yhteensä 2 142 henkilöä. Etteplanin henkilöstön ikäjakauma on toiminnan ja sen jatkuvuuden kannalta hyvä, ja eri ikäryhmät ovat tasaisesti edustettuina.

## PALKKAUS JA PALKITSEMINEN

Palkat ovat asiantuntijaliiketoiminnassa toiminnan merkittävä menoerä. Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma oli tilikaudella 84 miljoonaa euroa.

Etteplanissa otettiin käyttöön avainhenkilöiden osakepohjainen kannustinjärjestelmä vuonna 2008. Lisäksi konsernissa on käytössä johdon bonusjärjestelmä. Suomessa toteutettiin ensimmäisen kerran Suunnittelu- ja konsulttialan työehtosopimusten mukainen paikallisen sopimisen yrityskohtainen palkankorotuskierros.



# Hallituksen toimintakertomus

## 1.1.–31.12.2008

### LIKETOIMINTA

Vuosi 2008 oli Etteplanissa vahvan kasvun vuosi. Teknisen suunnittelun ja tuoteinformaation kysyntätilanne oli keskimäärin hyvä tammi–joulukuun 2008 aikana vuoden lopun kysyntätilanteen nopeaa heikkenemistä lukuun ottamatta. Loka–joulukuussa taloudellisen epävarmuuden lisääntyminen heijastui suunnittelutoimintaan ja ilmeni suunnittelutoimeksiantojen määrän vähenemisenä ja sovittujen toimeksiantojen keskeytymisenä. Kysyntä vaihteli voimakkaasti Etteplanin eri asiakastoimialoilla loka–joulukuun aikana. Teknisen suunnittelun ja tuoteinformaation kysyntä oli hyvä energia- ja voimansiirtosektorilla, ilmailu- ja puolustusvälineiteollisuudessa, hissien, nostimien ja nosturien suunnittelussa sekä tehdassuunnittelussa. Raskaiden ajoneuvojen suunnittelun kysyntätilanne jatkui hyvänä lähes koko katsauskauden loppuun saakka. Henkilöautoteollisuuden ja metsäteollisuuden laitevalmistajien suunnittelupalveluiden kysyntä pieneni viimeisellä neljänneksellä nopeasti.

Katsauskauden kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana konsernin suunnittelukapasiteetin käyttöaste oli hyvä ja heikkeni vuoden viimeisellä neljänneksellä henkilöautoteollisuuden ja metsäteollisuuden laitevalmistajien toimeksiantojen osalta. Merkittävimpinä kasvun lähteinä olivat vuonna 2008 raskas ajoneuvoteollisuus, ilmailuteollisuus ja tehdassuunnittelu. Vuosien 2007 ja 2008 aikana ostetut uudet liiketoiminnot menestyivät Etteplanin omistuksessa hyvin.

### LIKEVAIHTO

Vuonna 2008 Etteplanin liikevaihto kasvoi 29,1 % edellisvuoteen verrattuna ja oli 161,6 (1–12/2007: 125,2) miljoonaa euroa. Katsauskauden liikevaihdon kasvusta 10,6 % oli orgaanista, lopuosa oli seurausta toteutetuista yrityskaupoista.

### TULOS

Vuoden 2007 vertailuluvuista on eliminoitu NATLABS Oy:n myynnistä kirjattu 0,84 miljoonan euron myyntivoitto.

Liikevoitto nousi 14,5 % ja oli 12,3 (10,8) miljoonaa euroa eli 7,6 (8,6) % liikevaihdosta.

Tilivuoden voitto jatkuvista toiminnoista ennen veroja oli 11,3 (10,5) miljoonaa euroa. Verojen määrä oli 3,1 (3,0) miljoonaa euroa. Katsauskauden verot on jaksotettu katsauskauden tulosta vastaavasti. Tuloslaskelman verot ovat 27,7 (26,5) % laskettuna tuloksesta ennen veroja.

Tilivuoden voitto jatkuvista toiminnoista oli 8,2 (7,5) miljoonaa euroa.

Osakekohtainen tulos oli 0,41 (0,38) euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli 1,37 (1,44) euroa. Sijoitetun pääoman tuotto oli 28,7 (30,4) %.

### AVAINASIAKASTOIMINTATAPA PERUSTEENA SIIRTYÄ YHTEEN SEGMENTTIIN

Etteplan uusi toimintatapaansa ja organisaatiotaan katsauskauden lopulla asiakastoimialojensa mukaisesti. Etteplan tuottaa palveluja asiakkaidensa tuotteiden elinkaaren eri vaiheisiin tuotekehityksestä tuotteen ylläpitoon. Tämän vuoksi Etteplan on uudistanut toimintaansa siten, että palvelut tuotetaan avainasiakkaittain eikä suunnitteluvaiheittain. Organisoinnin seurauksena kahden segmentin raportointi on lopetettu ja siirrytty nykyistä toimintaa kuvaavaan yhteen segmenttiin.

### UUSI JOHTORYHMÄ

Etteplan Oyj:n hallitus vahvisti marraskuun kokouksessaan konsernin johtoryhmän uuden kokoonpanon. Konsernin johtoryhmän uusi kokoonpano tukee yhtiön kehittymistä entistäkin kansainvälisemmäksi yhdeksi kokonaisuudeksi. Konsernin johtoryhmän jäseniä 1.1.2009 alkaen ovat toimitusjohtaja Matti Hyytiäinen, liiketoimintajohtaja Tom Andersson, liiketoiminnan kehitysjohtaja Pia Björk, talousjohtaja Per-Anders Gådin, liiketoimintajohtaja Risto Koivunen, henkilöstö- ja viestintäjohtaja Outi-Maria Liedes ja liiketoimintajohtaja Juha Näkki. Yhtiön nykyinen varatoimitusjohtaja Jukka Rausti siirtyi hallituksen johtavaksi neuvonantajaksi ja raportoi hallituksen puheenjohtajalle.

### RAHOITUSASEMA JA LIKETOIMINNAN KASSAVIRTA

Taseen loppusumma 31.12.2008 kasvoi 8,9 % ja oli 78,9 (72,4) miljoonaa euroa. Liikearvo taseessa oli 33,2 (29,4) miljoonaa euroa. Konsernin rahavarat olivat 1,9 (7,2) miljoonaa euroa. Konsernin korolliset velat kasvoivat yrityskauppojen rahoituksen ja liiketoiminnan kasvusta johtuvan käyttöpääomatarpeen vuoksi ja olivat kauden lopussa 16,6 (14,8) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 34,2 (40,7) %. Omavaraisuusasteen muutos aiheutui pääosin Ruotsin kruunun ja euron välisen valuuttakurssin heikkenemisen aiheuttamasta kruunumääräisten tase-erien arvon muutoksesta. Omavaraisuusasteen laskuun vaikutti lisäksi omien osakkeiden hankinta. Liiketoiminnan rahavirta ennen investointeja ja rahoituseriä oli 9,2 (9,8) miljoonaa euroa.

Katsauskaudella huomattavasti kiristyneet yritysrahoitusmarkkinat eivät ole vaikuttaneet Etteplan-konsernin rahoituksen saatavuuteen. Konserni on kattanut rahoitustarpeensa.

## INVESTOINNIT

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat 12,1 (13,2) miljoonaa euroa. Osa investoinneista toteutettiin käyttäen maksuvälineenä omia osakkeita. Suurimmat yksittäiset investoinnit kohdistuivat Cool Engineering AB:n osakekannan oston, omistusosuuden kasvatamiseen 100 %:iin Etteplan Technical Information Oy:ssä sekä Lutab Professor Sten Luthander Ingenjörbyrå AB:n ja Innovation Team AB:n yritystosten toteuttamiseen. Muut investoinnit kohdistuivat liiketoimintaan ja sen kehittämiseen.

## YRITYSOSTOT 2008 JA UUDET LIKETOIMINNOT

Tammikuussa toteutettiin lokakuussa 2007 solmitun sopimuksen mukaisesti Lutab Professor Sten Luthander Ingenjörbyrå AB:n osto.

Tammikuun alussa Etteplan Oyj allekirjoitti sopimuksen ruotsalaisen Cool Engineering AB:n koko osakekannan ostamisesta. Vuonna 1989 perustettu yritys tarjoaa testaus- ja analyysipalveluja erityisesti ajoneuvoteollisuudelle. Tehty sopimus täydentää Etteplanin jo ennestään laajaa osaamista ajoneuvoteollisuudessa.

Tammikuussa Etteplan Oyj kasvatti omistusosuuttaan Etteplan Technical Information Oy:ssä 70 %:sta 100 %:iin.

Etteplan allekirjoitti Vataple Groupin kanssa sopimuksen, jonka mukaan yhtiöt yhdistävät voimansa teknisen suunnittelun ja tuoteinformaation palvelujen tuottamiseksi Kiinassa. Sopimuksen mukaan yhteisyritys aloitti toimintansa 1.8.2008. Yhteisyritys Etteplan Vataple Technology Centre Ltd tarjoaa teknisen suunnittelun ja tuoteinformaation palveluita Etteplanille ja sen tytäryhtiöille. Teknologiakeskuksen avulla Etteplanilla on mahdollista tarjota uutta suunnittelukapasiteettia nykyisille ja uusille asiakkaille. Vataple Group on yksityisomisteinen yritys, jolla on toimintoja Australiassa, USA:ssa ja Kiinassa.

Etteplan Oyj allekirjoitti sopimuksen Eteco Oy:n koko osakekannan ostamisesta. Vuonna 1987 perustettu yritys on erikoistunut paineenalaisten laitteiden ja putkistojen laskenta- ja suunnittelupalveluihin. Yrityksen palveluksessa on 11 henkilöä. Kauppa tuli voimaan 1.7.2008.

Heinäkuussa Etteplan allekirjoitti sopimuksen ruotsalaisen Innovation Team AB:n osake-enemmistön ostamisesta. Vuonna 1989 perustettu yritys on erikoistunut tuotekehityspalveluihin. Yhtiön asiakkaita ovat pääasiassa lääketieteen tekniikan laitevalmistajat sekä muut korkean teknologian yritykset energia- ja telekommunikaatioalalla.

## HENKILÖSTÖ

Etteplan-konsernin toiminta ja henkilöstömäärä kasvoivat tasaisesti. Konsernin palveluksessa oli kauden aikana keskimäärin 2 188 (1 895) henkilöä ja vuoden lopussa 2 142 (1 949) henkilöä. Henkilöstölisäykset johtuivat pääosin yhtiölle siirtyneestä liiketoiminnasta. Konsernin palveluksessa ulkomailla toimi 1 069 (915) henkilöä kauden lopussa.

Etteplan aloitti vuoden viimeisellä neljänneksellä henkilöautoteollisuuden suunnittelutoiminnan uudelleenjärjestelyt. Järjestelyjen tavoitteena on turvata liiketoiminnan pitkän aikavälin kannattavuus. Järjestelyillä oli henkilöstövaikutuksia Ruotsissa. Henkilöautojen suunnittelutehtävissä vähennettiin henkilöstöä noin 100 työntekijällä. Vähennykset toteutettiin katsauskaudella.

Etteplanissa käynnistettiin katsauskaudella yhteistoimintaneuvottelut henkilöstön vähentämiseksi myös Suomessa. Vähennykset toteutetaan lomautuksina ja irtisanomisina. Vähentämispäätöksiä tehtiin joulukuussa 2008 noin 90 ja ne olivat pääosin henkilöstön lomautuksia. Lomautukset toteutuvat vuoden 2009 ensimmäisen ja toisen vuosineljänneksen aikana.

## ARVIO TOIMINNAN RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ

Etteplan-konsernin liiketoimintaan liittyvät riskit on jaettu ulkoisiin ja sisäisiin riskeihin ja riskejä seurataan tämän riskiluokittelun mukaan.

### ULKOISET RISKIT

Ulkoisiin riskeihin kuuluvat yleiseen talouskehitykseen liittyvä riski sekä asiakkaiden tilauskannassa tapahtuvat ennakoimattomat muutokset, jotka on luokiteltu yhtiön liiketoiminnan suurimmaksi riskiksi. Katsauskaudella toteutui henkilöautoteollisuuden ja metsäteollisuuden laitevalmistajien kysynnän voimakas supistuminen.

Lisääntyneen taloudellisen epävarmuuden vaikutuksia hallitaan saatavakannan aktiivisella valvonnalla ja perintäprosesseja tehostamalla.

Taloudellisen epävarmuuden lisääntyminen ja asiakkaiden rahoituksen saatavuuden vaikeutuminen voivat johtaa suunnittelutoimeksiantojen peruutuksiin tai lisääntyvään luottotappiorisktiin.

## SISÄISET RISKIT

Sisäisiin riskeihin kuuluvat strategiset ja toiminnalliset riskit sekä rahoitusriskit.

Etteplanin merkittävimmät strategiset riskit liittyvät liiketoiminnan kehittämiseen ja yrityskauppoihin. Näitä riskejä pyritään hallitsemaan noudattamalla yhtiön yritysostopolitiikkaa ja sen perusteella laadittuja menettelytapoja ja -malleja. Yritystojen ohella orgaaninen kasvu on tärkeä osa Etteplanin liiketoiminnan kasvutavoitteita.

Etteplanin suurimmat toiminnalliset riskit liittyvät toimeksiantoihin ja henkilöstöön. Yhtiön toimeksiantoihin sisältyy riski siitä, että palveluissa tai suorituksissa on ammatillinen virhe, laiminlyönti tai muu tuottamus, joka aiheuttaa merkittävän taloudellisen tai muun vahingon. Toiminnallisten riskien hallitsemiseksi sovelletaan seuraavia toimintatapoja: laatujärjestelmien, menettelytapoahjeiden sekä hyväksyttämismenettelyjen noudattaminen, henkilöstön koulutus ja tarjousten ja sopimusten hallintaa koskevien ohjeiden noudattaminen erityisesti sopimusvastuun rajaamisessa. Yhtiöllä on konserninlaajuinen vakuutusohjelma. Vakuutukset eivät kuitenkaan kata kaikkea vastuuriskiä. Yhtiön liiketoiminta perustuu ammattitaitoiseen henkilöstöön. Osaavien ammattilaisten saatavuus on tärkeä tekijä kannattavan kasvun ja liiketoiminnan turvaamiseksi.

Taloudellisen epävarmuuden lisääntyminen aiheuttaa voimakkaita kysynnän vaihteluita liiketoimintaan. Kannattavuuden ja rahoitusaseman säilyttäminen edellyttävät henkilöstöresurssien käytön joustavuutta. Erityisesti Ruotsissa henkilöstöresurssien joustava käyttö on taloudellinen haaste.

Konsernin jälleenerahoitusriskiä pyritään minimoimaan lainasalkun tasapainoisella erääntymisaikataululla, lainojen riittävän pitkällä maturiteetilla sekä käyttämällä rahoituksen lähteenä useita eri rahoituslaitoksia.

Rahoitusriskejä koskevat selvitykset on esitetty tarkemmin tilinpäätöstiedotteen liitetiedoissa.

## YHTIÖKOKOUS 2008

Etteplan Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 28.3.2008 Vantaalla. Yhtiön hallituksen jäsenmääräksi vahvistettiin viisi. Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Tapio Hakakari, Heikki Hornborg, Tapani Mönkkönen, Pertti Nupponen ja Matti Virtaala. Hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan 28.3.2008 yhtiön hallituksen puheenjohtajaksi Heikki Hornborgin ja varapuheenjohtajaksi Tapani Mönkkösen.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 4.000.000 osakkeen antamisesta osakeannilla tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakkeisiin oikeuttavia osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n tarkoittamia erityisiä oikeuksia yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutus sisältää oikeuden päättää antaa joko uusia osakkeita tai yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutus on voimassa kolme (3) vuotta yhtiökokouksen päätöksestä alkaen 28.3.2008 ja päättyen 28.3.2011. Hallitus ei ole käyttänyt valtuutustaan yhtiökokouksen jälkeen.

Lisäksi yhtiökokous valtuutti hallituksen omien osakkeiden hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Omien osakkeiden hankinta voi tapahtua muussa kuin osakkeenomistajien osakeomistuksen suhteessa eli hallituksella on mahdollisuus päättää myös suunnatusta omien osakkeiden hankinnasta. Valtuutus on voimassa kahdeksantoista (18) kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä alkaen 28.3.2008 ja päättyen 28.9.2009.

Yhtiökokous valitsi Etteplan Oyj:n tilintarkastajaksi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n ja vastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Mika Kaarisalo.

Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti vuodelta 2007 maksettavaksi osingoksi 0,21 euroa osakkeelta eli yhteensä 4 224 733,80 euroa. Jäljelle jäävät voittovarot, 9,2 miljoonaa euroa, jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Osingon maksupäivä oli 9.4.2008.

## OSAKKEET, KURSSIKEHITYS JA OMIEN OSAKKEIDEN HANKINTA

Etteplan Oyj (ETT1V) on pohjoismainen NASDAQ OMX Teollisuustuotteet ja -palvelut -sektoriin kuuluva Small cap -yhtiö.

Yhtiön osakepääoma 31.12.2008 oli 5 000 000,00 euroa ja osakemäärä 20 179 414 kappaletta. Katsauskaudella ei tapahtunut muutoksia osakepääomassa. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja yhtiön varoihin.

Etteplan Oyj:n osakkeita vaihdettiin tilikauden aikana 8 191 610 kpl yhteensä 34,3 milj. euron arvosta. Osakkeen alin kurssi oli 2,30 euroa, ylin kurssi 5,35, keskipurssi 4,16 euroa ja päätöskurssi 2,80 euroa. Koko osakekannan markkina-arvo 31.12.2008 oli 56,5 milj. euroa ja osakkeenomistajien määrä 1 807.

Yhtiön hallussa 31.12.2008 oli 499 176 kappaletta omia osakkeita. Yhtiö on hankkinut tammi-joulukuussa 2008 omia osakkeita 580 642 kappaletta. Yhtiö on luovuttanut 296 166 kappaletta omia osakkeita tammi-joulukuussa 2008.

## AVAINHENKILÖIDEN OSAKEPOHJAINEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ

Etteplan Oyj:n hallitus päätti uudesta Etteplan-konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustusjärjestelmästä. Järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2008, 2009 ja 2010. Ensimmäinen maksuvuosi on 2009.

Järjestelmä alkoi vuoden 2008 alusta ja sen piiriin kuuluu 37 henkilöä. Hallitus on tehnyt päätöksen järjestelmän piiriin kuuluvista henkilöistä ainoastaan ansaintajakson 2008 osalta. Osakepohjainen kannustinjärjestelmä tarjoaa kohderyhmälle mahdollisuuden saada palkkiona Etteplan Oyj:n osakkeita.

Palkkioiden maksettava määrä on sidottu vuosittain asetettaviin tavoitteisiin, vuoden 2008 osalta ne koskivat liikevaihtoa ja liikevoittoa. Kunkin ansaintajakson alussa hallitus vahvistaa kohderyhmän ja määrittää enimmäiskappalemäärän ansaittavissa olevia osakkeita. Järjestelmästä maksettavat palkkiot maksetaan kolmessa ansaintajaksossa yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahana maksettava osuus kattaa palkkiosta maksettavat verot ja veroluonteiset maksut. Ansaintajaksoja seuraa pakollinen kahden vuoden omistusjakso. Palkkiot vastaavat kolmen ansaintajakson aikana yhteensä enintään 720 000 Etteplan Oyj:n osakkeen arvoa.

Mikäli työsuhde päättyy ansainta- tai omistusjakson aikana, ei avainhenkilöllä ole oikeutta osakkeisiin.

## LIPUTUKSET

Ingman Finance Oy Ab:n omistusosuus Etteplan Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä ylitti 29.9.2008 tehdyillä kaupoilla 15 %:n tason.

Ingman Group Oy Ab:n osuus Etteplan Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä ylitti 15 % 22.10.2008 tehdyillä kaupalla, jossa myyjänä oli Ingman Finance Oy Ab. Samanaikaisesti Ingman Finance Oy Ab:n omistusosuus laski ja on 0 %.

Oy Fincorp Ab uusi 19.12.2008 erääntyneen termiinisopimuksensa. Oy Fincorp Ab:n omistusosuus Etteplan Oyj:stä ylittää edelleen yhden kymmenesosan. Uusittu termiinisopimus on voimassa 18.12.2009 saakka.

## NÄKYMÄT 2009

Markkinoiden epävakaus ja rahoitusmarkkinoiden kriisi vaikuttaa teollisuuden investointeihin ja asiakkaidemme liiketoiminnan kehittymiseen. Arvioimme teknisen suunnittelun ja tuoteinformaation kysynnän laskevan vuonna 2009 asiakkaidemme tilauskannan muutosten vuoksi.

Tutkimus- ja tuotekehityshankkeissa arvioimme asiakkaidemme jatkavan panostustaan kehitystyöhön.

Etteplan-konsernin liikevaihdon vuonna 2009 arvioidaan laskevan ja liikevoiton heikkenevän vuoteen 2008 verrattuna. Arviossa ei ole huomioitu mahdollisia yrityskauppoja vuonna 2009.

## HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS 2008

Konsernin emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma on taseen 31.12.2008 mukaan 16,9 miljoonaa euroa.

Hallitus ehdottaa 26.3.2009 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan osingonjakohetkellä yhtiön ulkopuolisessa omistuksessa oleville osakkeilla 0,15 euroa osaketta kohti, ja loppuosa jätetään käyttämättömiin voittovaroihin. Ehdotettu voitonjako ei vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä. Hallituksen ehdotuksen mukaisesti osingonmaksun täsmäytyspäivä on 31.3.2009 ja osingon maksupäivä 7.4.2009.

## YHTIÖKOKOUS 2009

Etteplan Oyj:n vuoden 2009 yhtiökokous järjestetään 26.3.2009 Lahden Sibeliustalossa klo 13.00 alkaen. Yhtiökokouskutsu julkaistaan erillisenä tiedotteena.

Hollolassa 12.2.2009

Etteplan Oyj

Hallitus

# Tietoa osakkeenomistajille

## YHTIÖKOKOUS

Etteplan Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään 26.3.2009 alkaen klo 13.00 Lahden Sibeliusallossa. Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on viimeistään 16.3.2009 merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, on ilmoitettava 19.3.2009 kello 16.00 mennessä sähköpostilla osoitteeseen [registration@etteplan.com](mailto:registration@etteplan.com) tai puhelimitse numeroon 010 307 2006. Ilmoittautua voi myös kirjallisesti osoitteella Etteplan Oyj, Yhtiökokous, Terveystie 18, 15860 Hollola. Kirjeellä ilmoitauduttaessa kirjeen on oltava perillä ennen ilmoittautumisajan päättymistä.

Valtakirja, jonka nojalla valtuutettu haluaa käyttää osakkeenomistajan äänivaltaa kokouksessa, pyydetään toimittamaan yhtiölle ennen ilmoittautumisajan päättymistä.

## OSINGONMAKSU

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2008 jaetaan osinkona 0,15 euroa osakkeelta. Mikäli yhtiökokous hyväksyy hallituksen ehdotuksen osingonjaosta, osinko maksetaan osakkaalle, joka täsmäytyspäivänä 31.3.2009 on merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään omistajaluetteloon. Hallituksen ehdottama osingon maksupäivä on 7.4.2009.

## OSAKKEEN PERUSTIEDOT

Etteplanin osake on 2.10.2006 alkaen noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä Small cap -markkina-arvoryhmässä Teollisuustuotteet ja -palvelut toimialaryhmässä tunnuksella ETT1V. Osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2008 oli 20 179 414 kappaletta. Osake listattiin aiemmin Helsingin Pörssin päälistalla.

## TALOUDELLINEN INFORMAATIO

Etteplan Oyj julkaisee vuonna 2009 kolme osavuosikatsausta seuraavasti:

Osavuosikatsaus 1–3/2009	29.04.2009
Osavuosikatsaus 1–6/2009	12.08.2009
Osavuosikatsaus 1–9/2009	29.10.2009

Osavuosikatsaukset ovat heti julkistamisen jälkeen luettavissa ja tulostettavissa osoitteessa [www.etteplan.fi](http://www.etteplan.fi). Katsaukset julkaistaan suomeksi ja englanniksi.

## VUOSIKERTOMUKSET

Vuosikertomus, osavuosikatsaukset, pörssitiedotteet ja muuta tietoa Etteplan Oyj:stä on saatavilla osoitteesta [www.etteplan.fi](http://www.etteplan.fi).

Osakkeenomistajien osoitteenmuutokset tulee ilmoittaa arvosuustiliä pitävälle taholle (pankki tai pankkiiriliike).

## ETTEPLANIA SEURAAVAT ANALYYTIKOT

eQ Pankki Oy

Petri Karhunkoski

Mannerheiminaukio 1 A

00100 Helsinki

Puh. 09 6817 8487

Evli Pankki Oyj

Jussi Kallasvuo

PL 1081, Aleksanterinkatu 19 A

00101 Helsinki

Puh. 09 4766 9197

FIM Pankki Oy

Mark Mattila

Pohjoisesplanadi 33 A

00100 Helsinki

Puh. 09 6134 6398

Pohjola Pankki Oyj

Mikael Nummela

PL 308 (Teollisuuskatu 1b)

00101 Helsinki (00510 Helsinki)

Puh. 010 252 4414

OsakeTieto FSMI Oy

Gideon Bolotowsky

c/o United Bankers Oy

Aleksanterinkatu 21 A

00100 Helsinki

Puh. 0500 488 611



## KONSERNIN TULOSLASKELMA

1 000 EUR	Liitetieto	1.1.-31.12.2008	1.1.-31.12.2007
<b>Jatkuvat toiminnot</b>			
<b>Liikevaihto</b>	3	<b>161 614</b>	<b>125 192</b>
Liiketoiminnan muut tuotot	4	263	1 130
Materiaalit ja palvelut	5	-12 391	-7 941
Henkilöstökulut	6	-110 384	-86 486
Liiketoiminnan muut kulut		-24 862	-18 351
Poistot	8	-1 892	-1 917
<b>Liikevoitto</b>		<b>12 349</b>	<b>11 628</b>
		<b>7,6 %</b>	<b>9,3 %</b>
Rahoitustuotot	9	228	280
Rahoituskulut	10	-1 293	-534
Voitto ennen veroja		11 285	11 373
Tuloverot	11	-3 130	-3 016
<b>Tilikauden voitto</b>			
<b>jatkuvista liiketoiminnoista</b>		<b>8 155</b>	<b>8 357</b>
<b>Lopetetut toiminnot</b>			
Tilikauden voitto/tappio			
lopetetuista toiminnoista		-140	-146
<b>Tilikauden voitto</b>		<b>8 015</b>	<b>8 211</b>
<b>Jakautuminen</b>			
Emoyhtiön omistajille			
kuuluva voitto		7 997	7 848
Vähemmistölle kuuluva voitto		18	363
		<b>8 015</b>	<b>8 211</b>
Emoyhtiön osakkeenomistajille tilikauden voitosta laskettu osakekohtainen tulos			
Jatkuvat toiminnot			
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR		0,41	0,40
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR		0,41	0,40
Lopetetut toiminnot			
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR		-0,01	-0,01
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR		-0,01	-0,01



# KONSERNITASE

1 000 EUR	Liitetieto	31.12.2008	31.12.2007
<b>VARAT</b>			
<b>Pitkäaikaiset varat</b>			
Aineelliset hyödykkeet	13	2 478	1 951
Liikearvo	14	33 207	29 426
Muut aineettomat hyödykkeet	15	1 566	1 459
Osuudet osakkuusyhtiöissä	16	17	0
Myytavissä olevat sijoitukset	17	411	409
Muut pitkäaikaiset saamiset	18	551	816
Laskennalliset verosaamiset	27	191	34
<b>Pitkäaikaiset varat yhteensä</b>		<b>38 421</b>	<b>34 096</b>
<b>Lyhytaikaiset varat</b>			
Myyntisaamiset ja muut saamiset	19	37 242	30 890
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	20	1 338	198
Rahavarat	21	1 879	7 243
<b>Lyhytaikaiset varat yhteensä</b>		<b>40 459</b>	<b>38 330</b>
<b>VARAT YHTEENSÄ</b>		<b>78 880</b>	<b>72 426</b>
<b>OMA PÄÄOMA JA VELAT</b>			
<b>Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma</b>			
Osakepääoma	22	5 000	5 000
Ylikurssirahasto		6 701	6 701
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		2 474	2 601
Omat osakkeet		-2 025	-962
Muuntoerot		-5 188	-823
Kertyneet voittovarot		11 962	8 339
Tilikauden voitto		7 997	7 848
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma, yhteensä		26 921	28 704
Vähemmistön osuus		79	597
<b>Oma pääoma yhteensä</b>		<b>27 000</b>	<b>29 301</b>
<b>Pitkäaikaiset velat</b>			
Laskennalliset verovelat	27	1 537	1 511
Korolliset velat	23	9 981	11 606
<b>Pitkäaikaiset velat yhteensä</b>		<b>11 517</b>	<b>13 117</b>
<b>Lyhytaikaiset velat</b>			
Korolliset velat	24	6 635	3 170
Ostovelat ja muu lyhytaikainen koroton vieras pääoma	25	33 425	25 415
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	26	303	1 422
<b>Lyhytaikaiset velat yhteensä</b>		<b>40 363</b>	<b>30 008</b>
<b>Velat yhteensä</b>		<b>51 880</b>	<b>43 125</b>
<b>OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ</b>		<b>78 880</b>	<b>72 426</b>

## KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

1 000 EUR

1.1.–31.12.2008

1.1.–31.12.2007

**Liiketoiminnan rahavirta**

Myyntistä saadut maksut	158 729	121 031
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	245	277
Maksut liiketoiminnan kuluista	143 861	109 430
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	15 113	11 878

## Maksetut korot ja maksut muista

liiketoiminnan rahoituskuluista	1 131	491
Saadut korot liiketoiminnasta	228	280
Maksetut välittömät verot	5 055	1 881

**Liiketoiminnan rahavirta ( A )****9 155****9 787****Investointien rahavirta**

Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	1 774	834
Tytäryhtiöhankinnat	7 582	8 271
Tytäryhtiömyynnit	0	578
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	60	86
Lainasaamisten takaisinmaksut	0	540
Luovutusvoitot muista sijoituksista	47	5

**Investointien rahavirta ( B )****-9 249****-7 896****Rahoituksen rahavirta**

Omien osakkeiden hankkiminen	2 523	962
Lyhytaikaisten lainojen nostot	3 437	0
Pitkäaikaisten lainojen nostot	2 544	5 128
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	4 007	2 108
Maksetut osingot ja muu voitonjako	4 225	2 776

**Rahoituksen rahavirta ( C )****-4 774****-718****Rahavarojen muutos ( A + B + C )****lisäys (+) / vähennys (-)****-4 868****1 173**

## Rahavarat kauden alussa

7 243

6 174

## Valuuttakurssien muutosten vaikutus

-496

-104

## Rahavarat kauden lopussa

1 879

7 243

## LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

1 000 EUR	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Muunto- erot	Kertyneet voittovarot	Vähemmistö- osuus	Yhteensä
<b>Oma pääoma 1.1.2007</b>	<b>2 443</b>	<b>9 179</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>43</b>	<b>10 931</b>	<b>872</b>	<b>23 468</b>
Osingonjako						-2 592	-201	-2 793
Osakepääoman korotus	2 557	-2 478	2 601					2 680
Omien osakkeiden hankinta				-962				-962
Omistusuuden muutokset							-437	-437
Tilikauden voitto						7 848	363	8 211
Muuntoerot					-866			-866
<b>Oma pääoma 31.12.2007</b>	<b>5 000</b>	<b>6 701</b>	<b>2 601</b>	<b>-962</b>	<b>-823</b>	<b>16 187</b>	<b>597</b>	<b>29 301</b>

1 000 EUR	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Muunto- erot	Kertyneet voittovarot	Vähemmistö- osuus	Yhteensä
<b>Oma pääoma 1.1.2008</b>	<b>5 000</b>	<b>6 701</b>	<b>2 601</b>	<b>-962</b>	<b>-823</b>	<b>16 187</b>	<b>597</b>	<b>29 301</b>
Osingonjako						-4 225		-4 225
Omien osakkeiden hankinta				-2 523				-2 523
Omien osakkeiden luovutus			-127	1 401				1 274
Osakepalkkiot				59				59
Omistusuuden muutokset							-536	-536
Tilikauden voitto						7 997	18	8 015
Muuntoerot					-4 365			-4 365
<b>Oma pääoma 31.12.2008</b>	<b>5 000</b>	<b>6 701</b>	<b>2 474</b>	<b>-2 025</b>	<b>-5 188</b>	<b>19 959</b>	<b>79</b>	<b>27 000</b>

# Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

## YRITYKSEN PERUSTIEDOT

Etteplan-konsernin emoyhtiö on Etteplan Oyj. Etteplan Oyj (yhtiö) on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö. Yhtiön kotipaikka on Hollola. Yhtiön osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

Etteplan Oyj ja sen tytäryhtiöt tuottavat korkealaatuisia teollisuustekniikan suunnittelupalveluja. Konsernin päämarkkina-alue on Eurooppa. Ydinasiakkaittemme osalta palvelu on maailmanlaajuista.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta [www.etteplan.fi](http://www.etteplan.fi) tai konsernin emoyhtiön päätoimipaikasta osoitteesta Terveystie 18, 15860 Hollola.

Etteplan Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 11.2.2009 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi.

## KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

### Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2008 voimassa olevia kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IAS ja IFRS) sekä International Financial Reporting Interpretations Committee (SIC ja IFRIC) tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisia ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyiksi standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön mukaiset. Konsernin tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin ellei laatimisperiaatteissa ole toisin mainittu.

Seuraavilla vuonna 2008 voimaantulleilla standardeilla ja tulkintoilla ei ole ollut vaikutusta konsernin toiminnan tulokseen tai taseeseen:

- IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen sekä IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot – standardien muutos

- IFRIC 11 IFRS 2 – Konserniyhtiöiden osakkeita ja omia osakkeita koskevat liiketoimet

- IFRIC 14 IAS 19 – Etuus pohjaisista järjestelyistä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahastointivaatimukset ja näiden välinen yhteys

Seuraavat standardit ja tulkinnat on julkaistu, ja ne ovat voimassa 1.1.2009 alkavalla tilikaudella. Niillä ei yhtiön johdon näkemyksen mukaan ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen ja taseeseen:

- IFRS 8 Toimintasegmentit
- IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen (uudistettu)
- IAS 23 Vieraan pääoman menot (uudistettu)

- IFRIC13 Kanta-asiakasohjelmat

- IFRIC 15 – Agreement for the Construction of Real Estate

- IFRIC 16 - Hedges of a Net Investment in a Foreign Operation

- Change in IAS 32 and IAS 1- Puttable Financial Instruments and Obligations Arising on Liquidation

Julkaistua standardia IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen (uudistettu) ei ole otettu käyttöön vuonna 2008. Standardin käyttöönotto tapahtuu tilikauden alussa 1.1.2010 ja se tulee muuttamaan tuosta tilikaudesta alkaen uusia yrityshankintoja koskevaa laskentaa. Standardin mukaan yrityskauppoja, jotka on tehty ennen tämän standardin käyttöönottoa, ei korjata takautuvasti, eikä siten standardin käyttöönotolla tule olemaan vaikutusta tilikauden 2009 tulokseen tai taseeseen.

Yhtiö on ottanut käyttöön IFRS 2, Osakeperusteiset kannustinjärjestelmät mukaisen laskennan.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa IFRS-standardien mukaisesti joutuu yrityksen johto tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat omaisuus- ja velkamääriin taseessa sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Arviot perustuvat johdon tämän hetken parhaaseen käsitykseen ja siksi on mahdollista, että totemat voivat poiketa näistä arvioista. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja jolla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty laatimisperiaatteiden kohdassa "Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät".

### Tytäryritykset

Konsernitilinpäätös sisältää emoyrityksen Etteplan Oyj:n ja konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden tilinpäätöstiedot, joista on eliminoitu kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako. Tytäryritysten tilinpäätökset on tarvittaessa muutettu Etteplan Oyj:n laatimisperiaatteiden mukaisiksi. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Etteplan Oyj:llä on yksi osakkuusyritys, mutta se liitetään mukaan raportointiin vasta toiminnan ensimmäisen tilikauden päättyessä. Tällä yhdistelemättä jättämisellä ei ole olennaista vaikutusta konsernin tulokseen tai omaan pääomaan.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt on sisällytetty konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan. Hankintameno sisältyy luovutetut varat ja hankinnasta välittömästi aiheutuneet menot arvostettuna hankintahetken mukaiseen käypään arvoon. Hankitun liiketoiminnan identifioitavissa olevat varat ja velat on arvostettu käypään arvoon. Hankintameno osa, joka ylittää hankitun liiketoiminnan nettovarojen käyvän arvon, on kirjattu taseeseen liike-

arvona. Mikäli hankittujen nettovarojen käypä arvo on suurempi kuin hankintameno, on erotus kirjattu tuloslaskelmaan.

Konsernitilinpäätöksessä on erotettu vähemmistöosuus tytäryhtiöiden vähemmistölle. Tilikauden voiton jakautuminen emoyrityksen omistajille ja vähemmistölle esitetään tuloslaskelmassa ja vähemmistölle kuuluva osuus omista pääomista esitetään omana eräänään taseen omassa pääomassa.

### Ulkomaan rahan määräisten erien muuntaminen

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toimintaympäristön valuutta ja esittämivaluutta. Yhtiöiden valuuttamääräiset liiketapahtumat on muunnettu toimintavaluutan määräisiksi tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat valuuttamääräiset saamiset ja velat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista aiheutuneet kurssierot kirjataan vastaaviin tuloslaskelman eriin liikevoiton yläpuolelle. Rahoitustapahtumien kurssierot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden taseen erät on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ja tuloslaskelmien erät käyttäen liiketoimen tapahtumakuukauden keskikurssia. Tilikauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan omaan pääomaan. Ulkomaisten tytäryritysten hankintamenojen eliminoinnista ja hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien syntyvät muuntoerot kirjataan omaan pääomaan.

### Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu taseeseen kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon. Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioitun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja, koska sillä ei katsota olevan taloudellista pitoaikaa. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden taloudelliset vaikutusajat ovat:

Tietokoneet	3 vuotta
Ajoneuvot	5 vuotta
Toimistokalusteet	5 vuotta
Huoneistojen peruseräparannukset	5/7 vuotta

Huolto- ja korjauskustannukset kirjataan kuluksi syntymishetkellä. Merkittävät peruseräparannusinvestoinnit aktivoidaan ja poistetaan taloudellisena vaikutusajanaan tuloslaskelmassa. Hyödykkeiden taloudellinen vaikutus aika tarkistetaan tilinpäätöksissä. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksesta syntyneet myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Rahoitusleasingosimuksiksi luokitelluilla vuokrasopimuksilla vuokrattu omaisuus on aktivoitu konsernitaseeseen käyttöomaisuushyödykkeisiin vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä

alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingosimuksista johtuvat vuokratulo- ja -kulu-erät on esitetty korollisissa pitkä- ja lyhytaikaisissa veloissa. Rahoitusleasing aiheuttaa tilikausilla aktivoituvista hyödykkeistä tehtävän poiston ja korokokulun. Rahoitusleasingosimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Mikäli hyödykkeen omistusoikeus ei siirry konsernille vuokratuotuksen päättyessä, poistot kirjataan vuokra-ajan tai sitä lyhyemmän taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

### Aineettomat hyödykkeet

#### Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenoista, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Ennen 1.1.2004 toteutettujen liiketoimintojen yhdistämisten liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty oletushankintamenoa. Näiden hankintojen luokitte-  
luu tai tilinpäätöskäsittelyä ei ole oikaistu konsernin avaavaa IFRS-tasetta laadittaessa. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla. Liikearvoista ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta ja aina, kun arvonalentumisesta on viitteitä. Arvonalentumistestausta varten liikearvot on kohdistettu niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden odotetaan hyötyvän liikearvon synnyttäneestä hankinnasta.

#### Muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet sisältävät ohjelmistojen lisenssit ja aineettomat oikeudet. Aineettomat hyödykkeet on kirjattu taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon. Ne hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan taloudellisen vaikutusajansa kuluessa. Muiden aineettomien hyödykkeiden poistajat ovat:

ATK-Ohjelmistot	3–7 vuotta
-----------------	------------

#### Arvonalentumiset

Liikearvoista ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta ja aina, kun arvonalentumisesta on viitteitä. Jos liikearvon alentumiselle on viitteitä, määritetään kerrytettävissä oleva rahamäärä sille rahavirtaa tuottavalle yksiköille, johon liikearvo kuuluu. Rahavirtaa tuottava yksikkö on pienin mahdollinen itsenäisesti rahavirtaa tuottava omaisuusryhmä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuden käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoon. Arvonalentumistestausten keskeiset oletukset on esitetty liitetietojen kohdassa 14. Liikearvo. Olennaiset yritys-

ten hankinnat ja niistä muodostuneet liikearvot on esitetty liitetietojen kohdassa 2. Hankitut liiketoiminnot.

Varat, joista kirjataan poistoja, testataan arvonalentumisen varalta aina, kun on olemassa viitteitä arvonalentumisesta. Taseeseen kirjattujen rahoitusvarojen osalta arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa viitteitä arvonalentumisesta. Rahoitusvarojen kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko käypä arvo tai odotettavissa olevien vastaisten rahavirtojen nykyarvo.

### Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut säilyvät vuokranantajalla, käsitellään muina vuokrasopimuksina (käyttöleasing). Sopimuksen perusteella määräytyvät vuokrat merkitään kuluksi tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut siirtyvät olennaisilta osin, luokitellaan rahoitusleasingosopimuksiksi. Vuokrattujen hyödykkeiden vuokrasopimuksen alkamisajankohdan hyödykkeen käypä arvo kirjataan vastaaviin varoiksi ja vastattaviin rahoitusleasingveloiksi. Mikäli käypää arvoa ei voida määrittää, lasketaan arvo vähimmäisvuokrien nykyarvona. Nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttaus-korkona joko vuokrasopimuksen sisäistä korkoa tai mikäli sen määrittäminen ei ole mahdollista, käytetään johdon määrittämää lisäluoton korkoa. Rahoitusleasingosopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa.

### Myytäväissä olevat sijoitukset

Myytäväissä oleviin sijoituksiin luokitellut rahoitusomaisuusarvopaperit on kirjattu tilinpäätöshetken käypään arvoon.

### Saamiset

Saamiset merkitään taseeseen hankintahintaan tai sitä alempaan käypään arvoon. Saamiset arvioidaan säännöllisesti perintäkelpoisuuden ja saatavilla olevien vakuuksien suhteen. Mikäli myyntisaamisesta todetaan luottotappio, kirjataan luottotappio tuloslaskelman erään liiketoiminnan muut kulut.

### Tuloutusperiaatteet

#### Tuotot palveluista

Liikevaihto sisältää tuotot suunnittelutoiminnasta ja projektiin kuuluvien materiaalien myynnin oikaistuna välillisillä veroilla, alennuksilla ja valuuttamääräisen myynnin kurssierolla. Pääsääntöisesti palvelut tuloutetaan, kun palvelu on tuotettu asiakkaalle. Materiaalien myynti tuloutetaan, kun omistamiselle tyypilliset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle. Yleensä tämä on materiaalien luovutusajankohta. Pitkäaikaishankkeet tuloutetaan valmistusasteen mukaan. Vuokratuotot tuloutetaan vuokratuotokaudelle.

### Pitkäaikaishankkeet

Pitkäaikaishankkeen tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluiksi laskentahetken valmistusasteen perusteella, kun hankkeen lopputulos voidaan arvioida luotettavasti. Valmistusasteen määrittämisen perusteena on arvio projektin etenemisestä, jossa määritellään toteutuneiden kustannusten osuus hankkeen arvioiduista kokonaiskustannuksista. Mikäli pitkäaikaishankkeen lopputulos ei ole luotettavasti arvioitavissa, kirjataan hankkeesta johtuvat menot kuluksi sille tilikaudelle, jolla ne ovat syntyneet. Vastaavasti hankkeesta saatavia tuottoja kirjataan enintään niiden menojen vastaava määrä. Todennäköisesti tappiollisen urakan kokonaistappio kirjataan kuluksi välittömästi.

### Korot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun osakkeenomistajan oikeus maksun saamiseen on syntynyt.

### Työsuhde-etuudet

#### Eläkevelvoitteet

Konsernin eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni maksaa kiinteitä maksuja erilliselle vakuutusyhtiölle. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä suoritettavat maksut kirjataan kuluksi sinä tilikautena, johon ne kohdistuvat.

Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet kirjataan velaksi ja kuluksi silloin, kun henkilön työsuhde lopetetaan ennen normaalia eläkkeelle jäämistä tai kun työntekijälle maksetaan korvausta vapaaehtoisen irtisanoutumisen seurauksena. Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet kirjataan, kun yritys on todistettavasti sitoutunut päättämään työntekijän työsuhteen yksityiskohtaisen suunnitelman mukaisesti tai tehnyt työntekijälle korvausehdotuksen vapaaehtoisen irtisanoutumisen edistämiseksi. Yli 12 kuukauden kuluttua tilinpäätöspäivästä erääntyvät etuudet diskontataan nykyarvoon.

### Osakepohjainen kannustinjärjestelmä

Etteplan Oyj:n hallitus päätti vuonna 2008 osakepohjaisen kannustinjärjestelmän käyttöön ottamisesta ylimmälle johdolle ja muille avainhenkilöille. Järjestelmä alkoi vuoden 2008 alusta ja sen piiriin kuuluu 37 henkilöä. Hallitus on tehnyt päätöksen järjestelmän piiriin kuuluvista henkilöistä ainoastaan ansaintajakson 2008 osalta. Osakepohjainen kannustinjärjestelmä tarjoaa kohde-ryhmälle mahdollisuuden saada palkkiona Etteplan Oyj:n osakkeita sille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.

Osakepohjaisessa kannustinjärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2008, 2009 ja 2010. Palkkioiden maksettava määrä on sidottu vuosittain asetettaviin tavoitteisiin. Kunkin ansaintajakson alussa hallitus tarkistaa kohde-ryhmän ja määrittää

enimmäiskappalemäärän ansaittavissa olevia osakkeita per henkilö. Järjestelmästä maksettavat palkkiot maksetaan kolmessa erässä yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahana maksettava osuus kattaa palkkiosta maksettavat verot ja veroluonteiset maksut. Ansaintajaksoa seuraa pakollinen 2 vuoden omistusjakso. Palkkiot vastaavat kolmen ansaintajakson aikana yhteensä enintään 720 000 Etteplan Oyj:n osakkeen arvoa.

Mikäli työsuhde päättyy ansainta- tai omistusjakson aikana, työntekijällä ei ole oikeutta osakkeisiin.

Osakepalkkiojärjestelmän kirjanpitokirjauksissa vuoden 2008 osalta on käytetty seuraavia olettamuksia:

Myöntämispäivä ja osakkeen myöntämishetken käyvät arvot tilikaudella:

Myöntämispäivä	19.3.2008
Osakekurssi myöntämishetkellä	4,49

Ehdot ja olettamukset palkkion käyvän arvon laskennasta vuoden 2008 osalta:

Ansaintajakson alkamispäivä	1. 1.2008
Ansaintajakson päättymispäivä	31.12.2008
Omistusjakson päättymispäivä	31.12.2010

Myönnettyjen osakkeiden enimmäismäärä	92 500
Järjestelmän piiriin kuuluvien henkilöiden lukumäärä	37
Osakekurssi tilinpäätöspäivänä	2,80
Ansaintakriteerien toteumaoletus	43 %

Osakepalkkiojärjestelmät käsitellään kirjanpidollisesti osittain osakkeina ja osittain rahana selvitettävänä järjestelyinä. Se osuus ansaitusta palkkiosta, jonka osallistujat saavat Etteplan Oyj:n osakkeina käsitellään osakkeina selvitettävänä järjestelyinä ja kirjataan omaan pääomaan ja se osa ansaitusta palkkiosta, joka maksetaan rahana verojen ja muiden maksujen suorittamiseksi kirjataan vieraaseen pääomaan. Taseen velka arvostetaan käypään arvoon tilinpäätöspäivänä.

Tilikauden aikana myönnettyjen osakepalkkioiden käypä arvo oli yhteensä 0,3 milj euroa. Tilikaudella 2008 osakepalkkioiden vaikutus tulokseen on 0,1 milj euroa (2007:0). Toteutunut kulu voi poiketa arvioidusta.

Konserni on suojautunut myönnettyihin osakepalkkioihin liittyvältä palkkion myöntämishetken ja suorittamishetken välisen ajan osakekurssiriskiltä. Järjestelmän suojaus tapahtuu omien osakkeiden hankinnan muodossa.

## Tuloverot

Konsernin tuloslaskelmassa olevat verot sisältävät konserniyritysten tilikauden verotettavaan tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verot ja laskennallisten verojen muutoksen.

Verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien osalta verovaikutus kirjataan osaksi omaa pääomaa.

Laskennalliset verot on kirjattu kaikista kirjanpidon ja verotuksen väliaikaisista eroista. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista, leasingosimuksista ja ulkomaisten tytäryhtiöiden varauksista. Laskennallisten verojen määrittämisessä käytetään tilinpäätöspäivänä voimassa olevaa tai säädettyä verokantaa verokantojen muuttuessa.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan voidaan väliaikainen ero hyödyntää.

## Oma pääoma

Omaan pääomaan kuuluvat osakepääoma, ylikurssirahasto, sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto ja muut eri maiden lakien mukaiset pääoman erät. Kun Etteplan Oyj hankkii omia osakkeitaan, osakkeista maksettu vastike sekä hankintaan liittyvät kustannukset vähentävät omaa pääomaa. Etteplan Oyj:llä on yksi osakelaji.

## Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvarat on luokiteltu IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen –standardin mukaisesti seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, muut saamiset ja rahavarat.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät 12 kuukauden sisällä erääntyvät rahoitusvarat, ja ne on arvostettu käypään arvoon toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten perusteella. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jona ne syntyvät.

Muut saamiset ovat rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä niitä pidetä kaupankäyntitarkoituksessa. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun ja ne sisältyvät taseessa Myyntisaamiset ja muut saamiset ryhmään. Mikäli saaminen erääntyy viimeistään 12 kuukauden kuluessa, merkitään erä lyhytaikaisiin rahoitusvaroihin ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Myytavissä olevat rahoitusvarat ovat varoja, joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne esitetään lyhytaikaisissa varoissa. Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat osakkeista, jotka arvostetaan hankintahintaan, koska käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä.

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta ja vaadittaessa

nostettavissa olevista pankkitalletuksista. Rahavaroihin luokiteltujen erien maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien on enintään kolme kuukautta. Rahavarojen taseesta pois kirjaaminen tehdään silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun merkittävä osa riskeistä ja tuotoista on siirretty konsernin ulkopuolelle.

Rahoitusvelat merkitään kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin, ja ne voivat olla korollisia tai korottomia.

Konserni arvioi tilinpäätöspäivänä, onko näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai ryhmän arvon alenemisesta. Myyntisaamisista arvonalentumistappio kirjataan, kun on olemassa näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Tilikauden aikana ei ole kirjattu luottotappioita.

### Liikevoitto

Liikevoitto on tuloslaskelman erä, joka saadaan, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot ja vähennetään varsinaiseen liiketoimintaan kuuluvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot. Liikevoittoon sisällytetään ne kurssierot, jotka syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä.

### Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa tehdään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulos voi poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai olettamusta korjataan.

Keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja tilinpäätöshetkellä tehtyihin arvioihin liittyvät epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta seuraavan tilikauden aikana ovat:

#### Käyvän arvon määrittäminen

Yritysten yhteenliittymissä aineellisten hyödykkeiden osalta on tehty vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin ja arvioitu eri tekijöistä aiheutuva hankittujen hyödykkeiden arvon vähentyminen. Aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen perustuu arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä rahavirroista. Johto uskoo käytettyjen arvioiden ja oletusten olevan riittävän tarkkoja käyvän arvon määrittämisen pohjaksi. Mahdolliset viitteet aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiselle käydään läpi vuosittain.

#### Asiakassopimukset ja -suhteet yrityshankinnan yhteydessä

Yrityshankinnan kohteena olevilla yrityksillä on pääsääntöisesti rajoitettu määrä merkittäviä asiakassuhteita ja -sopimuksia. Näitä asiakassopimuksia ja -suhteita ei johdon käsityksen mukaan voida pääsääntöisesti pitää taseeseen merkittävänä omaisuuseränä, koska asiakassopimukset ovat luonteeltaan ei-sitovia raamisopimuksia eivätkä siten erikseen erotettavissa tai erikseen myytävissä. Asiakassuhteiden ja -sopimusten osalta tulee lisäksi huomioda, että ne ovat toistaiseksi voimassaolevia eikä niille voida luotettavasti määritellä todennäköistä taloudellista vaikutusaikaa.

#### Arvonalentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liikearvo ja ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta arvioidaan edellä laatimisperiaatteissa esitetyn mukaisesti. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvien laskelmien avulla. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä.



## RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Etteplan-konserni altistuu liiketoiminnassaan useille rahoitusriskeille: valuutta-, korko-, rahoitus- ja maksuvalmiusriskille sekä vastapuoli- ja luottoriskille.

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on suojata konsernia rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta ja siten turvata omalta osaltaan yhtiön tuloskehitys ja oma pääoma sekä varmistaa riittävä maksuvalmius kustannustehokkaasti. Rahoitusriskien hallinnassa käytetään erilaisia rahoitusinstrumentteja konsernin hallituksen antamien valtuuksien puitteissa. Etteplan-konserni käyttää vain sellaisia instrumentteja, joiden markkina-arvoa ja riskiprofiilia voidaan jatkuvasti ja luotettavasti seurata.

Rahoitusriskien hallinta on keskitetty konsernin rahoitustoimintoon, jonka tehtävänä on tunnistaa, arvioida ja suojata konsernin rahoitusriskit. Rahoitustoiminto vastaa keskitetysti myös konsernin varainhankinnasta ja tuottaa johdolle informaatiota konsernin sekä liiketoimintayksiköiden rahoituksellisesta tilanteesta.

### Valuuttariski

Konserni altistuu eri valuuttojen välisille valuuttariskeille, joita syntyy valuuttamääräisinä suoritettavista kaupallisista transaktioista sekä taseen valuuttamääräisten erien muuntamisesta raportointivaluutan määräiseksi. Merkittävimmät valuuttariskit liittyvät Ruotsin kruunuun.

### Transaktioriski

Etteplan-konsernin liiketoiminnasta pääosa tapahtuu kunkin konserniyrityksen kohdemaan valuutassa. Konsernilla ei ole katsauskaudella ollut merkittävää ulkomaanvaluutan määräisestä valuuttavirrasta syntyvää transaktioriskiä. Katsauskauden aikana konserni ei ole tehnyt suojaustoimenpiteitä transaktioriskin varalta.

### Translaatoriski

Konserni altistuu valuuttakurssivaihtelusta aiheutuvalle translaatoriskille muunnettaessa euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden tase-eriä raportointivaluutan määräiseksi. Konserni ei ole suojautunut näiden yhtiöiden omaan pääomaan liittyvältä valuuttariskiltä katsauskaudella.

### Korkoriski

Etteplan-konserni altistuu korkoriskille sekä tase-erien arvonnmuutosten eli hintariskin että markkinakorkojen muutosten aiheuttaman kassavirtariskin muodossa.

Konserni hallitsee korkoriskiä hajauttamalla lainasalkun kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin lainoihin sekä korkojohdannaisoppimuksilla. Korollisten velkojen kokonaismäärä tilinpäätöshetkellä oli 16 616 tuhatta euroa, josta 2 500 tuhatta euroa oli kiinteäkorko-

koisia lainoja ja 5 786 tuhatta euroa katettu sopimuksella, jonka koron vaihteluväli on 3,56–4,45 %. Yhden (1) prosenttiyksikön markkinakorkojen muutoksella on, muiden muutujien pysyessä muuttumattomina, +47 /-89 tuhannen euron vaikutus konsernin tulokseen verojen jälkeen ja +47 /-89 tuhannen euron vaikutus konsernin omaan pääomaan verojen jälkeen.

### Rahoitus- ja maksuvalmiusriski

Etteplan-konserni pyrkii turvaamaan hyvän maksuvalmiuden kaikissa markkinaolosuhteissa tehokkaalla kassanhallinnalla ja sijoittamalla likvidejä varoja vain matalariskisiin helposti rahaksi realisoitaviin kohteisiin.

Lyhytaikaiseen rahoitukseen konserni käyttää cash-pool järjestelyihin sidottuja luottolimiittejä. Konsernilla oli tilinpäätöshetkellä 17 800 tuhatta euroa sovittuja luottolimiittejä, joista käytössä oli 4 098 tuhatta euroa.

Konsernin jälleenrahoitusriskiä pyritään minimoimaan lainasalkun tasapainoisella erääntymisaikataululla, lainojen riittävän pitkällä maturiteetilla sekä käyttämällä rahoituksen lähteenä useita eri pankkeja.

### Vastapuoli- ja luottoriski

Etteplan-konsernin pankkien kanssa tekemiin rahoitusinstrumentteihin sisältyy riski siitä, ettei vastapuoli kykene täyttämään tehdyn sopimuksen mukaisia velvoitteita. Operatiiviseen toimintaan liittyvä luottoriski syntyy asiakkaan kyvyttömyydestä suoriutua sopimusvelvoitteistaan.

Vastapuoliriskin minimoimiseksi konsernin merkittävät rahoitussopimukset on tehty hyvän luottoluokituksen omaavien johtavien pohjoismaisten pankkien kanssa.

Merkittävä osa konsernin liiketoiminnasta kohdistuu suuriin, kansainvälisesti toimiviin ja luottokelpoisiin yrityksiin. Suurimman yksittäisen asiakkaan osuus konsernin liikevaihdosta ei ylitä 10 prosenttia. Luottoriskiä pienentää myös asiakasyritysten jakautuminen usealle eri toimialalle.

Etteplan-konserni pyrkii varmistamaan, että tuotteita ja palveluja myydään vain asiakkaille joilla on asianmukaiset luottotiedot. Luottoriskiä valvotaan konsernissa systemaattisesti ja erääntyneitä myyntisaatavia seurataan kuukausittain. Lisääntyneen taloudellisen epävarmuuden vaikutuksia pyritään minimoimaan saatavakannan aktiivisella valvonnalla ja tehokkaalla perintäprosessilla.

## 1. LOPETETUT LIKETOIMINNOT

Osana toimintojen uudelleen järjestelyä konserni ilmoitti marraskuussa 2007 lopettavansa Etteplan Engineering GmbH:n toiminnan. Saksan toiminta on käsitelty lopetettuina toimintoina tilinpäätöksessä.

**Etteplan Engineering GmbH**

1 000 EUR

1.1.–31.12.2008

1.1.–31.12.2007

**Tuloslaskelma**

Liikevaihto	0	2 800
Kulut	-140	-2 946
Voitto/tappio ennen veroja	-140	-146
Tulos lopetetuista toiminnoista	-140	-146

**Rahavirtalaskelma**

Liiketoiminnan rahavirta	-140	-187
Investointien rahavirta	0	-17
Rahoituksen rahavirta	0	9
Rahavarojen muutos	-140	-195

**Lopetettujen liiketoimintojen vaikutus konsernin taloudelliseen asemaan**

<b>Varat</b>		
Aineelliset hyödykkeet	0	74
Muut aineettomat hyödykkeet	0	29
Saamiset	0	717
Rahavarat	0	2
Varat yhteensä	0	821
<b>Velat</b>		
Korolliset velat	0	312
Ostovelat ja muut velat	0	417
Velat yhteensä	0	729

## 2. HANKITUT LIKETOIMINNOT

Etteplan Oyj toteutti tammikuussa 2008 Lutab Professor Sten Luthander Ingenjörbyrå AB:n sekä Cool Engineering AB:n koko osakekannan oston. Niinikään tammikuussa 2008 Etteplan Oyj kasvatti omistusosuuttaan Etteplan Technical Information Oy:ssä 100 %:iin. Heinäkuussa 2008 Etteplan Oyj hankki 100 %:n omistusosuuden Eteco Oy:stä ja 91 %:n osuuden Innovation Team AB:sta. Etteplanin johdon käsityksen mukaan ostettujen yritysten asiakassopimuksia ja -suhteita ei voida pääsääntöisesti pitää taseeseen merkittävänä omaisuuseränä, koska asiakassopimukset ovat luonteeltaan ei-sitovia raamisopimuksia eivätkä siten erikseen erotettavissa tai erikseen myytävissä. Etteplan Oyj:n johdon käsityksen mukaan yrityskaupassa maksettu hankintakohteen nettovarallisuuden ylittävä hankintameno kohdistuu pääasiassa hankitun kohteen johdon ja henkilökunnan osaamiseen sekä tavoiteltuihin toiminnallisiin synergioihin ja on täten luonteeltaan liikearvoa. Näiden osakekauppojen yhteishankintahinta oli 10 020 tuhatta euroa, hankitun omaisuuden käypä arvo 2 626 tuhatta euroa ja liikearvo 7 395 tuhatta euroa. Konsernin liikevaihto vuonna 2008 olisi ollut 164 milj. euroa mikäli hankitut liiketoiminnot olisi yhdistelty konsernin tilinpäätökseen tilikauden alusta.

### Hankittu nettovarallisuus ja liikearvo jakautuvat seuraavasti:

1 000 EUR	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo
Kauppahinta		
-Maksettu käteisvaroista	8 747	8 747
-Luovutettujen omien osakkeiden käypä arvo	1 274	1 274
Kokonaiskauppahinta	10 020	10 020
Hankitun varallisuuden käypä arvo	2 626	2 626
Liikearvo	7 395	7 395
<b>Hankinnan seurauksena syntyneet omaisuus- ja velkaerät ovat seuraavat:</b>		
Vähemmistöosuus	541	541
Rahavarat	1 185	1 185
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	100	100
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	193	193
Myyntisaamiset	2 394	2 394
Muut saamiset	562	562
Lyhytaikaiset velat	-2 349	-2 349
Nettovarallisuus	2 626	2 626
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	2 626	2 626
Maksettu käteiskauppahinta	8 747	8 747
Hankitun tytäryhtiön rahavarat	1 185	1 185
Hankintaan liittyvä rahavaikutus	7 562	7 562

Huhtikuussa 2008 Etteplan Oyj perusti tytäryrityksen Etteplan Holdings BV:n Hollantiin. Etteplan allekirjoitti Vatable Groupin kanssa sopimuksen, jonka mukaan yhtiöt yhdistävät voimansa teknisen suunnittelun ja tuoteinformaation palvelujen tuottamiseksi Kiinassa. Yhteisyritys, jossa Etteplan Holdings BV:n omistusosuus on 40 %, aloitti toimintansa 1.8.2008. Yhteisyritys Etteplan Vatable Technology Centre Ltd tarjoaa teknisen suunnittelun ja tuoteinformaation palveluita Etteplanille ja sen tytäryhtiöille.

## KONSERNIN TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

**3. Liikevaihto**

Liikevaihto sisältää tuotot suunnittelutoiminnasta ja projektiin kuuluvien materiaalien myynnin oikaistuna välillisillä veroilla, alennuksilla ja valuuttamääräisen myynnin kurssierolla. Konsernin liikevaihtoon on pitkäaikaishankkeista kirjattu tuottoja 1 290 tuhatta euroa (4 541 tuhatta euroa 2007). Keskeneräisistä pitkäaikaishankkeista kirjattuja tuottoja sisältyi tuloslaskelmaan 968 tuhatta euroa (2 473 tuhatta euroa 2007) ja ennakkomaksuja taseeseen 623 tuhatta euroa (391 tuhatta euroa 2007).

1 000 EUR

2008

2007

**4. Liiketoiminnan muut tuotot**

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot	10	15
Muut liiketoiminnan tuotot	253	1 116
<b>Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä</b>	<b>263</b>	<b>1 130</b>

Muut liiketoiminnan tuotot 2007 sisältävät NATLABS Oy:n osakekannan myynnistä syntynyttä myyntivoittoa 839 tuhatta euroa.

**5. Materiaalit ja palvelut**

Materiaalit	4 016	2 056
Palvelut muilta	8 375	5 885
<b>Materiaalit ja palvelut yhteensä</b>	<b>12 391</b>	<b>7 941</b>

**6. Henkilöstö ja henkilöstökulut**

<b>Henkilöstö</b>		
Henkilöstö keskimäärin	2 188	1 895
Tilikauden lopussa	2 142	1 949
josta		
Suunnittelutoiminnan henkilöstö	2 045	1 857
Hallintohenkilöstö	97	92
<b>Henkilöstö yhteensä</b>	<b>2 142</b>	<b>1 949</b>

**Henkilöstökulut**

Palkat ja palkkiot	83 978	67 209
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	10 235	8 360
Osakkeina toteutettavat osakeperusteiset palkkiot	59	0
Käteisvaroina maksettavat osakeperusteiset palkkiot	50	0
Muut henkilösivukulut	16 061	10 917
<b>Henkilöstökulut yhteensä</b>	<b>110 384</b>	<b>86 486</b>

Tiedot johdon työsuhte-etuuksista esitetään liitetiedoissa kohdassa Lähipiiritapahtumat.

**7. Tilintarkastajan palkkiot**

Tilintarkastus	95	96
Muut palvelut	48	5
<b>Yhteensä</b>	<b>143</b>	<b>101</b>

**8. Poistot**

Aineettomat hyödykkeet	554	583
Aineelliset hyödykkeet	1 338	1 333
<b>Poistot yhteensä</b>	<b>1 892</b>	<b>1 917</b>

**9. Rahoitustuotot**

Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	4	12
Korkotuotot	196	150
Muut rahoitustuotot	28	119
<b>Rahoitustuotot yhteensä</b>	<b>228</b>	<b>280</b>

**10. Rahoituskulut**

Korkokulut rahoituslainoista	1 100	490
Muut rahoituskulut	89	44
Korko-option käyvän arvon muutos	103	0
<b>Rahoituskulut yhteensä</b>	<b>1 293</b>	<b>534</b>

**11. Verot**

Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	2 781	2 692
Edellisten tilikausien verot	14	-4
Laskennalliset verot (Liitetieto 27)	334	327
Yhteisökorot	0	1
<b>Yhteensä</b>	<b>3 130</b>	<b>3 016</b>

## KONSERNIN TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1 000 EUR	2008	2007
Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla (2008: 26 %, 2007: 26 %) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma		
Tulos ennen veroja	11 285	11 373
Verot 26 %:n verokannan mukaan (2007: 26 %)	2 934	2 957
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavien verokantojen vaikutus	139	118
Verovapaat tuotot	-175	-244
Vähennyskeltottomien kulujen vaikutus	217	81
Tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista	2	68
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	1	0
Aikaisempien laskennallisten verosaamisten purku	0	40
Verot aikaisemmilta tilikausilta	14	-3
<b>Verot tuloslaskelmassa</b>	<b>3 130</b>	<b>3 016</b>
Efektiivinen verokanta	27,6 %	26,6 %

**12. Osakekohtainen tulos**

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Mikäli laskentahetkellä yhtiön hallussa on omia osakkeita, on ne erää laskettaessa vähennetty.

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon osakepalkkioista aiheutuva laimennusvaikutus.

Jatkuvat toiminnot	2008	2007
Tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista (1 000 EUR)	8 137	7 994
Osakkeiden lukumäärän (1 000 kpl) painotettu keskiarvo	19 950	20 014
Laimentamaton osakekohtainen tulos (€ per osake)	0,41	0,40
Tulos laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemista varten (1 000 EUR)	8 137	7 994
Osakkeiden lukumäärän (1 000 kpl) painotettu keskiarvo	19 950	20 014
Osakepalkkioista johtuva laimennus	39	0
Osakkeiden lukumäärän (1 000 kpl) painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemista varten	19 989	20 014
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (€ per osake)	0,41	0,40

Lopetetut toiminnot	2008	2007
Tilikauden voitto/tappio lopetetuista toiminnoista (1 000 EUR)	-140	-146
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo	19 950	20 014
Laimentamaton osakekohtainen tulos (€ per osake)	-0,01	-0,01
Tulos laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemista varten (1 000 EUR)	-140	-146
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemista varten	19 989	20 014
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (€ per osake)	-0,01	-0,01

## KONSERNITASEEN LIITETIEDOT

1 000 EUR	2008	2007
<b>Pitkäaikaiset varat</b>		
<b>13. Aineelliset hyödykkeet</b>		
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	19	19
Kirjanpitoarvo 31.12.	19	19
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	9 543	10 379
Muuntoerot	-447	-148
Yritysjärjestelyt	630	-758
Lisäykset 1.1.-31.12.	878	320
Vähennykset 1.1.-31.12.	-49	-249
Hankintameno 31.12.	10 555	9 543
Kertyneet poistot 1.1.	8 380	8 316
Muuntoerot	-407	-137
Yritysjärjestelyt	409	-498
Kertyneet poistot vähennyksistä	0	-196
Tilikauden poisto	698	895
Kertyneet poistot 31.12.	9 080	8 380
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 475	1 164
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	198	198
Siirto erien välillä	4	0
Lisäykset 1.1.-31.12.	67	0
Hankintameno 31.12.	268	198
Kertyneet poistot 1.1.	135	104
Tilikauden poisto	28	31
Kertyneet poistot 31.12.	163	135
Kirjanpitoarvo 31.12.	105	63
<b>Rahoitusleasingsopimukset</b>		
Hankintameno 1.1.	1 574	1 043
Lisäykset 1.1.-31.12.	758	530
Hankintameno 31.12.	2 332	1 574
Kertyneet poistot 1.1.	868	440
Tilikauden poisto	586	429
Kertyneet poistot 31.12.	1 454	868
Kirjanpitoarvo 31.12.	878	705
<b>Aineelliset hyödykkeet yhteensä</b>	<b>2 478</b>	<b>1 951</b>
<b>14. Liikearvo</b>		
Hankintameno 1.1.	29 426	19 256
Muuntoerot	-3 020	-556
Lisäykset 1.1.-31.12.	6 801	10 727
Hankintameno 31.12.	33 207	29 426
Kirjanpitoarvo 31.12.	33 207	29 426

Liikearvoissa on aiempina vuosina esitetty vain konserniliikearvot ja muut liikearvot ovat olleet muissa aineettomissa hyödykkeissä. Vuonna 2008 on esittämistapaa muutettu ja myös vertailutiedot on muutettu vastaamaan uutta esittämistapaa.

## KONSERNITASEEN LIITETIEDOT

**Arvonalentumistestaus**

Liikearvot on kohdistettu arvonalentumistestausta varten rahavirtaa tuottaville yksiköille. Arvonalentumistestauksessa kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuen. Rahavirtalaskelmissa otetaan huomioon konsernin johdon hyväksymät verojen jälkeiset rahavirrat seuraavan viiden vuoden ajalta. Näitä määriteltäessä ennakoidaan tuotto- ja hintakehitystä, kustannuksia, käyttöpääomatarvetta sekä investointeja. Diskonttaustekijää määriteltäessä otetaan huomioon yrityksen pääomakustannusten painotettu keskiarvo verojen jälkeen. Laskelmissa on käytetty diskonttaustekijänä verojen jälkeistä WACCI:a 8,5 %. Johdon hyväksymän ennustejakson kasvuoletus vuosina 2–5 on ollut 3–5 % ja ennustejakson jälkeisten ajan kasvuoletus on ollut 1 %. Kerrytettävissä olevaa rahamäärää verrataan liikearvon sisältävän rahaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvoon. Arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan, jos kerrytettävissä oleva rahamäärä on pienempi kuin kirjanpitoarvo. Päättyneen tilikauden aikana ei ole kirjattu arvonalentumistappioita.

**Arvonalentumistestauksen herkkyyshanalyysit**

Arvonalentumistestauksen yhteydessä on suoritettu herkkyyshanalyseja kannattavuuden -2,5 %, kasvun +/- 5 % sekä diskonttauskoron +/- 4 % vaihteluvälin osalta. Arvioitaessa kerrytettävissä olevia rahamääriä, johdon mielestä ei minkään käytetyn keskeisen muuttujan mahdollinen muutos kohtuullisesti arvioituna johtaisi herkkyyshanalyysien yhteydessä arvonalentumiskirjauksen suorittamiseen.

1 000 EUR	2008	2007
<b>15. Muut aineettomat hyödykkeet</b>		
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	5 199	5 427
Muuntoerot	-83	-98
Lisäykset 1.1.–31.12.	651	585
Vähennykset 1.1.–31.12.	-8	-15
Siirrot erien välillä	30	0
Hankintameno 31.12.	5 789	5 199
Kertyneet poistot 1.1.	3 770	3 766
Muuntoerot	-44	-38
Vähennysten kertyneet poistot	0	-586
Tilikauden poisto	547	628
Kertyneet poistot 31.12.	4 272	3 770
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 516	1 429
Ennakkomaksut ja muut keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	30	0
Lisäykset	50	30
Siirrot erien välillä	-30	0
Hankintameno 31.12.	50	30
<b>Muut aineettomat hyödykkeet yhteensä</b>	<b>1 566</b>	<b>1 459</b>
<b>16. Osuudet osakkuusyhtiöissä</b>		
Lisäykset 1.1.–31.12.	17	0
Hankintameno 31.12.	17	0
<b>17. Myytävissä olevat sijoitukset</b>		
Hankintameno 1.1.	409	415
Yritysjärjestelyt	50	0
Vähennykset 1.1.–31.12.	48	5
Hankintameno 31.12.	411	409
Myytävissä olevat sijoitukset, jotka koostuvat pääasiassa markkinakelpoisista oman pääoman ehtoisista arvopapereista, arvostetaan alkuperäiseen hankintahintaan, sillä osakkeilla ei ole tarkoitus käydä aktiivisesti kauppaa toimivilla markkinoilla. Osakkeiden tasearvot ovat pienet eikä niillä ole olennaista merkitystä konsernin taseeseen. Myytävissä olevat sijoitukset luokitellaan pitkäaikaisiksi varoiksi, sillä niitä ei odoteta realisoitavan tilinpäätöspäivää seuraavan kahdentoista kuukauden aikana eikä niiden myyminen ole välttämätöntä käyttöpääoman hankkimiseksi.		
<b>18. Muut pitkäaikaiset saamiset</b>		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut pitkäaikaiset saamiset	551	816
<b>19. Myyntisaamiset ja muut saamiset</b>		
Myyntisaamiset	26 823	22 957
Luottotappiovaraus	-491	-43
Muut saamiset	3 691	1 086
Siirtosaamiset	7 221	6 891
Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteensä	37 242	30 890

## KONSERNITASEEN LIITETIEDOT

1 000 EUR

2008

2007

Aiempina vuosina on myyntisaamisiin sisällynyt myös jaksotukset keskeneräisestä laskutuksesta. Vuonna 2008 ko. jaksotukset on siirretty siirtosaamisiin. Vertailutiedot 2007 on muutettu vastaamaan uutta käytäntöä.

Siirtosaamisten olennaisimmat erät		
Ennakolta maksetut leasingvuokrat	34	67
Ennakolta maksetut toimitilavuokrat	275	192
Jaksotukset myynneistä	5 619	5 955
Muut	1 292	676
Siirtosaamisten olennaisimmat erät yhteensä	7 221	6 891

Myyntisaamisten ikäjakauma ja arvonalentumistappioiksi kirjatut erät

	2008	Arvonalentumis- tappiot	2008 netto
Erääntymättömät	21 255	-150	21 105
Erääntyneet			
Alle 3 kuukautta	5 093	-206	4 886
3–6 kuukautta	367	-69	297
yli 6 kuukautta	108	-66	42
Yhteensä	26 823	-491	26 331
	2007	Arvonalentumis- tappiot	2007 netto
Erääntymättömät	18 241	0	18 241
Erääntyneet			
Alle 3 kuukautta	4 308	0	4 308
3–6 kuukautta	344	0	344
yli 6 kuukautta	64	-43	21
Yhteensä	22 957	-43	22 913

Saamisiin ei sisälly olennaisia luottoriskikeskittymiä.

## 20. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset

Jaksotettu verosaatava	1 338	198
Lyhytaikaiset saamiset jakautuvat valuutoittain seuraavasti:		
Euro	16 176	12 561
SEK	20 580	18 258
CNY	486	70
Yhteensä	37 242	30 890

## 21. Rahavarat

Pankkitilit ja käteisvarat	1 818	7 180
Lyhytaikaiset pankkitalletukset	61	63
Yhteensä	1 879	7 243

Rahavarat taseessa vastaavat rahavirtalaskelman mukaisia rahavaroja.

## 22. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Osakepääoma 1.1.	5 000	2 443
Osakeanti	0	2 557
Osakepääoma 31.12.	5 000	5 000
Ylikurssirahasto 1.1.	6 701	9 179
Osakeanti	0	-2 478
Ylikurssirahasto yhteensä 31.12.	6 701	6 701
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	2 601	0
Osakeanti	-127	2 601
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	2 474	2 601
Omat osakkeet		
Hankintameno 1.1.	-962	0
Lisäys (-)	-2 523	-962
Vähennys (+)	1 401	0
Osakepalkkiot	59	0
Omat osakkeet 31.12.	-2 025	-962



## KONSERNITASEEN LIITETIEDOT

1 000 EUR	2008	2007
Muuntoerot	-5 188	-823
Kertyneet voittovarot 1.1.	16 187	10 931
Osingonjako	-4 225	-2 592
Kertyneet voittovarot 31.12.	11 962	8 339
Tilikauden voitto	7 997	7 848
Vähemmistöosuus	79	597
Oma pääoma yhteensä	27 000	29 301

**Osingot**

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,15 euroa/osake.

Osakkeet 1 000 kpl	2008	2007
Osakkeiden lukumäärä 1.1.	20 179	9 773
Osakeanti	0	10 406
Osakkeet, yhteensä 31.12.	20 179	20 179

1 000 EUR	2008	2007
<b>23. Pitkäaikaiset korolliset velat</b>		
Pankkilainat	6 751	10 244
Leasingvelat	430	340
Eläkelainat	2 799	1 023
Pitkäaikaiset korolliset velat yhteensä	9 981	11 606
Pitkäaikaisten korollisten velkojen erääntymisaikat		
Yli vuoden, enintään viiden vuoden kuluttua	9 300	10 379
Yli viiden vuoden kuluttua	681	1 227
Yhteensä	9 981	11 606
Pitkäaikaiset korolliset velat jakautuvat valuutoittain seuraavasti:		
Euro	9 300	9 399
SEK	681	2 207
Yhteensä	9 981	11 606
<b>24. Lyhytaikaiset korolliset velat</b>		
Pankkilainat	5 543	2 801
Leasingvelat	466	369
Eläkelainat	625	0
Lyhytaikaiset korolliset velat yhteensä	6 635	3 170
Lyhytaikaiset korolliset velat jakautuvat valuutoittain seuraavasti:		
Euro	6 635	2 455
SEK	0	716
Yhteensä	6 635	3 170
Lyhyt- ja pitkäaikaisten korollisten velkojen kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa. Pitkäaikaiset pankkilainojen tasalyhennykset ovat 2 711 tuhatta euroa per vuosi ja keskimääräinen erääntymisaika on 1,74 vuotta.		
<b>Rahoitusleasingvelkojen erääntymisaikat:</b>		
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrat nimellisarvoon		
Yhden vuoden kuluessa	466	354
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	430	327
Yhteensä	897	681
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut leasingsopimuksista	87	28
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo eräänty seuraavasti:		
Yhden vuoden kuluessa	448	340
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	381	289
Yhteensä	828	629

Rahoitusleasingvelkojen efektiivisten korkokantojen painotettu keskiarvo vuonna 2008 oli 4,5 % (4,4 % vuonna 2007).

## KONSERNITASEEN LIITETIEDOT

1 000 EUR	2008	2007
<b>25. Ostovelat ja muu lyhytaikainen koroton vieras pääoma</b>		
Saadut ennakot	624	391
Ostovelat	3 768	3 191
Muut velat	11 175	6 219
Siirtovelat	17 858	15 614
Ostovelat ja muu lyhytaikainen koroton vieras pääoma yhteensä	33 425	25 415
Siirtovelkojen olennaisimmat erät		
Korkovelat	32	45
Jaksotetut henkilöstökulut	16 327	14 440
Muut siirtovelat	1 499	1 129
Siirtovelkojen olennaisimmat erät yhteensä	17 858	15 614
Ostovelat ja muu lyhytaikainen koroton vieras pääoma jakautuvat valuutoittain seuraavasti:		
Euro	18 261	13 043
SEK	15 140	12 335
CNY	24	37
Yhteensä	33 425	25 415
<b>26. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat</b>		
Jaksotettu verovelka	303	1 422
Lyhytaikaiset velat yhteensä	40 363	30 008
<b>27. Laskennalliset verosaamiset ja -velat</b>		
Laskennalliset verosaamiset		
Kauden alussa	34	88
Kirjattu tuloslaskelmaan	0	-51
Valuuttakurssien vaikutus	0	-3
Yrityshankinnat, -myynnit ja muut	156	0
Tasearvo kauden lopussa	191	34
Laskennalliset verovelat		
Kauden alussa	1 511	1 369
Kirjattu tuloslaskelmaan	334	153
Valuuttakurssien vaikutus	-104	0
Yrityshankinnat, -myynnit ja muut	-204	-11
Tasearvo kauden lopussa	1 537	1 511
Laskennallisten verojen muutos tuloslaskelma		
Varaukset ja poistoerot	-334	-202
Muut väliaikaiset erot	0	-125
Yhteensä	-334	-327

## MUUT LIITETIEDOT

**28. Muut vuokrasopimukset**

Konserniyritykset ovat vuokranneet useat käyttämänsä toimistotilat. Useimmat vuokrasopimukset ovat voimassa toistaiseksi. Sopimusten indeksi- ja muut ehdot poikkeavat toisistaan.

Vuoden 2008 tuloslaskelmaan sisältyy toimitilojen vuokramenoja 3 335 tuhatta euroa (2007: 2 624).

**29. Vakuudet ja vastuusitoumukset**

1 000 EUR	2008	2007
Annetut pantit, kiinnitykset ja vakuudet		
Velat, joiden vakuudeksi annettu yritysikiinnitys		
Eläkelainat	0	649
Muut velat	340	1 423
Muut annetut vakuudet		
Pantatut myyntisaamiset	0	4 392
Määräaikaistalletukset korkoineen	61	58
Vuokravakuudet	26	26
Leasingsopimuksista maksettavat määrät		
Muut omat vastuut		
Erääntyy alle vuoden kuluessa	1 648	2 196
Erääntyy 1–5 vuoden kuluttua	3 135	924
<b>Kaikki yhteensä</b>	<b>5 211</b>	<b>9 668</b>
<b>30. Johdannaissopimukset</b>		
Koronvaihtosopimukset		
Käypä arvo	0	-
Nimellisarvo	5 786	-
Korko-optiosopimukset		
Käypä arvo	-103	35
Nimellisarvo	8 679	8 679

**31. Lähipiiritapahtumat**

Konsernin lähipiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja. Lähipiiritapahtumina on esitetty ne liiketoimet lähipiirin kanssa, jotka eivät eliminoidu konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Lähipiiriliiketoimet on hinnoiteltu konsernin normaalien hinnoitteluperusteiden ja hankintaehtojen mukaisesti.

**Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet 31.12.2008**

Etteplan-konserniin kuuluvat tytäryhtiöt ovat:

Yritys	Kotimaa	Omistusosuus
Emoyritys Etteplan Oyj	Hollola, Suomi	
Etteplan EC Oy	Hollola, Suomi	100 %
Etteplan EE Oy	Pori, Suomi	100 %
Etteplan EI Oy	Pori, Suomi	100 %
Etteplan LI Oy	Hollola, Suomi	100 %
Etteplan RA Oy	Hollola, Suomi	100 %
Etteplan KL Oy	Jyväskylä, Suomi	100 %
Etteplan Metals Processing Oy	Hollola, Suomi	100 %
Etteplan Design Center Oy	Hyvinkää, Suomi	100 %
Etteplan Production Lines Oy	Hollola, Suomi	100 %
Etteplan ED Oy	Hyvinkää, Suomi	100 %
Etteplan Technical Information Oy	Tampere, Suomi	100 %
LCA Engineering Oy	Kouvola, Suomi	100 %
Eteco Oy	Lempäälä, Suomi	100 %
Etteplan Technical Systems AB	Alingsås, Ruotsi	100 %
Prekam AB	Malmö, Ruotsi	100 %
Etteplan Industry AB	Västerås, Ruotsi	100 %
Etteplan Tech AB	Göteborg, Ruotsi	100 %

## MUUT LIITETIEDOT

Gesab AB	Göteborg, Ruotsi	100 %
Gesab Engineering AB	Göteborg, Ruotsi	
Gesab Education AB	Göteborg, Ruotsi	
Aerospace Engineering Sweden AB	Göteborg, Ruotsi	
Lutab AB	Tukholma, Ruotsi	100 %
Cool Engineering AB	Göteborg, Ruotsi	100 %
Etteplan IT AB	Västerås, Ruotsi	70 %
Innovation Team Sweden AB	Halmstad, Ruotsi	91 %
Etteplan Design S.r.l	Grandate, Italia	100 %
Etteplan Consulting (Shanghai) Co., Ltd. Shanghai	Shanghai, Kiina	100 %
Etteplan Holdings B.V	Amsterdam, Hollanti	100 %

<b>Osakkuusyhtiöt</b>		
Etteplan Vatable Technology Centre Ltd	Kunshan, Kiina	40 %

## Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat

1 000 EUR	2008	2007
Palveluiden myynti:		
Muut lähipiiriin kuuluvat	53	100
<b>Yhteensä</b>	<b>53</b>	<b>100</b>
Tavaroiden ja palveluiden ostot		
Toimitilavuokrat:		
Avainhenkilöt	95	92
Muut lähipiiriin kuuluvat	285	222
<b>Yhteensä</b>	<b>381</b>	<b>314</b>
Palveluiden myynneistä ja ostoista johtuvat saamiset ja velat tilinpäätöspäivänä		
Saamiset lähipiiriin kuuluvilta:		
Muut lähipiiriin kuuluvat	2	7
<b>Yhteensä</b>	<b>2</b>	<b>7</b>

Velkoja tai lähipiirille myönnettyjä lainoja ei yhtiöllä ollut 31.12.2008 eikä vertailuvuonna.

## Johdon henkilöstöetuudet

Etteplan Oyj:n johto koostuu hallituksesta ja toimitusjohtajasta.

Hallitukselle ja toimitusjohtajalle maksetut palkat ja palkkiot, 1 000 EUR	<b>2008</b>	<b>2007</b>
Hallitus ja toimitusjohtaja yhteensä	900	443

Yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen jäsenten palkkion. Yhdelle yhtiön työsuhteessa olevalle hallituksen jäsenelle on annettu mahdollisuus jäädä eläkkeelle 60-vuotiaana. Toimitusjohtajalla on kuukausipalkan lisäksi oikeus hallituksen vuosittain päättämään, konsernin liikevoittotasoon perustuvaan tulospalkkioon.

## Optiot yrityksen johdolle

Yrityksen johdolle ei ole vuoden 2008 aikana myönnetty osakeoptioita.

## Johdon osakkeenomistus

1 000 kpl	Osakkeita 31.12.2008
Hornborg Heikki, hallituksen puheenjohtaja	1 147
Mönkkönen Tapani, hallituksen varapuheenjohtaja	4 076
Hakakari Tapio, hallituksen jäsen	306
Nupponen Pertti, hallituksen jäsen	2
Hyytiäinen Matti, toimitusjohtaja	21
<b>Yhteensä</b>	<b>5 552</b>

## EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

1 000 EUR	1.1.-31.12.2008		1.1.-31.12.2007	
	Liitetieto	FAS	FAS	
<b>Liikevaihto</b>	32	<b>55 476</b>	<b>49 944</b>	
Liiketoiminnan muut tuotot	33	1 152	1 658	
Materiaalit ja palvelut	35	-23 208	-20 643	
Henkilöstökulut	36	-19 585	-17 512	
Poistot ja arvonalentumiset	37	-825	-1 034	
Liiketoiminnan muut kulut		-8 987	-7 689	
<b>Liikevoitto</b>		<b>4 022</b>	<b>4 723</b>	<b>9,5 %</b>
Rahoitustuotot ja -kulut	38	2 749	2 783	
<b>Voitto ennen satunnaiseriä</b>		<b>6 771</b>	<b>7 506</b>	
Satunnaiset erät	39	750	365	
<b>Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja</b>		<b>7 521</b>	<b>7 871</b>	
Tilinpäätössiirrot	40	-37	50	
Tuloverot	41	-1 075	-1 078	
<b>Tilikauden voitto</b>		<b>6 408</b>	<b>6 843</b>	<b>13,7 %</b>

## EMOYHTIÖN TASE

1 000 EUR	31.12.2008		31.12.2007	
	Liitetieto	FAS	FAS	
<b>VASTAAVAA</b>				
<b>Pysyvät vastaavat</b>				
Aineettomat hyödykkeet	42	1 577	1 520	
Aineelliset hyödykkeet	43	673	557	
Sijoitukset	44			
Osuudet saman konsernin yrityksissä		44 117	37 467	
Muut sijoitukset		21	21	
Sijoitukset yhteensä		44 138	37 488	
<b>Pysyvät vastaavat yhteensä</b>		<b>46 387</b>	<b>39 564</b>	
<b>Vaihtuvat vastaavat</b>				
Lyhytaikaiset saamiset	45	36 626	9 904	
Rahat ja pankkisaamiset		33	549	
<b>Vaihtuvat vastaavat yhteensä</b>		<b>36 659</b>	<b>10 452</b>	
<b>VASTAAVAA YHTEENSÄ</b>		<b>83 047</b>	<b>50 017</b>	
<b>VASTATTAVAA</b>				
<b>Oma pääoma</b>	46			
Osakepääoma		5 000	5 000	
Ylikurssirahasto		6 701	6 701	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		2 474	2 601	
Edellisten tilikausien voitto		8 001	6 504	
Tilikauden voitto		6 408	6 843	
<b>Oma pääoma yhteensä</b>		<b>28 583</b>	<b>27 649</b>	
<b>Tilinpäätössiirtojen kertymä</b>	47	<b>174</b>	<b>136</b>	
<b>Vieras pääoma</b>				
Pitkäaikainen vieras pääoma	48	8 575	8 786	
Lyhytaikainen vieras pääoma	49	45 715	13 445	
<b>Vieras pääoma yhteensä</b>		<b>54 290</b>	<b>22 231</b>	
<b>VASTATTAVAA YHTEENSÄ</b>		<b>83 047</b>	<b>50 017</b>	

## EMOYHTIÖN RAHAVIRTALASKELMA

1 000 EUR	1.1.–31.12.2008	1.1.–31.12.2007
<b>Liiketoiminnan rahavirta</b>		
Myyntistä saadut maksut	51 089	49 924
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	1 151	702
Maksut liiketoiminnan kuluista	42 771	43 092
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	9 469	7 534
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	888	420
Saadut korot liiketoiminnasta	246	110
Maksetut välittömät verot	1 354	845
<b>Liiketoiminnan rahavirta ( A )</b>	<b>7 474</b>	<b>6 379</b>
<b>Investointien rahavirta</b>		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	1 054	709
Tytäryhtiöhankinnat	5 972	9 204
Tytäryhtiömyynnit	15	952
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	53	32
Myönnettyt lainat	604	0
Lainasaamisten takaisinmaksut	0	540
Luovutusvoitot muista sijoituksista	0	5
Saadut osingot investoinneista	2 469	4 091
<b>Investointien rahavirta ( B )</b>	<b>-5 093</b>	<b>-4 294</b>
<b>Rahoituksen rahavirta</b>		
Omien osakkeiden hankkiminen	2 523	962
Lyhytaikaisten lainojen nostot	3 437	0
Pitkäaikaisten lainojen nostot	2 500	4 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	2 086	1 486
Maksetut osingot ja muu voitonjako	4 225	2 592
Konserniavustus	0	-1 018
<b>Rahoituksen rahavirta ( C )</b>	<b>-2 896</b>	<b>-2 057</b>
<b>Rahavarojen muutos ( A + B + C ) lisäys (+) / vähennys (-)</b>	<b>-516</b>	<b>28</b>
Rahavarat tilikauden alussa	549	521
Rahavarat tilikauden lopussa	33	549

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT  
EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

## LAATIMISPERUSTA

Emoyhtiö Etteplan Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomessa voimassa olevien kirjanpito- ja osakeyhtiölakien säännösten (FAS) mukaisesti.

## TULOUSPERIAATE JA PITKÄAIKAISHANKKEET

Liikevaihto sisältää tuotot suunnittelutoiminnasta ja projektiin kuuluvien tarvikkeiden myynnin. Emoyhtiön tuloutusperiaatteet ja pitkäaikaishankkeiden laskentaperiaatteet vastaavat konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteita.

## TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINNAN MENOT

Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot on kirjattu vuosikuluiksi niiden syntymisvuonna.

## KÄYTTÖOMAISUUDEN ARVOSTUS

Käyttöomaisuus on aktivoitu taseeseen alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumistappioilla. Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat omaisuuserän arvioituun taloudelliseen vaikutusaikaan. Maa-alueista ei tehdä poistoja, koska niillä ei katsota olevan taloudellista pitoaika. Muiden aineellisten hyödykkeiden taloudelliset vaikutusajat ovat:

Ohjelmistot	5 vuotta
Tietokoneet	3 vuotta
Ajoneuvot	5 vuotta
Toimistokalusteet	5 vuotta
Huoneistojen peruserä	5 vuotta

Huolto- ja korjauskustannukset kirjataan kuluksi syntymishetkellä. Merkittävät peruseräinvestoinnit aktivoidaan ja poistetaan ta-

loudellisenä vaikutusaikanaan tuloslaskelmassa. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksesta syntyneet myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

## TULOVEROT

Tuloslaskelmassa olevat verot sisältävät yrityksen tilikauden verotettavaan tulokseen perustuvat verot ja aikaisempien tilikausien verot. Verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin voimassaolevan verokannan perusteella.

## TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ EMOYHTIÖSSÄ

Tilinpäätössiirtojen kertymä emoyhtiössä muodostuu poistoerosta. Suunnitelman mukaisten ja kirjanpidon poistojen kertynyt poistero pitkävaikutteisista menoista on 174 tuhatta euroa, johon liittyvää laskennallista verovelkaa 45 tuhatta euroa, ei ole emoyhtiössä kirjattu taseeseen. Koneiden ja kaluston hyllypoistot ovat yhteensä 10 tuhatta euroa, johon liittyvää laskennallista verosaamista ei ole emoyhtiössä kirjattu taseeseen.

## ELÄKEJÄRJESTELYT

Emoyhtiön henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkemenot on kirjattu kuluksi kertymisvuonna.

## LEASINGSOPIMUKSET

Leasingsopimuksilla hankitut omaisuuden vuokrat merkitään kuluksi tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa.

## EMOYHTIÖN TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1 000 EUR	2008 FAS	2007 FAS
<b>32. Liikevaihto toimialueittain</b>		
Suomi	55 476	49 944
Liikevaihto koostuu suunnittelutoiminnasta.		
<b>33. Liiketoiminnan muut tuotot</b>		
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot	1	14
Vakuutuskorvaukset	21	-10
Muut liiketoiminnan tuotot	1 129	1 654
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	1 152	1 658
<b>34. Tilintarkastajan palkkiot</b>		
Tilintarkastuspalkkiot	49	41
Muut palkkiot	7	5
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	56	46
<b>35. Materiaalit ja palvelut</b>		
Materiaalit	53	74
Palvelut muilta	23 156	20 569
Materiaalit ja palvelut yhteensä	23 208	20 643
<b>36. Henkilöstökulut ja henkilöstön keskimääräinen lukumäärä</b>		
Henkilöstö		
Henkilöstö keskimäärin	369	358
Tilikauden lopussa	367	358
josta		
Suunnittelutoiminnan henkilöstö	340	338
Hallintohenkilöstö	27	20
Henkilöstö yhteensä	367	358
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	15 869	14 204
Eläkekulut	2 703	2 322
Muut henkilösivukulut	1 013	987
Henkilöstökulut yhteensä	19 585	17 512
Tiedot johdon työsuhte-etuuksista esitetään liitetiedoissa kohdassa Lähipiiritapahtumat		
<b>37. Poistot ja arvonalentumiset</b>		
Aineettomat hyödykkeet	539	550
Aineelliset hyödykkeet	286	484
Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	825	1 034
<b>38. Rahoitustuotot ja -kulut</b>		
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	4 013	3 104
Muilta	7	7
Osinkotuotot yhteensä	4 019	3 111
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	228	10
Muilta	18	99
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	246	110
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	113	22
Muille	1 404	416
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	1 517	437
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	2 749	2 783
<b>39. Satunnaiset erät</b>		
Saadut konserniavustukset	750	365
<b>40. Tilinpäätössiirrot</b>		
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	-37	50
<b>41. Tuloverot</b>		
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	1 075	1 078

## EMOYHTIÖN TASEEN LIITETIEDOT

1 000 EUR	2008 FAS	2007 FAS
Pysyvät vastaavat		
<b>42. Aineettomat hyödykkeet</b>		
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.	4 435	3 903
Lisäykset 1.1.-31.12.	604	531
Vähennykset 1.1.-31.12.	8	0
Hankintameno 31.12.	5 031	4 435
Kertyneet poistot 1.1.	3 161	2 687
Tilikauden poisto	463	475
Kertyneet poistot 31.12.	3 624	3 161
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 406	1 273
Liikearvo		
Hankintameno 1.1.	246	322
Tilikauden poisto	76	76
Hankintameno 31.12.	171	246
Kirjanpitoarvo 31.12.	171	246
<b>Aineettomat hyödykkeet yhteensä</b>	<b>1 577</b>	<b>1 520</b>
<b>43. Aineelliset hyödykkeet</b>		
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	5 446	5 288
Lisäykset 1.1.-31.12.	450	178
Vähennykset 1.1.-31.12.	48	21
Hankintameno 31.12.	5 848	5 446
Kertyneet poistot 1.1.	4 889	4 405
Tilikauden poisto	286	484
Kertyneet poistot 31.12.	5 175	4 889
Kirjanpitoarvo 31.12.	673	557
<b>Aineelliset hyödykkeet yhteensä</b>	<b>673</b>	<b>557</b>
<b>44. Sijoitukset</b>		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	37 467	25 591
Lisäykset 1.1.-31.12.	7 245	11 884
Vähennykset 1.1.-31.12.	595	8
Hankintameno 31.12.	44 117	37 467
Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	21	27
Vähennykset 1.1.-31.12.	0	5
Hankintameno 31.12.	21	21
<b>Sijoitukset yhteensä</b>	<b>44 138</b>	<b>37 488</b>



## EMOYHTIÖN TASEEN LIITETIEDOT

1 000 EUR	2008 FAS	2007 FAS
Vaihtuvat vastaavat		
<b>45. Lyhytaikaiset saamiset</b>		
Myyntisaamiset ja muut saamiset		
Myyntisaamiset	8 472	7 217
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Myyntisaamiset	465	356
Muut saamiset	24 087	954
Yhteensä	24 552	1 310
Saamiset omistusyhteisyryyksiltä		
Muut saamiset	3	0
Muut saamiset	2 819	3
Siirtosaamiset	780	1 373
Yhteensä	3 599	1 376
<b>Lyhytaikaiset saamiset yhteensä</b>	<b>36 626</b>	<b>9 904</b>
<b>46. Oma pääoma</b>		
<b>Sidottu oma pääoma</b>		
Osakepääoma 1.1.	5 000	2 443
Osakeanti	0	2 557
Osakepääoma 31.12.	5 000	5 000
Ylikurssirahasto	6 701	9 179
Osakeanti	0	-2 478
Ylikurssirahasto yhteensä 31.12.	6 701	6 701
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	2 601	0
Osakeanti	0	2 601
Vähennykset	-127	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	2 474	2 601
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	13 348	10 058
Osingonjako	-4 225	-2 592
Omat osakkeet lisäykset (-)	-2 523	-962
Omat osakkeet vähennykset (+)	1 401	0
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	8 000	6 504
Tilikauden voitto	6 408	6 843
<b>Oma pääoma yhteensä</b>	<b>28 583</b>	<b>27 649</b>
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.		
Voitto edellisiltä tilikausilta	8 000	6 504
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	2 474	2 601
Tilikauden voitto	6 408	6 843
<b>Voitonjakokelpoiset varat 31.12.</b>	<b>16 882</b>	<b>15 948</b>
<b>Osakkeet</b>		
<b>1 000 kpl</b>		
Osakkeiden lukumäärä 1.1.	20 179	9 773
Osakeanti	0	10 406
Osakkeet, yhteensä 31.12.	20 179	20 179

**47. Tilinpäätössiirtojen kertymä**

Tilinpäätössiirtojen kertymä yhtiössä muodostuu kertyneestä poistoerosta.

## EMOYHTIÖN TASEEN LIITETIEDOT

1 000 EUR	2008 FAS	2007 FAS
<b>48. Pitkäaikainen vieras pääoma</b>		
Lainat rahoituslaitoksilta	6 700	8 786
Eläkelainat	1 875	0
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	8 575	8 786
<b>49. Lyhytaikainen vieras pääoma</b>		
Lainat rahoituslaitoksilta	5 523	2 086
Eläkelainat	625	0
Saadut ennakot	190	141
Ostovelat	711	535
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Ostovelat	24 941	4 632
Muut velat	8 543	251
Yhteensä	33 483	4 883
Muut velat	442	1 295
Siirtovelat	4 741	4 506
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	45 715	13 445
Siirtovelkojen olennaiset erät		
Palkat sosiaalikuluneen	4 068	3 764
Jaksotettu verovelka	0	276
Muut	673	465
Siirtovelkojen olennaisimmat erät yhteensä	4 741	4 506

## EMOYHTIÖN VASTUUT JA VAKUUDET

1 000 EUR	2008	2007
<b>Annetut pantit, kiinnitykset ja vakuudet</b>		
Muut annetut vakuudet		
Vuokratakuu	26	26
Määräaikaistalletukset korkoineen	32	28
Leasingsopimuksista maksettavat määrät		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	667	1 273
Myöhemmin maksettavat	683	1 343
Yhteensä	1 408	2 671

## TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

1 000 euroa, tilikausi 1.1.–31.12.	2008 IFRS	2007 IFRS	2006 IFRS
Liikevaihto	161 614	125 192	97 617
Liikevaihdon kasvu, %	29,1	28,2	30,2
Liikevoitto	12 349	11 628	6 748
% liikevaihdosta	7,6	9,3	6,9
Tulos ennen veroja ja vähemmistöosuutta	11 285	11 374	6 621
% liikevaihdosta	7,0	9,1	6,8
Tilikauden tulos	8 015	7 848	4 097
Oman pääoman tuotto, %	29,0	31,7	20,6
Sijoitetun pääoman tuotto, % *)	28,7	30,4	24,3
Omavaraisuusaste, %	34,2	40,7	42,6
Bruttoinvestoinnit	12 082	13 197	12 512
% liikevaihdosta	7,5	10,5	12,8
Nettovelkaantumisaste, %	54,6	25,7	19,7
Henkilöstö keskimäärin	2 188	1 895	1 501
Henkilöstö kauden lopussa	2 142	1 949	1 586
Palkat ja palkkiot	84 087	67 209	51 670

\*) Sijoitetun pääoman tuotto laskettu tuloksesta ennen veroja

## OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

Tilikausi 1.1.–31.12.	2008 IFRS	2007 IFRS	2006 IFRS
Osakekohtainen tulos, EUR	0,41	0,40	0,21
Osakekohtainen oma pääoma osakeantioikaistuna, EUR	1,37	1,44	1,16
Osakekohtainen osinko osakeantioikaistuna, EUR *)	0,15	0,21	0,13
Osinko tuloksesta, %	37	53	63
Efekttiivinen osinkotuotto, %	5,4	4,5	3,8
P/E-luku, EUR	6,9	11,8	16,0
Osakkeen antikorjattu kurssikehitys: alin kurssi	2,30	3,40	2,39
ylin kurssi	5,35	6,82	3,55
keskikurssi	4,16	4,76	2,97
Osakekannan markkina-arvo, 1 000 EUR	55 105	94 843	67 433
Osakkeiden vaihto, (1 000 kpl)	8 192	6 199	4 470
Osakkeiden vaihto, %	41	31	23
Osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, ulkona olevat osakkeet (1 000 kpl)	19 950	20 014	19 397
Osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärä tilikauden lopussa, ulkona olevat osakkeet (1 000 kpl)	19 684	19 965	19 546

\*) hallituksen ehdotus

## TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT

**Oman pääoman tuotto prosentti (ROE)**

$$\frac{(\text{tulos ennen veroja ja vähemmistöosuutta} - \text{verot}) \times 100}{(\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}) \text{ keskiarvo}}$$

**Sijoitetun pääoman tuotto prosentti (ROI), ennen veroja**

$$\frac{(\text{tulos ennen veroja ja vähemmistöosuutta} + \text{korkokulut ja muut rahoituskulut}) \times 100}{(\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat}) \text{ keskiarvo}}$$

**Nettovelkaantumisaste (%)**

$$\frac{(\text{korollinen vieras pääoma} - \text{rahat ja pankkisaamiset ja rahoitusarvopaperit}) \times 100}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}$$

**Omavaraisuusaste (%)**

$$\frac{(\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}) \times 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$$

**Osakekohtainen tulos**

$$\frac{(\text{tulos ennen veroja ja vähemmistöosuutta} - \text{verot} - \text{vähemmistöosuus})}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana}}$$

**Osakekohtainen oma pääoma**

$$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$$

**Osakekohtainen osinko**

$$\frac{\text{tilikauden osinko}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden aikana}}$$

**Osinko tuloksesta (%)**

$$\frac{\text{osakekohtainen osinko} \times 100}{\text{osakekohtainen tulos}}$$

**Efektiiivinen osinkotuotto (%)**

$$\frac{\text{osakekohtainen osinko} \times 100}{\text{osakeantioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}}$$

**Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)**

$$\frac{\text{osakeantioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}}{\text{osakekohtainen tulos}}$$

**Osakkeen kurssikehitys**

Kultakin tilikaudelta esitetään osakeantioikaistu alin ja ylin kurssi varsinaisessa kaupankäynnissä sekä tilikauden keskimurssi osakeantioikaistuna.

$$\text{keskimurssi} = \frac{\text{osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{vaihdetujen osakkeiden lukumäärä tilikauden aikana}}$$

**Osakkeen markkina-arvo**

osakkeiden lukumäärä tilikauden viimeisenä päivänä x tilikauden viimeinen kaupantekokurssi

**Osakkeiden vaihdon kehitys lukumääränä ja prosentteina**

Osakkeiden vaihdon kehitys ilmoitetaan tilikauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumääränä sekä sen prosentuaalisena osuutena osakesarjan kaikkien osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä tilikauden aikana.

## OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

### OSAKEPÄÄOMA

Etteplan Oyj:n kauppakirjamerkitty ja täysin maksettu osakepääoma 31.12.2008 oli 5 000 000,00 euroa ja osakemäärä 20 179 414 kappaletta. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa yhdellä äänellä ja antaa saman oikeuden osinkoon.

### OSAKEANNIT JA VOIMASSAOLEVAT OSAKEANTIVALTUUDET

Varsinainen yhtiökokous 28.3.2008 valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 000 000 osakkeen antamisesta osakeannilla tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakkeisiin oikeuttavia osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n tarkoittamia erityisiä oikeuksia yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutus sisältää oikeuden päättää antaa joko uusia osakkeita tai yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutus on voimassa kolme (3) vuotta yhtiökokouksen päätöksestä alkaen 28.3.2008 ja päättyen 28.3.2011. Valtuutus korvaa aikaisemman valtuutuksen. Hallitus ei ole käyttänyt valtuutustaan yhtiökokouksen jälkeen.

Varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen lisäksi päättämään omien osakkeiden hankkimisesta yhdessä tai useamassa erässä yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Omien osakkeiden hankinta voi tapahtua muussa kuin osakkeenomistajien osakeomistuksen suhteessa eli hallituksella on mahdollisuus päättää myös suunnatusta omien osakkeiden hankinnasta. Valtuutus on voimassa kahdeksantoista (18) kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä alkaen 28.3.2008 ja päättyen 28.9.2009. Valtuutus korvaa aikaisemman valtuutuksen.

Yhtiö hallitus käynnisti maaliskuussa omien osakkeiden hankintaohjelman varsinaiselta yhtiökokoukselta 28.3.2008 saamansa valtuutuksen perusteella. Yhtiön hallussa 31.12.2008 oli 499 176 kappaletta omia osakkeita. Yhtiö on hankkinut katsauskaudella omia osakkeita 580 642 kappaletta. Yhtiö on luottanut katsauskaudella 296 166 kappaletta omia osakkeita.

Varsinaisen yhtiökokouksen 28.3.2008 hallitukselle antamat valtuutukset ovat edelleen voimassa niiltä osin kun valtuutuksia ei ole käytetty.

### OPTIO-OIKEUDET

Yhtiöllä ei ole voimassa olevaa optio-ohjelmaa.

### OSAKKEEN NOTEERAUS

Etteplan Oyj (ETT1V) on pohjoismainen NASDAQ OMX Teollisuustuotteet ja -palvelut -sektoriin kuuluva Small Cap -yhtiö.

### OSAKKEEN KURSSIKEHITYS JA VAIHTO

Etteplan Oyj:n osakkeita vaihdettiin tilikauden aikana 8 191 610 kpl yhteensä 34,3 milj. euron arvosta. Osakkeen alin kurssi oli 2,30 euroa, ylin kurssi 5,35 euroa, keskipurssi 4,16 euroa ja päätöskurssi 2,80 euroa. Koko osakekannan markkina-arvo 31.12.2008 oli 56,5 milj. euroa ja osakkeenomistajien määrä 1 807.

### OSAKKEENOMISTAJAT

Vuoden 2008 lopussa yhtiöllä oli 1 807 rekisteröityä osakkeenomistajaa. Hallintarekisterissä oli yhteensä 863 940 osaketta eli 4,28 prosenttia osakkeista. Yhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat 31.12.2008 osakkeita 5 551 400 kappaletta eli 27,51 % koko osakepääomasta.

Etteplan Oyj on tilikauden aikana julkaissut kolme arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 pykälän mukaista ilmoitusta omistuosuuden muuttumisesta.

Ingman Finance Oy Ab:n omistusosuus Etteplan Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä ylitti 29.9.2008 tehdyillä kaupoilla 15 %:n tason.

Ingman Group Oy Ab:n osuus Etteplan Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä ylitti 15 % 22.10.2008 tehdyillä kaupalla, jossa myyjänä oli Ingman Finance Oy Ab. Samanaikaisesti Ingman Finance Oy Ab:n omistusosuus laski ja on 0 %.

Oy Fincorp Ab on uusinut 19.12.2008 eräntyneen termiinisopimuksensa. Oy Fincorp Ab:n omistusosuus Etteplan Oyj:stä ylittää edelleen yhden kymmenesosan. Uusittu termiinisopimus on voimassa 18.12.2009 saakka.

## Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2008

Nimi	Osakkeet kpl	% osuus osakkeista ja äänistä
Mönkkönen Tapani	4 075 600	20,20
Ingman Group Oy Ab	3 427 000	16,98
Evli Pankki Oyj	1 183 228	5,86
Hornborg Heikki	1 144 720	5,67
Oy Fincorp Ab	1 056 943	5,24
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	608 328	3,01
Etteplan Oyj	495 160	2,45
Aiff Ulf	468 320	2,32
Nordea Pankki Suomi Oyj	377 174	1,87
Fondita Nordic Micro Cap Placeringsfond	370 000	1,83
Tuori Klaus	358 624	1,78
Alfred Berg Finland Sijoitusrahasto	323 290	1,60
Hakakari Tapio	306 180	1,52
Svenska Handelsbanken AB (Publ), Filialverksamheten i Finland	302 728	1,50
Sijoitusrahasto Aktia Capital	298 200	1,48
Alfred Berg Small Cap Sijoitusrahasto	295 000	1,46
Tuori Aino	256 896	1,27
Kempe Anna	245 651	1,22
Tuori Kaius	178 370	0,88
Hietala Pekka	150 544	0,75
Muut osakkeenomistajat	4 257 458	21,10
<b>Yhteensä</b>	<b>20 179 414</b>	<b>100,00</b>
Hallintarekisteröidyt osakkeet	863 940	4,28

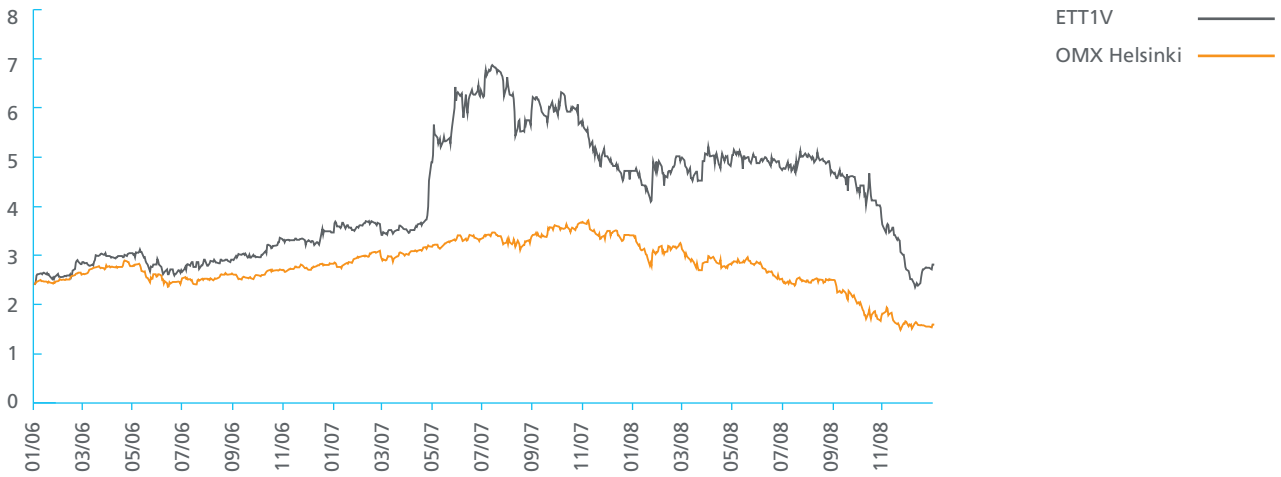
## Osakeomistuksen jakauma suuruusluokittain 31.12.2008

Osakkeiden määrä kpl	Osakkaat kpl	Osuus osakkaista %	Osakkeet kpl	Osuus % osakkeista ja äänimäärästä
1-100	124	6,86	8 002	0,04
101-500	818	45,27	275 464	1,37
501-1 000	365	20,20	297 836	1,48
1 001-5 000	370	20,48	848 690	4,21
5 001-10 000	53	2,93	405 384	2,01
10 001-50 000	40	2,21	820 090	4,06
50 001-100 000	10	0,55	686 491	3,40
100 001-500 000	21	1,16	5 341 638	26,47
500 001-	6	0,33	11 495 819	56,97
<b>Yhteensä</b>	<b>1 807</b>	<b>100,00</b>	<b>20 179 414</b>	<b>100,00</b>

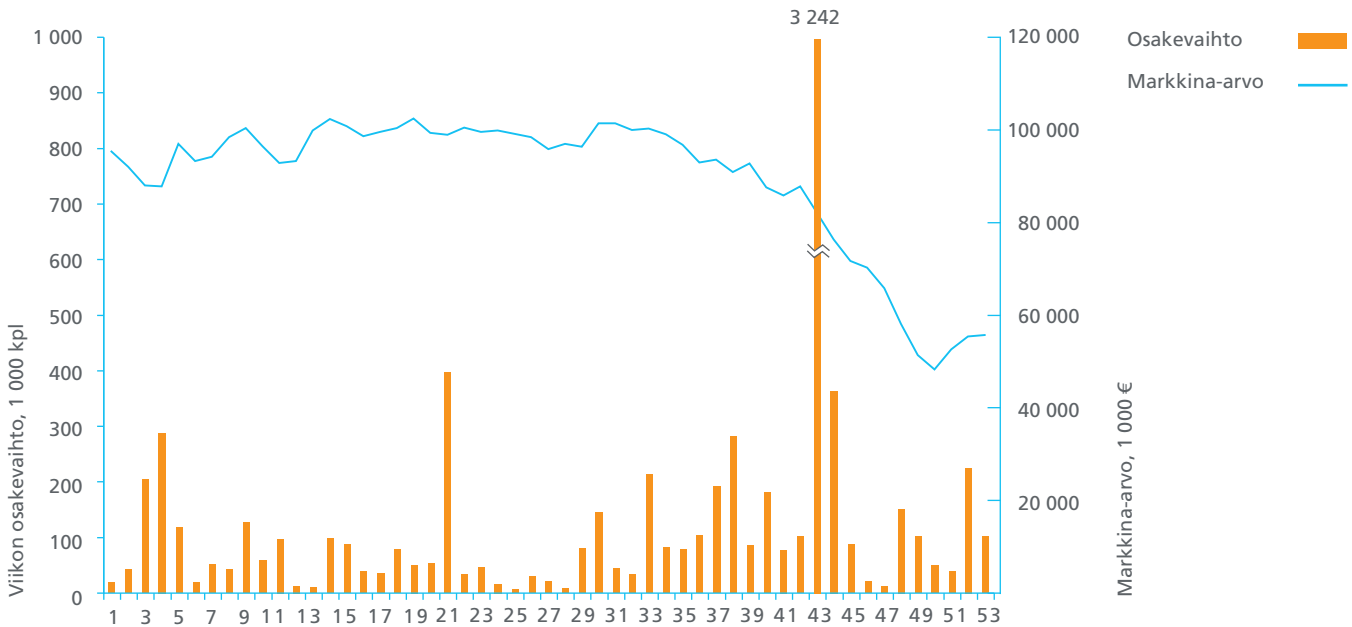
## Osakeomistuksen jakauma omistajaryhmittäin 31.12.2008

Sektorin nimi	Osakkaat kpl	Osakkeet kpl	Hallintarekisteröidyt osakkeet kpl	Osuus % osakkeista ja äänimäärästä
Koko kansantalous (kotim. sektorit)				
Yritykset	101	5 440 607	0	26,96
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	19	2 969 710	849 256	18,93
Julkisyhteisöt	5	754 489	0	3,74
Kotitaloudet	1 659	9 500 587	0	47,08
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	9	45 606	0	0,23
Ulkomaat				
Euroopan unioni	9	42 755	14 684	0,29
Muut maat ja kansainväliset järjestöt	5	561 720	0	2,78
<b>Yhteensä</b>	<b>1 807</b>	<b>19 315 474</b>	<b>863 940</b>	<b>100,00</b>

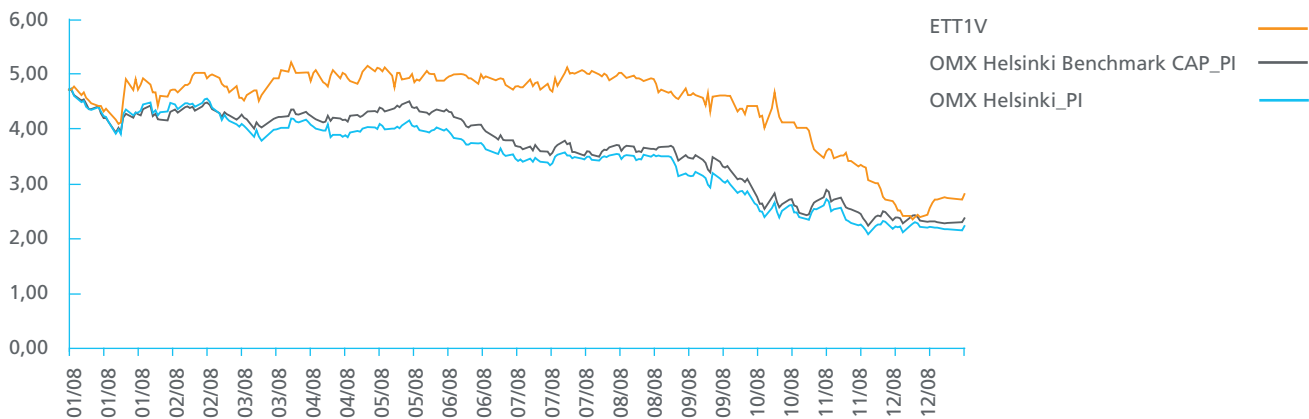
### Osakkeen kurssikehitys 2006–2008



### Osakkeen vaihto ja markkina-arvo 2008



### Osakkeen kurssikehitys 2008



## HALLITUKSEN VOITONJAKOESITYS

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma 31.12.2008 on 16,9 milj. euroa, josta tilikauden voitto 6,4 milj. euroa.

Hallitus ehdottaa, että yhtiökokouksen käytettävänä olevista jakokelpoisista varoista jaetaan vuodelta 2008 osinkoa 0,15 euroa osaketta kohden, yhteensä 3,0 milj. euroa.

Osinkoa ei kuitenkaan makseta niille osakkeille, jotka ovat yhtiön hallussa osingonjaon täsmäytyspäivänä 31.3.2009. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voittonjakoa vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Osinko ehdotetaan maksettavaksi 7.4.2009.

Vantaalla, 11. päivänä helmikuuta 2009

Heikki Hornborg  
hallituksen puheenjohtaja

Tapani Mönkkönen  
hallituksen varapuheenjohtaja

Matti Virtaala  
hallituksen jäsen

Tapio Hakakari  
hallituksen jäsen

Pertti Nupponen  
hallituksen jäsen

## TILINTARKASTUSKERTOMUS

### Etteplan Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Etteplan Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2008. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

### Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

### Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsitsemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

### Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

### Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Turussa 25. päivänä helmikuuta 2009

PricewaterhouseCoopers Oy  
KHT-yhteisö

Mika Kaarisalo, KHT



# Yhtiön hallinnointi

**E**tteplan Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia, julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia muita säädöksiä sekä Etteplan Oyj:n yhtiöjärjystä.

Yhtiö on julkisesti noteerattu pörssi-yhtiö, johon sovelletaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöjä. Yhtiö on sitoutunut noudattamaan Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n 22. lokakuuta 2008 julkistamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance) muilta osin paitsi hallituksen valiokuntien osalta, sillä yhtiöllä ei ole näitä toimielimiä. Yhtiön hallitus käsittelee täydellä kokoonpanolla kaikki hallitukselle kuuluvat asiat.

Yhtiön valvonta ja johto on jaettu yhtiökokouksen, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken.

## YHTIÖKOKOUS

Etteplanin ylin päätöksentekaelin on yhtiökokous, jossa osakkeenomistajat käyttävät oikeuttaan valvoa ja ohjata yhtiön toimintaa. Yhtiön on järjestettävä yksi varsinainen yhtiökokous tilikauden aikana kesäkuun loppuun mennessä. Tarvittaessa järjestetään ylimääräinen yhtiökokous.

Osakkeenomistajat käyttävät yhtiökokouksessa puhe- ja ääni-oikeuttaan. Varsinaisessa yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat on määritelty Etteplanin yhtiöjärjestyksen 8 §:ssä ja osakeyhtiölain 5 luvun 3 §:ssä.

Yhtiökokouksen päätökset julkistetaan viipymättä yhtiökokouksen jälkeen pörssitiedotteella ja yhtiön Internet-sivuilla.

## Yhtiökokoustietojen antaminen osakkeenomistajille

Hallitus kutsuu varsinaisen tai ylimääräisen yhtiökokouksen koolle yhdessä suomenkielisessä hallituksen määräämässä valtakuunnallisessa päivälehdessä julkaistavalla yhtiökokouskutsulla, jossa mainitaan kokouksessa käsiteltävät asiat. Kokouskutsu ja hallituksen ehdotukset yhtiökokoukselle julkistetaan myös pörssitiedotteena sekä asetetaan nähtäville yhtiön Internet-sivuilla.

## Yhtiökokoukseen osallistuminen

Voidakseen osallistua yhtiökokoukseen osakkeenomistajan tulee olla yhtiökokouksen täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään Etteplan Oyj:n osaksluetteloon. Hallintarekisteröidyn osakkeenomistajan, joka aikoo osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittaa siitä arvo-osuusrekisterinhaltijalleen hyvissä ajoin ennen yhtiökokousta ja noudattaa pankilta saatuja ohjeita. Yhtiökokoukseen ilmoittaudutaan ennakkoon kokouskutsussa kerrotun määräajan puitteissa. Osakkeenomistaja voi osallistua yhtiökokoukseen itse tai valtuuttamansa asiamiehen välityksellä. Asiamiehen tulee esittää valtuutuksestaan valtakirja. Osakkeenomistajan on ilmoitettava yhtiölle antamistaan valtakirjoista samalla, kun hän ilmoittautuu yhtiökokoukseen. Osakkeenomistajalla ja asiamiehellä voi olla kokouksessa mukanaan avustaja.

## Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja tilintarkastajan osallistuminen yhtiökokoukseen

Toimitusjohtajan, hallituksen puheenjohtajan ja riittävän määrän hallituksen jäseniä on oltava läsnä yhtiökokouksessa. Lisäksi tilintarkastajan on oltava läsnä varsinaisessa yhtiökokouksessa.

## Hallituksen jäsen ehdokkaan osallistuminen yhtiökokoukseen

Hallituksen jäseneksi ensimmäistä kertaa ehdolla olevan henkilön on osallistuttava valinnasta päättävään yhtiökokoukseen, jollei hänen poissaolleen ole painavia syitä.

## HALLITUS

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja yhtiön toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimivaa johtoa, nimittää ja erottaa toimitusjohtajan sekä hyväksyy merkittävät yrityksen strategiaa, investointeja, organisaatiota, johdon palkitsemisjärjestelmää ja rahoitusta koskevat päätökset. Hallitus vastaa yhtiön hallinnon ja toiminnan asianmukaisista järjestelyistä sekä siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

## Hallituksen työjärjestys

Etteplan Oyj:n hallitus on hyväksynyt osana yhtiön hallinnointia kirjallisen työjärjestyksen ohjaamaan työskentelyään. Hallituksen työjärjestys täydentää Suomen osakeyhtiölain säännöksiä ja yhtiön yhtiöjärjystä. Osakkeenomistajat voivat työjärjestyksen perusteella arvioida yhtiön hallituksen toimintaa.

## Hallituksen kokoukset ja toiminnan arviointi

Yhtiön hallitus kokoontui vuoden 2008 aikana yhteensä 14 kertaa. Hallituksen jäsenten lisäksi yhtiön toimitusjohtaja osallistui hallituksen kokouksiin. Keskimääräinen läsnäolo prosentti kokouksissa oli 94,3 %. Hallitus kokoontuu niin usein kun sen velvoitteiden asianmukainen täyttäminen vaatii.

Hallitus arvioi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan. Hallitus määrittää arvioinnissa käytettävät kriteerit. Arviointi toteutetaan sisäisenä itsearviointina. Toiminnan arvioinnin tulokset käsitellään hallituksessa.

## Hallituksen kokoonpano

Hallitus laatii yhtiökokoukselle ehdotuksen hallituksen jäseniksi. Hallituksen jäsen ehdokkaat ilmoitetaan yhtiökokouskutsussa ja yhtiön Internet-sivuilla.

Yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu vähintään kolme ja enintään seitsemän jäsentä. Hallitus valitaan varsinaisessa yhtiökokouksessa vuoden toimikaudeksi kerrallaan. Varsinainen yhtiökokous 28.3.2008 valitsi hallituksen jäseniksi Tapio Hakakaran, Heikki Hornborgin, Tapani Mönkkösen, Pertti Nupposen ja Matti Virtaalan. Heistä Tapio Hakakari, Pertti Nupponen ja Matti Virtaala ovat yhtiöstä ja merkittävästä osakkeenomistajatahosta riippumattomia jäseniä.

## TOIMITUSJOHTAJA

Hallitus nimittää ja erottaa toimitusjohtajan sekä valvoo hänen toimintaansa. Emoyhtiön toimitusjohtaja toimii samalla konserninjohtajana. Toimitusjohtaja vastaa päivittäisestä konsernin asioiden hoitamisesta hallituksen määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtaja saa ryhtyä yhtiön toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen epätavallisiin ja laajakantoisiin toimiin vain hallituksen valtuuttamana. Toimitusjohtaja vastaa yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä.

Vuoden 2008 alusta alkaen yhtiön toimitusjohtajana on ollut Matti Hyytiäinen. Hän ei ole hallituksen jäsen, mutta osallistuu hallituksen kokouksiin. Toimitusjohtajan henkilötiedot, osakeomistus, keskeinen työkokemus ja tärkeimmät samanaikaiset luottamustehtävät on esitetty yhtiön Internet-sivuilla.

Toimitusjohtajalle on laadittu kirjallinen toimitusjohtajasopimus.

## MUU JOHTO

Toimitusjohtaja nimeää operatiivisen toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisen johtoryhmän. Johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa ja kehittää ja valvoo kaikkia yhtiön johdon vastuulla olevia asioita, mukaan lukien konsernin ja liiketoimintayksiköiden strategioihin, yrityskauppoihin ja merkittäviin pääomamenoihin, disinvestointeihin, yhtiön imagoon, kuukausiraportointiin, osavuosisikatsauksiin, sijoittajasuhteisiin ja henkilöstöpolitiikan pääperiaatteisiin liittyvät asiat. Hallitus hyväksyy johtoryhmän jäsenten nimityksen.

Konsernin johtoryhmän jäseniä 1.1.2009 alkaen ovat toimitusjohtaja Matti Hyytiäinen, liiketoimintajohtaja Tom Andersson, liiketoiminnan kehitysjohtaja Pia Björk, talousjohtaja Per-Anders Gådin, liiketoimintajohtaja Risto Koivunen, henkilöstö- ja viestintäjohtaja Outi-Maria Liedes ja liiketoimintajohtaja Juha Näkki. Johtoryhmän jäsenten henkilötiedot, osakeomistus, keskeinen työkokemus ja tärkeimmät samanaikaiset luottamustehtävät on esitetty yhtiön Internet-sivuilla.

Yhtiön varatoimitusjohtaja Jukka Rausti jää eläkkeelle vuoden 2009 aikana. Hän on 1.1.2009 alkaen siirtynyt hallituksen johtavaksi neuvonantajaksi ja raportoi hallituksen puheenjohtajalle.

## PALKITSEMINEN

### Hallituksen jäsenten palkitseminen

Vuoden 2008 yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti hallituksen jäsenen palkkio on 600 euroa kokoukselta ja hallituksen puheenjohtajan palkkio on 1 200 euroa kokoukselta. Lisäksi yhtiön ulkopuolisen hallituksen jäsenen palkkio on 1 300 euroa kuukaudessa.

### Toimitusjohtajan palkitseminen

Toimitusjohtaja Matti Hyytiäisen kuukausipalkka on 19 692,50 euroa. Rahapalkan lisäksi hänellä on auto- ja puhelinetu. Hallituksen hyväksymien tulospalkkaussääntöjen mukaisesti maksetaan toimitusjohtajalle konsernin liikevoitosta riippuvaa tulospalkkiota. Toimitusjohtaja kuuluu myös Etteplan-konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisen kannustusjärjestelmän kohderyhmään. Yhtiö on ottanut ja pitää yllä toimitusjohtajalle lisäeläkevakuutusta. Irtisanomistilanteessa hänellä on oikeus 15 kuukauden palkkaa vastaavaan korvaukseen. Irtisanomisaika on 6 kuukautta.

## Johtoryhmän palkat ja palkkiot

Johtoryhmän jäsenten palkitsemisjärjestelmä sisältää peruspalkan ja tulospalkkion, joka perustuu yhtiön tulokseen ja oman vastualueen tulokseen. Johtoryhmän jäsenillä on oikeus osallistua yhtiön avainhenkilöiden osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään, jonka ensimmäinen ansaintajako päättyi katsauskaudella.

Johtoryhmän palkitsemisperiaatteista päättää yhtiön toimitusjohtaja yhdessä yhtiön hallituksen kanssa. Yhtiön hallitus tekee osakepohjaista kannustinohjelmaa koskevat päätökset ansaintajaksoitain vuosina 2008, 2009 ja 2010.

Lisäeläkejärjestely oli voimassa kahdella johtoryhmän jäsenellä vuonna 2008.

## SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA SISÄINEN TARKASTUS

### Sisäinen valvonta

Etteplan Oyj:n sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että yhtiön toiminta on tehokasta ja tuloksellista, informaatio luotettavaa ja että säännöksiä ja toimintaperiaatteita noudatetaan. Tavoitteena on myös liiketoimintaan liittyvien riskien tunnistaminen, arvioiminen ja seuranta.

### Riskienhallinta

Konsernin toimintaperiaatteena on hallita ja pienentää riskien vaikutusta. Hallitus ja johtoryhmä valvovat riskien ja riskikeskittymien kehitystä. Konsernin taloushallinto seuraa ja arvioi liiketoiminta- ja rahoitusriskejä sekä suojautuu niiltä yhteistyössä hallituksen, johtoryhmän ja suunnittelusta vastaavan johdon kanssa.

Etteplan-konsernin liiketoimintaan liittyvät riskit on jaettu ulkoisiin ja sisäisiin riskeihin ja riskejä seurataan tämän riskiluokittelun mukaan.

### Ulkoiset riskit

Ulkoisiin riskeihin kuuluvat yleiseen talouskehitykseen liittyvä riski sekä asiakkaiden tilauskannassa tapahtuvat ennakoimattomat muutokset, jotka on luokiteltu yhtiön liiketoiminnan suurimmaksi riskiksi.

### Sisäiset riskit

Sisäisiin riskeihin kuuluvat strategiset ja toiminnalliset riskit sekä rahoitusriskit.

Etteplanin merkittävimmät strategiset riskit liittyvät liiketoiminnan kehittämiseen ja yrityskauppoihin. Näitä riskejä pyritään hallitsemaan noudattamalla yhtiön yritysostopolitiikkaa ja sen perusteella laadittuja menettelytapoja ja -malleja. Yritysostojen ohella orgaaninen kasvu on tärkeä osa Etteplanin liiketoiminnan kasvutavoitteita.

Etteplanin suurimmat toiminnalliset riskit liittyvät toimeksiantoihin ja henkilöstöön. Yhtiön toimeksiantoihin sisältyy riski siitä, että palveluissa tai suorituksissa on ammatillinen virhe, laiminlyönti tai muu tuottamus, joka aiheuttaa merkittävän taloudellisen tai muun vahingon. Toiminnallisten riskien hallitsemiseksi sovelletaan seuraavia toimintatapoja: laatujärjestelmien, menettelytapohjeiden sekä hyväksyttämismenettelyjen noudattaminen, henkilöstön koulutus ja tarjousten ja sopimusten hallintaa koskevien ohjeiden noudattami-

nen erityisesti sopimusvastuun rajaamisessa. Yhtiöllä on konserninlaajuinen vastuuvakuutusohjelma. Vakuutukset eivät kuitenkaan kata kaikkea vastuuriskiä. Yhtiön liiketoiminta perustuu ammattitaitoiseen henkilöstöön. Osaavien ammattilaisten saataisuus on tärkeä tekijä kannattavan kasvun ja liiketoiminnan turvaamiseksi.

Rahoitusriskejä koskevat selvitykset on esitetty tarkemmin tilinpäätöstiedotteen liitetiedoissa.

### **Sisäinen tarkastus**

Etteplan-konsernin sisäinen tarkastus toimii hallinnollisesti toimitusjohtajan alaisuudessa ja toimii konsernin taloushallinnon osana. Sisäistä valvontaa tukee laatujärjestelmä. Konsernin sisäinen valvonta on järjestetty mm. kuukausittaisen raportoinnin kautta, jolloin verrataan toteutunutta budjetoituun suunnitelmaan ja edellisvuoden toteutumaan. Operatiivinen tuloslaskelma täsmäytetään kirjanpitoon ja osavuositarkastuksiin.

### **SISÄPIIRIHALLINTO**

Etteplan Oyj:n hallitus on hyväksynyt yhtiön sisäpiirisäännöt. Säännöt perustuvat Suomen arvopaperimarkkinalakiin ja ovat Rahoitustarkastuksen standardien sekä OMX Nordic Exchange Helsinki Oy:n 2.6.2008 voimaan astuneiden ohjeiden mukaiset. Etteplan Oyj:n sisäpiiri koostuu Suomen arvopaperimarkkinalain mukaisesti ilmoitusvelvollisista sisäpiiriläisistä, pysyvistä yritys-kohtaisista sisäpiiriläisistä ja hankekohtaisista sisäpiiriläisistä. Yhtiön lakimääräiseen sisäpiiriin kuuluvat asemansa perusteella hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja ja tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja. Näiden lisäksi Etteplanin julkiseen sisäpiiriin kuuluvat johtoryhmän jäsenet sekä hallituksen neuvonantaja.

Yhtiö ylläpitää pysyvää yritys-kohtaista sisäpiiriä, johon kuuluvat mm. merkittävät liiketoiminnan johtajat, taloushallinto sekä ne työ- tai muun sopimuksen perusteella yhtiölle työskentelevät henkilöt, jotka saavat sisäpiirintietoa.

Hankekohtainen sisäpiirirekisteri perustetaan yhtiön hallituksen, toimitusjohtajan tai johtoryhmän päätöksellä.

Yhtiön sisäpiiriohjeen mukaan sisäpiiriläisten tulee ajoittaa yhtiön arvopapereilla tehtävä kaupankäynti ajankohtiin, jolloin markkinoilla on mahdollisimman täydellinen tieto yhtiön osakkeen arvoon vaikuttavista asioista. Tämän vuoksi Etteplanin julkiseen ja pysyvään yritys-kohtaiseen sisäpiiriin kuuluvat henkilöt saavat käydä kauppaa yhtiön arvopapereilla ainoastaan kuusi (6) viikkoa tulosjulkistuksen jälkeen edellyttäen, ettei henkilö kuulu hankekohtaiseen sisäpiiriin.

Etteplan Oyj:n julkisen sisäpiiriin pidosta vastaa yhtiön talousjohtaja. Hän on vastuussa sisäpiirisääntöjen noudattamisesta ja ilmoitusvelvollisuuksien täyttämistä. Yhtiön sisäpiirirekisterejä ylläpitää yhtiön päätoimipaikka, joka päivittää ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä koskevat julkiseen sisäpiirirekisteriin merkittävät tiedot Euroclear Finland Oy:lle.

### **Sisäpiiriläisten omistustiedot**

Etteplan Oyj:n ilmoitusvelvollisten sisäpiiriläisten omistustiedot

ovat Euroclear Finland Oy:n NetSire-palvelussa. Sire-nähtävilläpito-paikka on Euroclear Finland Oy (aikaisemmin Suomen Arvopaperikeskus Oy), Urho Kekkosen katu 5 C, 00100 Helsinki. Yhtiön Internet-sivuilla on linkki NetSire-palveluun.

### **TILINTARKASTUS**

Lakisääteisen tilintarkastuksen pääasiallisena tehtävänä on todentaa, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot konsernin tilikauden tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Etteplan Oyj:n tilikausi on kalenterivuosi. Tilintarkastaja on velvollinen tarkastamaan yhtiön tilikauden kirjanpidon, tilinpäätöksen oikeellisuuden sekä antamaan tekemästään tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen yhtiökokoukselle.

Konsernin tilintarkastuksesta laaditaan yhteenveto hallitukselle. Lisäksi konserniyhtiöiden tilintarkastajat raportoivat erikseen kunkin konserniyhtiön johdolle. Tilintarkastajat ovat läsnä hallituksen kokouksessa vähintään yhden kerran tilikauden aikana.

Varsinainen yhtiökokous valitsee yhtiön hallintoa ja tilejä tarkastamaan yhden varsinaisen tilintarkastajan, jonka tulee olla Keskukskaupparin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Yhtiökokous valitsi vuonna 2008 varsinaiseksi tilintarkastajaksi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n päävastuullisena tilintarkastajana KHT Mika Kaarisalo. Tilintarkastajan toimikausi päättyy ensimmäisen vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Tilintarkastus on kilpailutettu vuoden 2009 alussa ja hallituksen ehdotus tilintarkastajaksi sisältyy yhtiökokouskutsuun.

### **Tilintarkastajan palkkiot ja tilintarkastukseen liittymättömät palvelut**

Tilintarkastuksesta maksettujen palkkioiden yhteismäärä vuodelta 2008 oli 95 285 euroa (vuonna 2007 96 145 euroa). Lisäksi tilintarkastukseen liittymättömien palveluiden osalta maksettiin 47 253 euroa (vuonna 2007 4 797 euroa).

### **TIEDOTTAMINEN**

Etteplan Oyj:n periaatteena on olla kaikessa viestinnässä avoin, totuudenmukainen ja nopea. Yhtiön sijoittajaviestinnän pääasiallisena tavoitteena on tuottaa markkinoille tietoa konsernin toiminnoista ja taloudellisesta tilanteesta. Tavoitteena on oikean ja yhdenmukaisen tiedon tuottaminen säännöllisesti ja tasapuolisesti kaikille sidosryhmille.

### **Hiljainen jakso**

Etteplan Oyj noudattaa hiljaista jaksoa (ns. silent period) ennen osavuositarkastusten ja tilinpäätöstiedotteen julkistamisajankohtaa. Hiljaisen jakson pituus on kaksi viikkoa.

### **Sijoittajatiedon jakelu**

Etteplan julkaisee kaiken sijoittajatietonsa internet-sivuillaan osoitteessa [www.etteplan.fi](http://www.etteplan.fi). Taloudelliset tiedotteet ovat heti julkistamisen jälkeen luettavissa ja tulostettavissa. Tiedotteet julkaistaan suomeksi ja englanniksi.

## HALLITUS 1.1.2009

### HEIKKI HORNBERG s.1949, DI

- Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2008
- Hallituksen jäsen 1985–1991 sekä vuodesta 1997
- Etteplan Oyj:n toimitusjohtaja vuosina 1985–1989 sekä 1997–2007, Lohja Caravans Oy:n tekninen johtaja sekä paikallisjohtaja 1991–1997, Wärtsilä Sanitec Oy:n tekninen johtaja 1989–1991 sekä Kone Oy:n tuotantopäällikkö 1982–1985
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Suunnittelu- ja konsulttitoimistojen liitto SKOL ry:n hallituksen puheenjohtaja
- 31.12.2008 – 1 146 620 Etteplan Oyj:n osaketta

### TAPANI MÖNKKÖNEN s.1946, insinööri, teollisuusneuvos

- Hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2008
- Hallituksen puheenjohtaja 1997–2007
- Hallituksen jäsen vuodesta 1983
- Etteplan Oyj:n toimitusjohtaja 1991–1997 ja Laitesuunnittelu Oy:n toimitusjohtaja 1972–1988
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Logister Oy:n, Länsihydro Oy:n, Movelift Oy:n, Nostolift Oy:n, Nostorent Oy:n sekä Satanosto Oy:n hallituksen puheenjohtaja
- 31.12.2008 – 4 075 600 Etteplan Oyj:n osaketta

### TAPIO HAKAKARI s. 1953, OTK

- Hallituksen jäsen vuodesta 2004
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävästä osakkeenomistajatahosta
- KONE Oyj:n johtaja, hallituksen sihteeri 1998–2006, KCI Konecranes Oyj:n hallintojohtaja 1994–1998 ja KONE Oyj:n palveluksessa 1983–1994
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Enfo Oyj:n ja Esperri Care Oy:n hallituksen puheenjohtaja sekä Cargotec Oyj:n, Martela Oyj:n ja Havator Holding Oyj:n hallituksen jäsen
- 31.12.2008 – 306 180 Etteplan Oyj:n osaketta

### PERTTI NUPPONEN s. 1961, KTT, DI

- Hallituksen jäsen vuodesta 2005
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävästä osakkeenomistajatahosta
- Consolis SAS Group Vice President, Scandinavian Branch vuodesta 2006
- Consolis Oy Ab:n talous- ja rahoitusjohtaja 2002–2005, Sanitec Oyj Abp:n yritys suunnittelujohtaja 2000–2002 sekä Sanitec Oyj Abp:n talousjohtaja 1998–1999
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Spaencom A/S, Tanska, hallituksen puheenjohtaja
- 31.12.2008 – 2 000 Etteplan Oyj:n osaketta

### MATTI VIRTAALA s. 1951, insinööri, teollisuusneuvos

- Hallituksen jäsen vuodesta 2002
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävästä osakkeenomistajatahosta
- Abloy Oy:n toimitusjohtaja 1989–2008
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Tulikivi Oyj:n hallituksen puheenjohtaja sekä Turvatiimi Oyj:n ja Metro-Auto Group Oyj:n hallituksen jäsen
- 31.12.2008 – 0 Etteplan Oyj:n osaketta



Kuvassa ylhäällä vasemmalta: Tapio Hakakari, Tapani Mönkkönen ja Pertti Nupponen. Alhaalla vasemmalta Heikki Hornborg ja Matti Virtaala.

# JOHTORYHMÄ 1.1.2009

## **MATTI HYYTIÄINEN** s. 1960, KTM

- Johtoryhmän puheenjohtaja vuodesta 2008
- Etteplan Oyj:n toimitusjohtaja vuodesta 2008
- KONE Oyj:n johtaja, liukuporrasliiketoiminta 2002–2007, Perlos Oyj:n johtaja 2001–2002 KONE Kiina, toimitusjohtaja 1996–2000 KONE Indonesia, toimitusjohtaja 1994–1996
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Prewise Group Oy:n hallituksen jäsen
- 31.12.2008 – 21 000 Etteplan Oyj:n osaketta

## **TOM ANDERSSON** s. 1967, insinööri

- Johtoryhmän jäsen vuodesta 2008
- Laajennetun johtoryhmän jäsen vuodesta 2006
- Etteplan Oyj:n liiketoimintajohtaja vuodesta 2005, ProTang AB:n toimitusjohtaja 2000–2005, ProTang AB:n perustaja ja johtaja 1995–2000, ABB Distribution AB:n aluemyyntijohtaja ja projektipäällikkö 1991–1995
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: ei samanaikaisia luottamustehtäviä
- 31.12.2008 – 60 000 Etteplan Oyj:n osaketta

## **PIA BJÖRK** s. 1957, KTM

- Johtoryhmän jäsen vuodesta 2002
- Etteplan Oyj:n liiketoiminnan kehitysjohtaja vuodesta 2009
- Etteplan Oyj:n talous- ja yrityssuunnittelujohtaja vuodesta 2005, Etteplan Oyj:n yrityssuunnittelujohtaja vuodesta 2002, Uponor-konsernin strategisen suunnittelun ja ympäristöasioiden johtaja 2000–2001, Uponor-konsernin talousjohtaja 1996–1999 ja controller 1986–1995
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Ekokem Oy Ab:n hallituksen jäsen
- 31.12.2008 – 0 Etteplan Oyj:n osaketta

## **PER-ANDERS GÄDIN** s. 1965, KTM, BBA

- Johtoryhmän jäsen vuodesta 2009
- Etteplan Oyj:n talousjohtaja vuodesta 2009
- Etteplan Industry AB:n talousjohtaja 2002–2008, Etteplan Industry AB:n johtaja 1999–2002, ABB:n projektipäällikkö 1993–1998

- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: ei samanaikaisia luottamustehtäviä
- 31.12.2008 – 4 600 Etteplan Oyj:n osaketta

## **RISTO KOIVUNEN** s. 1954, DI

- Johtoryhmän jäsen vuodesta 2002
- Etteplan Oyj:n liiketoimintajohtaja vuodesta 2002
- Fortum Engineering Oy:n (aikaisemmin IVO Power Engineering Oy ja IVO International Oy) myyntipäällikkö 1994–2002
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: ei samanaikaisia luottamustehtäviä
- 31.12.2008 – 0 Etteplan Oyj:n osaketta

## **OUTI-MARIA LIEDES** s. 1956, DI, MBA

- Johtoryhmän jäsen vuodesta 2008
- Etteplan Oyj:n henkilöstö- ja viestintäjohtaja vuodesta 2008
- Itsenäinen konsultti 2007
- Stockholm School of Economics Executive Education Finlandin toimitusjohtaja 2003–2006, KONE Oyj:n viestintäjohtaja 2002–2003, Partek Oyj:n viestintäjohtaja 2001–2002
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: ei samanaikaisia luottamustehtäviä
- 31.12.2008 – 0 Etteplan Oyj:n osaketta

## **JUHA NÄKKI** s. 1973, DI

- Johtoryhmän jäsen vuodesta 2008
- Laajennetun johtoryhmän jäsen vuodesta 2006
- Etteplan Oyj:n liiketoimintajohtaja vuodesta 2005, KONE Oyj:n laivahissiliiketoiminnan johtaja 2004–2005, Evac Oy:n myyntipäällikkö 2002–2004, Kvaerner Masa-Yardsin systeemivastuusuunnittelija ja projektikoordinaattori, LVI-suunnittelu 1999–2002
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: ei samanaikaisia luottamustehtäviä
- 31.12.2008 – 0 Etteplan Oyj:n osaketta



Kuvassa ylhäällä vasemmalta: Tom Andersson, Risto Koivunen, Juha Näkki ja Per-Anders Gädin. Alhaalla vasemmalta: Pia Björk, Matti Hyytiäinen ja Outi-Maria Liedes.

# Yhteystiedot

## SUOMI

### Etteplan Oyj

#### HOLLOLA

Taloushallinto, toimitusjohtaja  
Terveystie 18  
15860 HOLLOLA  
Puh. 010 307 1010  
Fax 010 307 1012  
etunimi.sukunimi@etteplan.com  
info@etteplan.com  
www.etteplan.fi

#### HYVINKÄÄ

PL 1300 (Koneenkatu 12)  
05801 HYVINKÄÄ  
Puh. 010 307 1020

#### HÄMEENLINNA

Wetterhoffinkatu 4 A  
13100 HÄMEENLINNA  
Puh. 010 307 1050

#### IISALMI

Ahmolantie 6  
74510 PELTOSALMI  
Puh. 010 307 1310

#### IMATRA

Lappeentie 12  
55100 IMATRA  
Puh. 010 307 1060

#### JOENSUU

Teollisuuskatu 13  
80100 JOENSUU  
Puh. 010 307 1070

#### JYVÄSKYLÄ

Konttisentie 8  
40800 VAAJAKOSKI  
Puh. 010 307 1080

#### JÄRVENPÄÄ

Emalikatku 10 A  
04440 JÄRVENPÄÄ  
Puh. 010 307 1090

#### KOKKOLA

Isokatu 11 B  
67100 KOKKOLA  
Puh. 010 307 1110

#### KOTKA

William Ruthin katu 1  
48600 KOTKA  
Puh. 010 307 1120

#### KOUVOLA

Kauppamiehenkatu 4  
45100 KOUVOLA  
Puh. 010 307 1130

#### KUOPIO

Haapaniementie 10  
70100 KUOPIO  
Puh. 010 307 1140

#### LAPPEENRANTA

Ratakatu 47  
53100 LAPPEENRANTA  
Puh. 010 307 1150

#### MIKKELI

Savilahdenkatu 10 A 28  
50100 MIKKELI  
Puh. 010 307 1160

#### OULU

Kiilakiventie 1  
90250 OULU  
Puh. 010 307 1170

#### PORI

Palokunnantie 12  
28360 PORI  
Puh. 010 307 1180

#### RAAHE

Rantakatu 8 C  
92100 RAAHE  
Puh. 010 307 1190

#### RAISIO

Tuijussuontie 10  
21280 RAISIO  
Puh. 010 307 1200

#### SALO

Tehdaskatu 13  
24100 SALO  
Puh. 010 307 1210

#### SAVONLINNA

Lypsiniemenkatu 5  
57200 SAVONLINNA  
Puh. 010 307 1220

#### TAMPERE

Postitorvenkatu 14  
33840 TAMPERE  
Puh. 010 307 1230

#### TORNIO

Hallituskatu 6  
95400 TORNIO  
Puh. 010 307 1260

#### VAASA

Dynamotie 2  
65320 Vaasa  
Puh. 010 307 1270

#### VALKEAKOSKI

Teollisuustie 1  
37600 VALKEAKOSKI  
Puh. 010 307 1280

#### VANTAA

PL 216 (Ensimmäinen savu)  
01511 VANTAA  
Puh. 010 307 1290

#### VARKAUS

Petäikönkatu 4–6  
78200 VARKAUS  
Puh. 010 307 1300

### Etteplan Design Center Oy

#### HYVINKÄÄ

PL 1300 (Myllykatu 3, ovi 25)  
05801 HYVINKÄÄ  
Puh. 010 307 1030  
Fax 010 307 1031  
etunimi.sukunimi@etteplan.com

### Etteplan Technical Information Oy

#### TAMPERE

PL 52 (Patamäenkatu 7)  
33901 TAMPERE  
Puh. 010 307 1240  
Fax 010 307 1241  
etunimi.sukunimi@etteplan.com  
www.etteplan.fi/eti/

#### TURKU

Rydönnotko 1  
20360 TURKU  
Puh. 010 307 1250

### LCA Engineering Oy

#### KOUVOLA

PL 28 (Savonkatu 23)  
45101 KOUVOLA  
Puh. 010 307 1320  
Fax 010 307 1321  
etunimi.sukunimi@etteplan.com  
www.lca.fi

## RUOTSI

### Etteplan Industry AB

#### VÄSTERÅS

P.O. Box 1089 (visiting adress:  
Iggebygatan 12)  
SE-721 27 VÄSTERÅS  
Puh. +46 21 171 000  
Fax +46 21 414 585  
etunimi.sukunimi@etteplan.com  
www.etteplan.se

#### BORLÄNGE

Forskargatan 3  
SE-781 70 BORLÄNGE  
Puh. +46 243 254 000  
Fax +46 135 30

#### GÄVLE

Södra Kungsgatan 57  
SE-802 55 GÄVLE  
Puh. +46 26 149 560  
Fax +46 26 61 57 20

#### JÖNKÖPING

Herkulesvägen 6A  
SE-553 03 JÖNKÖPING  
Puh. +46 36 348 700  
Fax +46 36 348 729

#### KARLSTAD

Gjuterigatan 28  
SE-652 21 KARLSTAD  
Puh. +46 54 852 600  
Fax +46 54 854 770

#### LINKÖPING

Diskettgatan 11  
SE-583 35 LINKÖPING  
Puh. +46 13 233 780  
Fax +46 13 23 37 99

#### MALMÖ

Skeppsgatan 19  
SE-211 19 MALMÖ  
Puh. +46 40 668 0800  
Fax +46 40 668 08 01

#### NORRKÖPING

Sankt Persgatan 19  
SE-601 86 NORRKÖPING  
Puh. +46 11 218 300  
Fax +46 11 218 329

#### TUKHOLMA

Fannys väg 5  
131 54 Nacka  
Puh. +46 8 562 989 20  
Fax +46 8 726 7807

#### UPPSALA

Kålsängsgränd 10D, 3tr  
SE-753 19 UPPSALA  
Puh. +46 18 640 660  
Fax +46 18 141 105

#### ÖREBRO

Radiatorvägen 11  
SE-702 27 ÖREBRO  
Puh. +46 19 264 610  
Fax +46 19 264 611

**Etteplan Tech AB****GÖTEBORG**

Klippan 1A  
SE-414 51 GÖTEBORG  
Puh. +46 31 421 410  
Fax +46 31 421 415  
etunimi.sukunimi@etteplan.com  
www.etteplan.se

**GÖTEBORG**

Gamlestadsvägen 2-4, B19  
SE-415 02 GÖTEBORG  
Puh. +46 31 807 900  
Fax +46 31 807 999

**GÖTEBORG**

Volvo City  
Sörredsplatsen 3  
418 78 Torslanda  
Puh. +46 31 421 410  
Fax +46 31 421 415

**TROLLHÄTTAN**

Bilprovarevägen 5  
SE-461 37 TROLLHÄTTAN  
Puh. +46 520 45 98 00  
Fax +46 520 45 98 01

**MALMÖ**

Skeppsgatan 19  
SE-211 19 MALMÖ  
Puh. +46 40 668 0800

**Cool Engineering AB****GÖTEBORG**

Aröds Industriväg 60  
SE-422 43 HISINGS BACKA  
Puh. +46 31 744 9080  
Fax +46 31 744 9089  
etunimi.sukunimi@cool-engineering.se  
www.cool-engineering.se

**Gesab AB****GÖTEBORG**

Klippan 1A  
SE-414 51 GÖTEBORG  
Puh. +46 31 589 700  
Fax +46 31 589 701  
etunimi.sukunimi@etteplan.com  
www.gesab.se

**ESKILSTUNA**

Munktellstorget 2  
SE-630 05 ESKILSTUNA  
Puh. +46 705 214 817

**KALMAR**

Smedjegatan 9  
SE-392 39 KALMAR  
Puh. +46 31 58 97 00

**LINKÖPING**

Nya Tanneforsvägen 96  
SE-582 42 LINKÖPING  
Puh. +46 13 474 4500

**Lutab AB**

**STOCKHOLM**  
Gävlegatan 22  
SE-113 30 STOCKHOLM  
Puh. +46 8 674 1200  
Fax +46 8 674 1201  
etunimi.sukunimi@lutab.se  
www.lutab.se

**Prekam AB**

**MALMÖ**  
Skeppsgatan 19  
SE-211 19 MALMÖ  
Puh. +46 40 664 6700  
Fax +46 40 664 6719  
etunimi.sukunimi@etteplan.com  
www.etteplan.se

**ITALIA****Etteplan Design S.r.l.****GRANDATE**

Via Vetreria 1/D  
I-22070 GRANDATE (CO)  
Italy  
Puh. +39 031 396332  
Fax + 39 031 565328  
etunimi.sukunimi@etteplan.com

**KIINA****Etteplan Consulting (Shanghai) Co., Ltd.**

Suite 808, 8th floor  
No. 1555, Lian Hua Road  
Min Hang District  
Shanghai 200233  
P.R. China  
Puh. +86 21 6480 4828  
Fax +86 21 6480 6435  
etunimi.sukunimi@etteplan.com.cn

**SVEITSI****Edustusto**

Jukka Rausti  
Etteplan Oyj c/o Maillefer  
P.O. Box 259 (Route du Bois 37)  
CH-1024 ECUBLENS  
Switzerland  
Puh. +358 400 612 463  
Fax +41 (21) 694 4229  
jukka.rausti@etteplan.com

**VENÄJÄ****Edustusto**

Etteplan Oyj  
Liteinij pr. d. 22  
191028 St. Petersburg  
RUSSIA  
Puh. 010 307 2169  
Fax 010 307 1061

